

**Izveštaj Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za
ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o ponovnoj
akreditaciji Univerziteta u Zenici, odnosno akreditaciji njegovih pet
studijskih programa**

Naziv visokoškolske ustanove:

JU Univerzitet u Zenici

Adresa, kontakt telefon i faks:

JU Univerzitet u Zenici

Fakultetska 3;

Tel.: ++387 32 444 430; ++387 32 444 420;

Fax.: ++387 32 444 431

E-mail adresa i web-adresa visokoškolske ustanove: rektorat@unze.ba; www.unze.ba

Broj rješenja i rok važenja akreditacije (u slučaju reakreditacije):

Rješenje o privremenoj akreditaciji Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, broj: 10-38-4945-3/09 od 24.04.2009. godine i Rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove JU "Univerzitet u Zenici", Zenica, broj: 10-38-852-6/14 od 28.08.2014. godine izdato na period od četiri (4) godine i važi do 07.09.2018. godine.

Datum posjete:

20.03. – 21. 03. 2019. godine

Sastav komisije:

Prof.dr Nermina Hadžigrahić, predstavnica akademske zajednice-predsjednica i sekretar Komisije stručnjaka;

Prof.dr Atif Hodžić, predstavnik akademske zajednice, član Komisije stručnjaka;

Prof.dr Ivan Balta, međunarodni stručnjak, član Komisije stručnjaka;

Dr Nenad Marković, predstavnik privrede i prakse, član Komisije stručnjaka;

Amila Ćiber, student, član Komisije stručnjaka.

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa, u postupku akreditacije postupala je na osnovu Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 100/11), Odluke o izmjenama i dopunama odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja koja je stupila na snagu 08.03.2019., Odluke o kriterijima za akreditaciji visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH, broj 96/16), Odluke o kriterijima za akreditaciji studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH, broj 47/17), drugih dokumenata Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine kojima je uređen postupak akreditacije, kao i propisima Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona kojima je uređen proces osiguranja kvaliteta visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

SADRŽAJ

Uvodne napomene.....	6
1. Komisija	6
1.1. Sastav.....	6
1.2. Zadatak/uloga.....	7
1.3. Metod rada.....	7
1.3.1. Priprema	8
1.3.2. Posjeta visokoškolskoj ustanovi	8
1.3.3. Pisanje izvještaja Komisije	8
1.3.4. Formiranje mišljenja	8
2. Izvještaj o ponovnoj akreditaciji JU Univerzitet u Zenici	9
2.1 Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi	9
2.2 Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova	9
2.2.1 Politika osiguravanja kvaliteta.....	9
2.2.2 Izrada i odobravanje programa	16
2.2.3 Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta	18
2.2.4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje.....	21
2.2.5 Nastavno osoblje	24
2.2.6 Resursi za učenje i podrška studentima	26
2.2.7 Upravljanje informacijama	31
2.2.8 Informisanje javnosti	33
2.2.9 Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa	36
2.2.10 Periodično vanjsko osiguranje kvaliteta	38
3. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija <i>Menadžment proizvodnim tehnologijama</i>	40
3.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa	40
3.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa	42
3.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta	45
3.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje.....	47
3.5. Ljudski potencijali	49
3.6. Resursi i finansiranje.....	50
3.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima	53
3.8. Informiranje javnosti o studijskim programima	54

3.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa.....	55
3.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata.....	56
4. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija <i>Menadžment</i>	59
4.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa	59
4.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa	61
4.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta	64
4.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje.....	67
4.5. Ljudski potencijali.....	69
4.6. Resursi i finansiranje.....	71
4.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima	73
4.8. Informiranje javnosti o studijskim programima	74
4.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa.....	75
4.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata.....	77
5. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija <i>Razredna nastava</i>	81
5.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa.....	81
5.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa	83
5.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta	85
5.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje.....	88
5.5. Ljudski potencijali.....	90
5.6. Resursi i finansiranje.....	91
5.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima	93
5.8. Informiranje javnosti o studijskim programima	94
5.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa.....	95
5.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata.....	97
6. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija <i>Hemijsko inženjerstvo</i>	100
6.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa	100
6.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa	102
6.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta	106
6.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje.....	109
6.5. Ljudski potencijali.....	111
6.6. Resursi i finansiranje.....	113
6.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima	115
6.8. Informiranje javnosti o studijskim programima	117
6.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa.....	118
6.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata.....	120
7. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija <i>Zdravstvena njega</i>	123

7.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa.....	123
7.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa	125
7.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta	129
7.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje.....	132
7.5. Ljudski potencijali	133
7.6. Resursi i finansiranje.....	135
7.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima	138
7.8. Informiranje javnosti o studijskim programima	139
7.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa.....	140
7.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata.....	142
Mišljenje o ishodu akreditacije.....	145

Uvodne napomene

Komisija domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (u daljem tekstu: Komisija) prezentuje svoje mišljenje na osnovu samoevaluacijskog izvještaja i zatečenog stanja na visokoškolskoj ustanovi, u skladu sa *Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini* („Službeni glasnik BiH“, broj 100/11), *Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja*, koja je stupila na snagu 08.03.2019., *Odlukom o kriterijima za akreditaciji visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini* („Službeni glasnik BiH, broj 96/16), *Odlukom o kriterijima za akreditaciji studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini* („Službeni glasnik BiH, broj 47/17), drugim dokumentima Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine kojima je uređen postupak akreditacije, kao i propisima Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona kojima je uređen proces osiguranja kvaliteta visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

1. Komisija

1.1. Sastav

Rješenjem Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, broj: 05-33-1-123-5/19 od 14.03.2019. imenovana je Komisija u sastavu:

1. Prof.dr Nermina Hadžigrahić, predstavnik akademske zajednice-predsjednica Komisije stručnjaka;
2. Prof.dr Atif Hodžić, predstavnik akademske zajednice, član Komisije stručnjaka;
3. Prof.dr Ivan Balta, međunarodni stručnjak, član Komisije stručnjaka;
4. Dr Nenad Marković, predstavnik privrede i prakse, član Komisije stručnjaka;
5. Amila Ćiber, student, član Komisije stručnjaka.

U skladu sa članom 8. Stav 5. *Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o akreditaciji visokoškolskih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona*, broj: 0412 i 13/13, za sekretara Komisije određena je prof.dr. Nermina Hadžigrahić.

1.2. Zadatak/uloga

Zadatak Komisije je da:

- izvrši evaluaciju kriterija i indikatora za ponovnu akreditaciju visokoškolske ustanove u skladu sa *Odlukom o kriterijima za akreditaciji visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini* („Službeni glasnik BiH, broj 96/16);
- izvrši evaluaciju kriterija i indikatora za akreditaciju pet studijskih programa prvog ciklusa studija: *Menadžment proizvodnim tehnologijama* (Mašinski fakultet), *Hemijsko inženjerstvo* (Metalurško tehnološki fakultet), *Razredna nastava* (Filozofski fakultet), *Menadžment* (Ekonomski fakultet) i *Zdravstvena njega* (Medicinski fakultet), uzimajući u obzir prethodno date ocjene o kvalitetu navedenih studijskih programa sadržane u recenzijama studijskih programa, sačinjenih od strane stručnjaka iz odgovarajućih oblasti i u skladu sa *Odlukom o kriterijima za akreditaciji studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini* („Službeni glasnik BiH, broj 47/17);
- uoči dobre i loše strane visokoškolske ustanove i predloženih studijskih programa 1. ciklusa studija;
- definiše preporuke za unapređenje visokoškolske ustanove i predloženih studijskih programa 1. ciklusa studija.

1.3. Metod rada

Procedura rada Komisije obuhvatila je sljedeće faze:

- priprema;
- posjeta JU Univerzitet u Zenici;
- pisanje Izvještaja Komisije;
- formiranje mišljenja.

1.3.1. Priprema

Svi članovi Komisije analizirali su samoevaluacijski izvještaj JU Univerzitet u Zenici, samoevaluacijske izvještaje studijskih programa 1. ciklusa studija predloženih za akreditaciju i njihove recenzije, napisane od strane imenovanih stručnjaka; priloge izvještaja; definisali listu pitanja, te na osnovu podataka iz priložene dokumentacije dali preliminarnu ocjenu ispunjenosti kriterija, sa argumentima.

1.3.2. Posjeta visokoškolskoj ustanovi

U komunikaciji sa JU Univerzitet u Zenici i članovima Komisije, sekretar Komisije je organizovao posjetu Univerzitetu u Zenici. Posjeta je obavljena 21.03. i 22.03.2019. godine. U toku posjete Komisija je obavila intervju sa predstavnicima sljedećih grupa: menadžment, akademsko osoblje, tim za osiguravanje kvaliteta i samoevaluaciju, studenti, alumniji, predstavnici privrede i prakse, administrativno osoblje, studentske službe, osoblje biblioteke, predstavnici studijskih programa koji su bili predmet akreditacije, kao i drugim zainteresovanim stranama. Agenda posjete nalazi se u prilogu Izvještaja. Tokom posjete članovi Komisije su također održavali konsultativne sastanke bez predstavnika visokoškolske ustanove.

1.3.3. Pisanje izvještaja Komisije

Na osnovu samoevaluacijskog izvještaja, recenzija studijskih programa, zatečenog stanja na JU Univerzitet u Zenici i studijskim programima, kao i informacija dobivenim tokom intervju sa predstavnicima svih zainteresovanih strana, sekretar Komisije je pripremio nacrt Izvještaja koji je upućen članovima Komisije na komentare i usaglašavanje.

1.3.4. Formiranje mišljenja

Komisija je odluke donosila konsenzusom. Ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju je ocjenjena opisno, pri čemu su bile moguće sljedeće ocjene:

- potpuno ispunjen,
- znatno ispunjen,
- djelimično ispunjen i
- neispunjen.

2. Izvještaj o ponovnoj akreditaciji JU Univerzitet u Zenici

2.1 Opšte informacije o visokoškolskoj ustanovi

Naziv, adresa i e-mail institucije	JU Univerzitet u Zenici Fakultetska 3; 72 000 Zenica e-mail: rektorat@unze.ba
Internet adresa	www.unze.ba
Naziv, broj i datum akta o osnivanju	Odluka o osnivanju Univerziteta u Zenici, broj: 01-222/2000. od 18.10.2000. godine ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 16/2000)
Poresko-identifikacioni broj	4218353660004
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača	Skupština i Vlada Zeničko dobojskog kantona
Broj i datum odluke o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje	1-02-5-2031/17, od 23.06.2017. godine; prof.dr. Damir Kukić imenovan za rektora Univerziteta u Zenici
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove	Rješenje Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, broj: 12-38-725/01 od 28.01.2001. godine Rješenje Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport broj: 12-38-725-1/01 od 30.01.2001. godine
Broj i datum dozvole za rad van sjedišta	-
Kontakt osoba (za posjetu)	Prof.dr sc. Damir Kukić, rektor
Broj telefona	tel.++387 32 444 430, ++387 32 444 420; faks: ++387 32 444 431; e-mail: damir.kukic@unze.ba; damir.kukic@pf.unze.ba

2.2 Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova

2.2.1 Politika osiguravanja kvaliteta

Kriterij 2.2.1.1 Visokoškolska ustanova definiše svoju viziju i misiju kojima djelotvorno vodi svoje aktivnosti. Vizija i misija su izrađene i revidirane u konsultacijama sa relevantnim zainteresovanim stranama i javno su dostupne.

Utvrdeno stanje

Univerzitet u Zenici (UNZE) definisao je misiju i viziju u okviru dokumenta *Strategija razvoja Univerziteta u Zenici za period 2015-2020. godina* (u daljem tekstu: *Strategija razvoja*) kao akcioni plan. Misija i vizija su javno dostupne na web stranici UNZE. Iz samoevaluacijskog

izvještaja nije vidljivo da su misija i vizija donešene i/ili revidirane u konsultacijama sa zainteresovanim stranama, ali tokom intervjua utvrđeno je da su sve relevantne strane učestvovala u donošenju *Strategije razvoja*, odnosno u okviru nje definisane misije i vizije. Istaknuto je da je bila formirana radna grupa za donošenje *Strategije razvoja*, te upućeni upitnici prema poslodavcima, kako bi se pribavila dodatna mišljenja o strategijskim odrednicama.

Kriterij 2.2.2.2 Visokoškolska ustanova ima djelotvoran sistem i procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj svoje strategije i akcionih planova. Visokoškolska ustanova izrađuje i redovno revidira svoju strategiju, u konsultacijama sa svim relevantnim zainteresovanim stranama. Strategija se formalno usvaja i javno je dostupna. Ona se odnosi na nastavni proces, istraživački rad/razvoj umjetnosti i doprinos razvoju društva, uključujući konkretne i ostvarive strateške ciljeve i aktivnosti visokoškolske ustanove.

Utvrđeno stanje

U odnosu na prethodni izvještaj o akreditaciji postoji Akcioni plan, kao i izvještaj o njegovom izvršenju. *Strategija razvoja* donijeta je u konsultaciji sa zainteresovanim stranama, formalno usvojena od strane Senata i Upravnog odbora Univerziteta, te javno objavljena. Odnosi se na nastavni proces, istraživački rad, kao i na doprinos razvoju društva. Nakon svakog strategijskog elementa izrađeni su strategijski ciljevi, definisana SWOT analiza, kao i ključni pokazatelji stanja.

Osnovana je nova organizaciona jedinica - Medicinski fakultet, u okviru kojeg je i od ranije postojeći studijski program Zdravstvene njege.

Kriterij 2.2.1.3 Visokoškolska ustanova ima formalno definisanu i javno dostupnu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, koje obuhvataju i jasne odgovornosti. Te procedure su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove.

Utvrđeno stanje

UNZE posjeduje dokumentaciju za unutrašnje osiguranja kvaliteta kao integralni dio dokumentacije Univerziteta, kroz definisane procedure i pravilnike koji se odnose na sve segmente funkcionisanja Univerziteta. Odgovornosti i zaduženja su jasno naznačeni.

Strategija razvoja je u potpunosti povezana sa dokumentacijom Univerziteta i sistema osiguranja kvaliteta, ali i doprinosi izradi nove dokumentacije.

Politika kvaliteta kao poseban dokument ne postoji.

Odbor za kvalitet, kojim rukovodi menadžer za kvalitet, postoji na nivou Univerziteta, kao i na nivou organizacionih jedinica. Funkciju menadžera obnaša nastavno osoblje kao dodatni dio posla, uz stimulaciju za rad putem dodatnih finansijskih naknada. Institut „Kemal Kapetanović“ i Studentski centar, koji su u sastavu UNZE, takođe imaju odbore kojima rukovode menadžeri za kvalitet. Zapisnici odbora za kvalitet dostupni su na web stranici Univerziteta.

Kriterij 2.2.1.4 Unutrašnje osiguranje kvaliteta koristi mišljenja unutrašnjih i vanjskih zainteresovanih strana, te podatke iz informacionih i sistema za praćenje i evaluacije.

Utvrđeno stanje

Unutrašnji sistem osiguranja kvaliteta koristi mišljenje najvažnije unutrašnje zainteresovane strane – studenata, i to putem anketiranja po jedinstvenoj formi Anketnog upitnika, elektronskim putem, o svim nastavnicima i saradnicima, kao i uslovima studiranja. Anketa je dobrovoljna i anonimna; o rezultatima anketiranja se diskutuje na sjednicama naučno-nastavnih vijeća fakulteta i donose realni prijedlozi unapređenja. Anketiranja od strane nastavnika i administrativnog osoblja do sada nisu provođena. S druge strane, kroz rad odbora za kvalitet na nivou univerziteta i organizacionih jedinica omogućeno je, pored studenata, i učešće nastavnika, saradnika i administrativno-tehničkog osoblja u procesima osiguranja kvaliteta.

Učešće vanjskih zainteresovanih strana je omogućeno putem funkcionisanja Foruma stakeholdera i Ekonomsko poslovnog savjeta, ali anketiranja poslodavaca nije korišteno u sistemu prikupljanja podataka.

Alumni klubovi postoje formirani sporadično, što svjedoči o nastojanjima da se uspostavi ovaj, veoma značajan, segment povezivanja sa vanjskim zainteresovanim stranama.

Informacioni sistem prati evidenciju i napredovanje studenata, te generiše određene analize neophodne za svakodnevni rad. Elektronska prijava ispita primijenjena je na svim fakultetima. Primjetno je da informacioni sistem ne generiše indikatore kvaliteta koji se manuelno prikupljaju internim evaluacijama.

Kriterij 2.2.1.5 Sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta je usmjeren ka stalnom unapređenju visokoškolske ustanove i pruža podršku poboljšanju nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosu razvoju društva i upravljačkim i administrativnim procesima.

Utvrđeno stanje

U *Strategiji razvoja* definisani su osnovni koraci u uspostavljanju kulture kvaliteta. Stalno unapređenje postiže se godišnjim kontinuiranim analizama i internim evaluacijama na nivou svih fakulteta i Univerziteta u cjelini. Interne evaluacije obrađuju nastavni i istraživački proces, kao i saradnju sa privredom, sa procjenom internih kapaciteta.

Analizira se plan aktivnosti u oblasti sistema osiguranja kvaliteta na godišnjem nivou.

SWOT analiza sistema osiguranja kvaliteta urađena je za svaki kriterij, što utiče na svjesnost Univerziteta o realnosti stanja u pogledu definisanja snaga, slabosti, prilika i opasnosti.

Kriterij 2.2.1.6 Visokoškolska ustanova ima strategiju za međunarodne aspekte rada koja je usklađena sa strategijom ustanove i u kojoj je dat pregled njenih međunarodnih aktivnosti kao što su međunarodni projekti, bilateralni sporazumi, zajednički programi, itd.

Utvrđeno stanje

Senat UNZE je u 2018. godini, nakon prethodnog razmatranja na Odboru za kvalitet, usvojio *Strategiju internacionalizacije*, u skladu sa *Strategijom razvoja Univerziteta u Zenici za period 2015-2020. godina*. Istaknuto je da su Erasmus programi locirani u međunarodnoj saradnji. Poteškoće u realizaciji međunarodnih projekata predstavlja nemogućnost povlačenja honorara nastavnicima i saradnicima zaposlenim na UNZE koji učestvuju u projektima.

Stručni saradnik za međunarodnu saradnju na nivou univerziteta saraduje sa ECTS koordinatorima na nivou fakulteta. Kancelarija za međunarodnu saradnju podnosi izvještaj

prorektoru za međunarodnu saradnju, dalje rektoru, nakon čega izvještaj postaje integralni dio godišnjeg Izvještaja o radu univerziteta.

Internim evaluacijama prikupljaju se na godišnjem nivou podaci o međunarodnim projektima, potpisanim sporazumima, realizovanim aktivnostima, posjetama i slično, te oni postaju dio izvještaja kancelarije za međunarodnu saradnju Univerziteta.

Kriterij 2.2.1. Zaključak i ocjena

- UNZE ima definisanu i javno dostupnu misiju i viziju, kao ključne odrednice *Strategije razvoja Univerziteta u Zenici za period 2015-2020. godina*; tokom intervjua istaknuto je da su u izradi/reviziji misije i vizije konsultovane relevantne zainteresovane strane, ali ti navodi nisu dokumentovani;
- UNZE posjeduje *Strategiju razvoja*, urađenu u konsultacijama sa relevantnim zainteresovanim stranama, formalno usvojenu od strane Senata i Upravnog odbora, javno dostupnu na web stranici Univerziteta; strategija se odnosi na nastavni i istraživački proces, kao i doprinos razvoju društva, sa definisanih 20 programa razvoja;
- UNZE nema politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta kao poseban dokument; politika kvaliteta proklamuje se kroz primjenjenu dokumentaciju osiguranja kvaliteta, sistemsku strukturu i djelovanje svih subjekata; sve odgovornosti su jasno i transparentno uređene;
- Cjelokupna dokumentacija univerziteta, uključujući dokumentaciju sistema osiguranja kvaliteta je u skladu sa usvojenom *Strategijom razvoja*;
- Unutrašnje osiguranje kvaliteta koristi mišljenja unutrašnjih zainteresovanih strana kroz rad odbora za kvalitet na nivou Univerziteta i organizacionih jedinica, kao i ispitivanjem studenata o kvalitetu studija putem elektronskog anketiranja, u skladu sa Pravilnikom o evaluiranju nastavnog procesa; anketiranja nastavnika, saradnika i administrativno-tehničkog osoblja nisu provođena;
- Mišljenja vanjskih zainteresovanih strana koriste se putem funkcionisanja Foruma stakeholdera, kao i nedavno formiranog Ekonomsko poslovnog savjeta, mada sistemski način ispitivanja poslodavaca putem anketiranja ne postoji;

- Informacioni sistem koji koriste studentske službe u pravcu evidencije i praćenja napredovanja studenata je pozitivan, sa mogućnošću njegove integracije i digitalizacije u pravcu generisanja indikatora kvaliteta i prikupljanja podataka;
- Na pojedinim fakultetima formirani su Alumni klubovi;
- Na osnovu redovnih godišnjih provođenja interne evaluacije stanja katedri, fakulteta i Univerziteta u cjelini vidljiva je opredijeljenost na konstantna unapređenja nastavnog, istraživačkog i logističkih procesa, kao i saradnje sa društvom i doprinosu društvu u cjelini;
- *Strategija razvoja* definiše strateške odrednice sistema osiguranja kvaliteta, nastavnog i istraživačkog procesa, kao i saradnju sa privrednim organizacijama;
- UNZE je u 2018. godini usvojio *Strategiju internacionalizacije*, usklađenu sa *Strategijom razvoja* povezivanjem sa stratejskim odrednicama;
- Internim evaluacijama stanja na godišnjem nivou, kao i podnošenjem izvještaja o radu Kancelarije za međunarodnu saradnju obavlja se pregled ključnih međunarodnih aktivnosti univerziteta.

Ocjena kriterija 2.2.1. POTPUNO ISPUNJEN

Kriterij 2.2.1. Preporuke

- Objavljivati strateške dokumente Univerziteta na web stranici, na domaćem i engleskom jeziku.
- Prilikom izrade nove *Strategije razvoja Univerziteta u Zenici* od 2021. godine neophodno je konsultovati sve relevantne zainteresovane strane;
- Obavezno sačuvati dokumentaciju o konsultacijama sa svim zainteresovanim stranama i informacije objavljene u medijima, koji će služiti kao dokaz da su misija i vizija donešene ili revidirane u konsultacijama sa relevantnim zainteresovanim stranama;
- Prije donošenja nove strategije potrebno je sačiniti Izvještaj o realizovanim ciljevima i programima *Strategija razvoja Univerziteta u Zenici za period 2015.-2020. godina*;
- Nova strategija razvoja za period od 2021. godine treba sadržavati stratejske ciljeve, operativne ciljeve vezane za njih, mjere vezane za operativne ciljeve, ciljne vrijednosti

mjera, inicijative/programe za postizanje ciljnih vrijednosti, odgovornosti i budžet. U tom pravcu sugeriraju se i izrada PESTEL i SWOT analize;

- Odgovornosti za realizaciju nove strategije po svakom strategijskom i operativnom cilju treba delegirati tijelima i zaposlenim koji budu odgovorni za realizaciju specifičnih strategijskih elemenata;
- Motivirati fakultete na izradu specifičnih strategija koje se odnose na naučne oblasti u kojima fakulteti djeluju, u pravcu definisanja okvira djelovanja za srednjoročni period;
- Izraditi posebnu *Strategiju razvoja naučno istraživačkog rada*, u skladu sa principima Evropske povelje i kodeksa za zapošljavanje istraživača proklamovanog od strane EURAXESS-a, u cilju dobijanja logotipa "HR excellence in research";
- Donijeti poseban dokument *Politiku kvaliteta Univerziteta*, koji će služiti kao osnova za projektovanje postupaka razvoja svih procesa rada na Univerzitetu;
- Definirati sve procese rada Univerziteta sa pripadajućim aktivnostima i dokumentacijom.
- Uspostaviti reprezentativnost uzorka anketiranja, kako bi se ocjenjivanje od strane studenata moglo definisati kao vjerodostojno ili neprihvatljivo u situaciji ocjenjivanja od strane manjeg broja studenata. Povećati srednju ocjenu za nastavnike u anketi kao ocjenu ispod koje se trebaju definisati preventivne i korektivne mjere (razmotriti ocjenu 3 i 3,5);
- Razviti sistem anketiranja za nastavno i administrativno-tehničko osoblje; učestalost ovih anketiranja treba definisati (npr. jednom u periodu od 4 godine), sa opravdanošću vanrednih situacija;
- Razviti sistem za anketiranje poslodavaca po organizacionim jedinicama, gdje bi svaki fakultet radio analizu rezultata anketiranja sa vanjskim zainteresovanim stranama koje pripadaju njegovoj naučnoj oblasti;
- Poboljšati informacioni sistem u svrhu automatskog generisanja podataka za interne evaluacije i praćenje ključnih pokazatelja stanja;
- Nastaviti sa daljim formiranjem Foruma stakeholdera na svim fakultetima;
- Uspostaviti saradnju sa Zavodom za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona, s ciljem identifikacije nezaposlenih diplomiranih studenata UNZE i konekcije sa svršenim studentima UNZE;

- Formirati alumni klubove na fakultetima na kojima to do sada nije učinjeno, te uspostaviti integralnu alumni bazu Univerziteta, u koju bi se registrovali svi svršeni studenti, sa mjestom rada i mogućnostima konekcije sa UNZE, na različite načine, kao i putem ankete koju bi provodila ova grupacija;
- Poslove osiguranja kvaliteta dodijeliti jednoj osobi koja će vršiti administrativne poslove i povezivati različite aktivnosti osiguranja kvaliteta. Ova preporuka se može ostvariti preraspodjelom postojećih zaposlenih na mjesto stručnog saradnika za osiguranje kvaliteta. Na ovaj način osiguraće se kontinuitet u realizaciji aktivnosti na Univerzitetu i svim organizacionim jedinicama;
- Uspostaviti procedure za internu provjeru sistema kvaliteta i implementacije uspostavljene procedure, naročito provjere nastavnog i naučno istraživačkog procesa, sa fokusom na ostale logističke procese;
- Definirati mjere sa ciljnim vrijednostima u novoj strategiji, na osnovu kojih će se moći u izvještajnom periodu efikasnije utvrditi napredak u oblastima nastave, istraživanja i ostalim definisanim strategijskim odrednicama;
- Imenovati kontakt osobe na fakultetima koje će, u saradnji sa Kancelarijom za međunarodnu saradnju Univerziteta, biti zadužene sa međunarodnu saradnju za svoj fakultet, a koje neće imati već postojeće zaduženje prodekana, ECTS koordinatora ili menadžera za kvalitet;
- Nastaviti pregovore sa resornim ministarstvom u pravcu otvaranja podračuna za međunarodne projekte u kojima učestvuje UNZE, kako bi se omogućila isplata honorara nastavnicima i saradnicima zaposlenim na UNZE, te ih na taj način motivisati za učešće u projektima koji doprinose međunarodnoj prepoznatljivosti Univerziteta.

2.2.2 Izrada i odobravanje programa

Kriterij 2.2.2.1 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koje su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici, u skladu sa potrebama tržišta rada, planovima razvoja i strateškim opredjeljenjima, pokrenuo je nove studijske programe na pojedinim fakultetima, kao i Medicinski fakultet, novu organizacionu jedinicu UNZE.

Procedure za kreiranje i usvajanje novih studijskih programa obuhvataju čitav postupak, od pokretanja/prihvatanja inicijative, preko izrade i usvajanja Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa, do dobijanja odobrenja od Vlade, sa posebnim naglaskom na finansijsku analizu.

Kriterij 2.2.2 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure kojima osigurava da su planirani ishodi učenja i korištenje sistema kredita izraženih kroz ECTS bodove u skladu sa važećim kvalifikacionim okvirom, da se primjenjuju na sve studijske programe, te da su predviđene prilike za sticanja znanja i vještina van ustanove.

Utvrđeno stanje

Korištenje ECTS sistema bodova i definisanje planiranih ishoda učenja, u skladu sa Osnovama kvalifikacijskog okvira u BiH, osigurano je kroz odgovarajuće procedure.

Kako bi svršeni studenti bili što konkurentniji na tržištu rada, neophodno je sticanje znanja i vještina i van Univerziteta. Zahvaljujući dobroj saradnji sa privrednim i drugim preduzećima na području Kantona, što je istaknuto i tokom intervju sa predstavnicima privrede, dijelu studenata omogućeno je obavljanje stručne prakse, bilo tokom semestra, bilo kao ferijalna praksa. U razgovoru studenti su također naglasili značaj takve saradnje za njihov profesionalni napredak. Stručnu praksu vode istaknuti stručnjaci iz pojedinih oblasti.

Kriterij 2.2.2 Zaključak i ocjena

- Na nivou Univerziteta postoji jasno definirana i javno dostupna *Procedura za pokretanje novih studijskih programa*, revidirana početkom 2018. godine;
- Pokretanju novih studijskih programa prethodi sveobuhvatna analiza, uz aktivno učešće Foruma stakeholdera i Ekonomsko-poslovnog vijeća;
- Izlazna zvanja sa ishodima učenja i odgovarajući broj ECTS bodova po svakom nastavnom predmetu, jasno su definisani za svaki studijski program;
- UNZE ima Pravilnik o ECTS-u;

- Dijelu studenata pružena je mogućnost obavljanja stručne prakse van Univerziteta, pri čemu ona nije u svim slučajevima evaluirana kroz odgovarajući broj ECTS bodova.

Ocjena kriterija 2.2.2 POTPUNO ISPUNJEN.

Kriterij 2.2.2 Preporuke

- U *Proceduri za pokretanje novih studijskih programa* potrebno je tačno definisati vremenske rokove za pojedine aktivnosti, kako bi se povećala efikasnost i novi studijski programi bili pravovremeno pokrenuti; također jasno utvrditi način pokretanja inicijative od strane osnivača (u *Proceduri* se navodi zahtjev osnivača, ali je postupak nejasan);
- Stručnu praksu treba formalizirati, kao obavezan dio nastavnog plana i programa svih studijskih programa 1. ciklusa, uz evaluiranje odgovarajućim brojem ECTS bodova.

2.2.3 Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

Kriterij 2.2.3.1 Visokoškolska ustanova primjenjuje procedure kojima se garantuje pravičan, transparentan i dosljedan način ocjenjivanja studenata i kojima se predviđa mogućnost žalbi studenata. Procedure su formalizovane i javno su dostupne.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici ima jasnu i formalizovanu proceduru ocjenjivanja studenata koja je sadržana u *Pravilniku o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici*, te *Proceduro za prijavu i polaganje ispita*, objavljenim na web stranici Univerziteta. Navedeni dokumenti sadrže odredbe koje se odnose na način ocjenjivanja studenata, vrednovanje njihovog rada, te predviđaju mogućnost žalbe studenata, kao i proceduru postupanja po žalbi.

U razgovoru sa nastavnim osobljem i predstavnicima studenata istaknuto je kako su studenti na početku svakog semestra od strane predmetnog nastavnika upoznati sa sadržajem

silabusa, načinom vrednovanja rada i očekivanim rezultatima nastavnog procesa. Silabusi su također javno dostupni na web stranicama organizacionih jedinica.

Praktična nastava se organizuje na većini organizacionih jedinica Univerziteta, na formalizovan način, uz mentorstvo predmetnog nastavnika i mentora određenog u organizaciji u kojoj se organizuje praktična nastava, vođenje dnevnika rada i vrednovanje praktične nastave unaprijed utvrđenim brojem ECTS bodova. Postoje primjer i oblici praktičnog rada koji nisu dodatno valorizovani u sistemu ocjenjivanja.

Studenti se pravovremeno obavještavaju o ispitnim rokovima i terminima putem informacionog sistema ISSS, koji im ujedno omogućava i elektronsku prijavu ispita. U slučaju nemogućnosti prijave ispita elektronskim putem, alternativno je predviđena fizička prijava ispita.

Kriterij 2.2.3.2 Visokoškolska ustanova podstiče aktivan angažman studenata u procesima upravljanja.

Utvrđeno stanje

Studenti Univerziteta u Zenici učestvuju u procesima upravljanja kroz djelovanje svojih predstavnika u Senatu Univerziteta, Upravnom odboru Univerziteta, Nastavno-naučnim vijećima fakulteta, Etičkom komitetu, Odborima za kvalitet, kako na nivou Univerziteta, tako i na nivou organizacionih jedinica, te Forumu stakeholdera. Odredbama Statuta Univerziteta u Zenici je predviđeno da predstavnici studenata čine najmanje 15% od ukupnog broja članova Senata i Nastavno-naučnih vijeća (predstavnici sva tri ciklusa studija), te da jedan član Upravnog odbora bude biran iz reda studenata. Odlukom o formiranju Forumu stakeholdera Univerziteta u Zenici, određeno je učešće tri studenta u tom tijelu (predstavnici sva tri ciklusa studija). *Pravilnikom o sistemu osiguranja kvaliteta* također je predviđeno članstvo tri studenta u Odboru za kvalitet Univerziteta, te po jednog studenta u odborima za kvalitet organizacionih jedinica. Studenti su u razgovorima prilikom posjete potvrdili ravnopravno učešće u gore navedenim tijelima.

Studenti su organizovani u Uniju studenata Univerziteta u Zenici, te asocijacije studenata formirane na organizacionim jedinicama, preko čijih tijela studenti biraju svoje predstavnike u upravljačkim tijelima Univerziteta.

Kriterij 2.2.3.3 Visokoškolska ustanova podstiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i zaposlenih, te rukovodi sistemom za širenje njihovih iskustava i primjera dobre prakse.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici je omogućio mobilnost studenata *Pravilnikom o mobilnosti* i Procedurom za priznavanje programa i perioda studija radi nastavka školovanja na Univerzitetu u Zenici. Navedenim dokumentima je formalizirana procedura odlazne i dolazne mobilnosti, obezbjeđujući uslove za nesmetan povratak na matični univerzitet.

Na nivou Univerziteta je ustanovljen Odjel za međunarodnu saradnju koji studentima pruža osnovne informacije o mogućnostima međunarodne mobilnosti, te ih prati kroz cijeli proces pripreme i povratka na Univerzitet. Na nivou organizacionih jedinica ne postoji osoba određena za podršku međunarodnoj saradnji i mobilnosti. U organizacionim jedinicama najveću podršku u procesu međunarodne mobilnosti pružaju ECTS koordinatori.

Osim studentske mobilnosti, odlazne i dolazne, realizovan je i određen broj mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja.

Međunarodna mobilnost uglavnom je realizovana putem Erasmus mundus, Erasmus +, CEEPUS i MEVLANA projekata.

U razgovoru sa studentima koji su učestvovali u mobilnosti, komisiji su preneseni pozitivni utisci, te potvrda da predviđena procedura i podrška ovom procesu funkcioniše u praksi. Primjetno je poboljšanje mobilnosti studenata i zaposlenih u odnosu na prethodni Izvještaj o akreditaciji, s obaveznim nastavkom poboljšanja i u narednom periodu.

Kriterij 2.2.3 Zaključak i ocjena

- Univerzitet u Zenici osigurava javno i dosljedno ocjenjivanje studenata, kroz formalizovane i javno dostupne procedure za ocjenjivanje studenata i postupanje po žalbi;
- Postoje određeni primjeri saradnje sa organizacijama van Univerziteta koje nisu u potpunosti formalizirane i inkorporirane u nastavni proces;
- Studentima je obezbijeđeno adekvatno učešće u procesima upravljanja;
- Organizovan je funkcionalan sistem kao podrška mobilnosti studenata.

Ocjena kriterija 2.2.3 POTPUNO ISPUNJEN.

Kriterij 2.2.3 Preporuke

- Prilikom izrade novog informacionog sistema, obratiti pažnju na eliminisanje potencijalnih problema tehničke prirode oko elektronske prijave ispita od strane studenata;

Nastaviti sa motivacijom ne samo odlazne, nego i dolazne mobilnosti studenata, te posebno dolazne i odlazne mobilnosti nastavnog i administrativnog osoblja. U tom smislu kreirati uslove za dolazak više studenata iz drugih govornih područja kroz interdisciplinarnu studiju na engleskom jeziku.

2.2.4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

Kriterij 2.2.4.1 Visokoškolska ustanova osigurava adekvatne uslove i pruža podršku akademskom napredovanju studenata, osiguravajući jednake mogućnosti.

Utvrđeno stanje

Upis studenata na neki od studijskih programa na Univerzitetu u Zenici je jasno određen *Statutom Univerziteta* i *Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija*. Na osnovu procenjenih društvenih potreba, kao i raspoloživih resursa organizacionih jedinica, Senat na prijedlog naučno-nastavnih vijeća fakulteta utvrđuje upisne kvote, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona. Upis se provodi po proceduri Javnog konkursa, a pravo učešća na konkursu imaju osobe sa završenim odgovarajućim srednjoškolskim obrazovanjem, u skladu sa zakonskim propisima. Uvjeti upisa, raspisani Javni konkurs, kao i procedura rangiranja i upisa su vidljivi na web stranicama fakulteta.

Uvjeti studiranja na Univerzitetu u Zenici su isti za sve kategorije studenata, bez obzira na njihovu nacionalnu, etničku, rasnu ili spolnu pripadnost. Za studente sa posebnim potrebama su obezbjeđeni uvjeti za savladavanje barijera koje ih eventualno mogu ograničavati u procesu savladavanja nastavnog gradiva na studijskim programima. Primjera radi, na organizacionoj jedinici Islamski pedagoški fakultet studentici sa 100 % invaliditetom vida omogućeno je nesmetno pohađanje nastave.

Akademsko napredovanje studenata na Univerzitetu u Zenici je transparentno i vidljivo, shodno *Pravilniku o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija* na Univerzitetu u Zenici. Postoje jasne procedure za prijavu, izradu i odbranu završnih i master radova, dok je proces pokretanja doktorskih studija na većini organizacionih jedinica u toku. Studentima je javno i transparentno dostupna mogućnost prijave na projekte razmjene i učešće u međunarodnoj mobilnosti studenata.

Kriterij 2.2.4.2 Visokoškolska ustanova ima uspostavljen sistem za priznavanje kvalifikacija i perioda studiranja u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju kvalifikacija, te prethodnog učenja.

Utvrđeno stanje

Na Univerzitetu u Zenici u upotrebi su procedure za priznavanje kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, te *Pravilnik o akademskom priznavanju* kojim su uređeni opći uslovi, način i postupci, minimalni kriteriji i organi za provođenje postupka priznavanja inostranih obrazovnih isprava, perioda studiranja, neformalnog obrazovanja i informalnog učenja, a sve u skladu sa *Statutom Univerziteta, Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija*, kao i *ECTS pravilnikom* Univerziteta u Zenici i preporukama Centra za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (CIP).

Sistem priznavanja kvalifikacija kojim se promovira mobilnost je usaglašen sa načelima Lisabonske konvencije, a studenti koji su do sada boravili u međunarodnoj razmjeni nisu imali problema s valorizacijom stečenih znanja i vještina, perioda studiranja i prethodnog učenja po povratku na matični univerzitet.

Kriterij 2.2.4.3 Visokoškolska ustanova pravovremeno studentima obezbjeđuje potvrdu/uvjerenje o diplomiranju, uključujući dodatak diplomi.

Utvrđeno stanje

Na Univerzitetu u Zenici svršenim studentima diplomantima se, uz diplomu o uspješnom završetku studijskog programa, izdaje i dodatak diplomi u cilju poboljšanja međunarodne transparentnosti, te olakšavanja akademskog i profesionalnog priznanja stečene kvalifikacije. Dodatak diplomi pruža jasan uvid u nivo, prirodu i sadržaj studija, kao i sistem i pravila studiranja na Univerzitetu u Zenici.

Diploma i dodatak diplomi pružaju dovoljno informacija zainteresiranim stranama o kvalifikacijama koje je diplomant stekao na Univerzitetu u Zenici.

Kriterij 2.2.4 Zaključak i ocjena

- UNZE ima i primjenjuje fer, transparentne i jasne procedure koje osiguravaju identične uvjete napredovanja svih studenata, sa blagovremenom informiranošću istih na početku i u toku studiranja;
- Vidljivo je priznavanje studentima stečenih perioda mobilnosti na osnovu Ugovora o učenju;
- UNZE ima uspostavljene i u praksi primjenjljive procedure priznavanja kvalifikacija u skladu sa načelima Lisabonske konvencije;
- UNZE ima jasno propisane i blagovremeno primjenjljive procedure za izdavanje isprava o stečenoj kvalifikaciji po uspješnom završetku studijskog programa, sa potrebnim brojem informacija o stečenim kvalifikacijama.

Ocjena kriterija 2.2.4 POTPUNO ISPUNJEN

Kriterij 2.2.4 Preporuke

- Kontinuirano provoditi aktivnosti za dodatno motivisanje studenata za uključivanje u sve aspekte i sadržaje studentskog života;

Na organizacionim jedinicama Univerziteta organizirati servise ili inkubatore koji će kvalitetno pružati savjete i podršku studentima za njihovo akademsko napredovanje, istraživački rad i eventualno uvjete zapošljavanja po završetku studijskog programa.

2.2.5 Nastavno osoblje

Kriterij 2.2.5.1 Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj akademskog osoblja.

Utvrđeno stanje

Na nivou UNZE postoji jasno utvrđeno strateško planiranje u skladu sa redovnim godišnjim Izvještajima o upravljanjima ljudskim resursima tako i zapošljavanje akademskog osoblja.

Visokoškolska ustanova se trudi osigurati dovoljan broj kvalificiranog kadra no potrebni napori nastavnika da bi se postigli obrazovni ciljevi zbog prekomjernog nastavnog opterećenja nekih nastavnika.

Uskladu sa normativima i standardima o obavljanju djelatnosti visokog obrazovanja na području Ze-Do kantona UNZE zadovoljava minimum standarda.

Kriterij 2.2.5.2 Visokoškolska ustanova priprema plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijere, u skladu sa analizom koja se redovno provodi.

Utvrđeno stanje

U općim informacijama o Univerzitetu u Zenici su brojčano i strukturalno navedeni su opći podaci sa ostalim pokazateljima, te nabrojani mogući načini poboljšanja kadrovskih resursa, tj. zapošljavanje novih kadrova (nastavnika i saradnika), koji nije ravnomjeran na svim članicama univerziteta.

Razvoj karijere zaposlenih obavlja se u skladu sa realnim mogućnostima, neophodnim uslovima za napredovanje prilikom izbora u odgovarajuće zvanje, mogućnostima saradnje sa inostranim institucijama i privrednim organizacijama.

Kriterij 2.2.5.3 Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu komisije za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj naučnoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje.

Utvrđeno stanje

Redovito se prati i analizira (naučno-nastavna, saradnička, dobna) struktura nastavnog kadra (stalno zaposlenih i suradnika). Postoji plan i program usavršavanja nastavnog osoblja. U

nastavni proces uključeni su i istaknuti stručnjaci iz prakse, kao i predavači i akademsko osoblje iz drugih oblasti, sa ciljem obogaćivanja nastavnog procesa. Prilikom zapošljavanja primjenjuju su svi institucionalni i zakonski akti.

Kriterij 2.2.5.4 Visokoškolska ustanova pruža prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih, te ih podstiče da te prilike iskoriste.

Utvrđeno stanje

Iskazana je briga menadžmenta/uprave univerziteta i fakulteta o napredovanju nastavnika u naučno-nastavnom radu (posebno objavljeni naučni i stručni radovi, radni naučni projekti, te data detaljna analiza o vrstama naučnoistraživačkog i stručnog rada na nivou univerziteta.

Kriterij 2.2.5.5 Visokoškolska ustanova akademskom osoblju pruža adekvatne uslove za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada.

Utvrđeno stanje

Univerzitet omogućava akademskom osoblju istraživačke aktivnosti, koje se ne koriste u svim članicama univerziteta u dovoljnoj mjeri. U jednom dijelu nastave na univerzitetu „pokrivenost“ nastave se riješava spoljnim saradnicima.

Kriterij 2.2.5 Zaključak i ocjena

Postoji analiza ljudskih resursa i zapošljavanja u skladu sa odobrenjima resornog ministarstva. Visokoškolska ustanova priprema plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijere, u skladu sa analizom koja se redovno provodi

Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unapređenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su sa važećim zakonskim propisima.

UNZE pruža prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih, te ih podstiče da te prilike iskoriste.

Poticaji nastavnom radu znatnog broja nastavnika nisu samo naučno-nastavna napredovanja na temelju publicističkog naučnog rada nego i primjena raznih pravilnika na univerzitetu, npr. o priznanjima, a koji su usklađeni sa zakonskom regulativom. Visokoškolska ustanova akademskom osoblju pruža adekvatne uslove za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada.

Ocjena kriterija 2.2.5: ZNATNO ISPUNJEN.

Kriterij 2.2.5 Preporuke

- Smanjiti maksimalno opterećenje nastavnika i saradnika u izvođenju nastave izvan osnovne norme.
- Planirati i dalje zapošljavanja i razvoj karijere nastavnika, te i dalje omogućavati profesionalni razvoj nastavnika i suradnika stručno i pedagoško-didaktički.
- Prije angažovanja u nastavnom procesu i saradničkom osoblju omogućiti dopunsko pedagoško osposobljavanje.
- Kontinuirano i dalje podsticati nastavnike u naučno-nastavnom radu i napredovanju u zvanja.

2.2.6 Resursi za učenje i podrška studentima

Kriterij 2.2.6.1 Visokoškolska ustanova ima dovoljno resursa (učionice, laboratorije i laboratorijska oprema, računari, pojedinačni i grupni prostori za učenje, itd.) i uslova za kompletno osoblje i sve studente.

Utvrđeno stanje

Shodno članu 14. *Odluke o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona* (SN ZDK broj 4 od 12.04.2013. god.) za potrebe odvijanja nastavnog procesa na Univerzitetu nedostaje cca 16.000 m² prostora ili minimalno cca 4.500 m². Ako se uzme u obzir prostor od cca 13.000 m² na Institutu Kemal Kapetanović (IKK) i cca 2.000 m² u Rektoratu, može se konstatirati da Univerzitet zadovoljava

minimalne zahtjeve u pogledu potrebnog prostora, ali da treba nastaviti aktivnosti na proširenju prostornih kapaciteta.

Savremena oprema nabavljena kroz sredstva "austrijskog kredita" tokom 2010. godine u vrijednosti od cca 10 miliona KM je u funkciji, uz ostalu brojnu I&R opremu koja postoji na UNZE više od 50 godina. Danas na UNZE postoji više od 20 savremeno opremljenih laboratorija (8 na MF, 6 na MTF, 3 EF, 3 PF, 1 CIP i dr.), uz 11 zavoda na IKK (prilično zastarjela oprema, ali i dalje funkcionalna). Također, kroz druge međunarodne i nacionalne projekte, te vlastitim sredstvima, u posljednjih 10-tak godina nabavljen je određeni dio značajne I&R opreme.

U pogledu IKT opreme može se konstatovati da je situacija vrlo dobra. Svi laboratorijski i kancelarijski prostori nastavnika i saradnika, te najvećeg broja administrativnog osoblja opremljeni su sa najmanje po jednim računarom u prostoriji. Danas je na UNZE u funkciji više od 600 računara, od čega je više od 100 prenosnih računara (laptop) u vlasništvu UNZE. Opremljeno je 14 računarskih sala sa više od 150 računarskih konfiguracija, te tri savremena multimedijalna centra sa kamerama, projektorima, LCD ekranima i drugom opremom. Savremenom informaciono komunikacionom tehnologijom (IKT) opremom opremljeni su svi uredi za osiguranje kvaliteta na organizacionim jedinicama, centralni ured u Rektoratu, Centar za inovativnost i preduzetništvo, Centar za kompetencije i razvoj karijera, Kancelarija za osobe sa posebnim potrebama, Centar za doktorske studije UNZE, te više ODL centara i laboratorija. Nedavno je otvorena kancelarija za osobe sa poteškoćama, te imenovano stručno lice za pomoć tim osobama.

Organizacionu jedinicu Univerziteta, uz Institut Kemal Kapetanović, predstavlja i Studentski centar, sa smještajnim kapacitetima za oko 200 studenata.

Grupni prostori za učenje su smješteni u čitaonicama na pojedinim fakultetima, a iz razgovora smo dobili informacije da se i ostale učionice na fakultetima mogu koristiti u svrhe učenja.

Kriterij 2.2.6.2 Visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu adekvatnim brojem bibliotečkih resursa u štampanom i elektronskom obliku i odgovarajući prostor i opremu za korišćenje bibliotečkih usluga i za akademsko osoblje i za studente.

Utvrđeno stanje

Univerzitetska biblioteka sastoji se od devet dislociranih organizacionih jedinica (Centralno odjeljenja, fakultetske biblioteke i biblioteka Instituta), odnosno devet dislociranih bibliotečkih fondova koji su smješteni na osam lokacija, s time što su na Mašinskom fakultetu smještena su uporedo dva bibliotečka fonda, Mašinskog i Politehničkog fakulteta. U biblioteci radi ukupno osam zaposlenika. U maju 2017. godine počela je s radom centralna Univerzitetska čitaonica, smještena u čitaonici Instituta, koju koriste svi studenti Univerziteta za rad i pristup internetu. što je jedan značajan organizacijski korak naprijed u odnosu na protekli period. Ukupna površina bibliotečkih prostora Univerziteta iznosi 1.797,43 m², od čega 1.237,58 m² pripada bibliotečkim, a 559,85 m² čitaoničkim prostorima. Čitaonice raspolažu s ukupno 23 računara i 289 čitaoničkih mjesta.

Ukupan bibliotečki fond monografskih publikacija sastoji se od 55.824 inventarne jedinice. Najbogatiji bibliotečki fond ima biblioteka Instituta (24.655; 44%), dok razvijenije bibliotečke fondove imaju biblioteke Mašinskog (7.639; 14%), Filozofskog (7.208; 13%) i Pravnog (6.285; 11%) fakulteta.

Tri biblioteke su priključene na COBISS (Centralno odjeljenje, Metalurško-tehnološki i Pravni fakultet).

Kriterij 2.2.6.3 Visokoškolska ustanova sistematski i djelotvorno planira, koristi i provjerava svoje resurse, u skladu sa strateškim planom.

Utvrđeno stanje

UNZE svake kalendarske godine, u okviru koje analizira svoje resurse, provodi interne evaluacije na svakoj organizacionoj jedinici.

Strategija razvoja kao jedan od prioriteta definisala je proširenje prostornih kapaciteta. U proteklih 4-5 godina UNZE je pokrenuo rad novih fakulteta i studijskih programa, kojima je osigurao prostorne resurse za rad.

U okviru predlaganja budžeta za tekuću godinu planira se održavanje svih resursa u skladu sa raspoloživim budžetom.

Kriterij 2.2.6.4 Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja.

Utvrđeno stanje

UNZE ima 203 uposlana administrativna radnika na 11 organizacionih jedinica, od čega 75 u Institutu Kemal Kapetanović i 32 u Rektoratu Univerziteta. Konstatuje se veći broj administrativnog osoblja od stalno zaposlenih nastavnika i saradnika.

Kriterij 2.2.6.5 Visokoškolska ustanova ima adekvatne procedure i resurse za provođenje svoje strategije za međunarodne aspekte rada.

Utvrđeno stanje

Pravilnik o mobilnosti definiše pravila rada u oblasti odlaska i dolaska nastavnika/saradnika i studenata u programe međunarodne mobilnosti. Primjetno je povećanje broja dolaznih studenata, kao i nastavnog osoblja iz inostranstva. Uzimajući u obzir veliki broj realizovanih međunarodnih aktivnosti i međunarodnih projekata, može se konstatovati da UNZE posjeduje dovoljno resursa za implementaciju različitih međunarodnih aktivnosti, koje i dalje treba kontinuirano poboljšavati.

Kriterij 2.2.6 Zaključak i ocjena

- Raspoloživi prostori Univerziteta koriste se veoma funkcionalno, u svrhu neometanog odvijanja predavanja, vježbi i istraživanja;
- Rukovodstvo Univerziteta neprekidno radi na proširenju prostornih kapaciteta i pregovara sa nadležnim vlastima u pravcu poboljšanja i modernizacije postojećih resursa;
- Na Univerzitetu postoji 9 biblioteka, sa minimalnim bibliotekačkim fondovima za studente, od kojih su tri priključene na COBISS sistem; postoji Univerzitetska čitaonica za sve studente, dok Centralno odjeljenje i Medicinski fakultet nemaju čitaonicu;
- Nisu ustanovljene pretplate na stručne istraživačke baze podataka; na pojedinim fakultetima ne postoje programi za elektronsko vođenje bibliotečkih jedinica;
- Rukovodilac univerzitetske biblioteke je član odbora za kvalitet.
- UNZE sistematski planira razvoj svojih resursa u saradnji sa nadležnim ministarstvom i pregrupisavanjem svojih kapaciteta, kao i pokretanjem nove organizacione jedinice sa proširenim kapacitetima;

- UNZE vrši interne evaluacije svojih resursa svake godine;
- Broj zaposlenog administrativnog i pomoćnog osoblja na Univerzitetu je dovoljan;
- Uzimajući u obzir veličinu univerziteta, kao i broj nastavnika/saradnika i studenata, UNZE ima dovoljno resursa za provođenje svoje definisane i usvojene *Strategije internacionalizacije*.

Ocjena kriterija 2.2.6 POTPUNO ISPUNJEN.

Kriterij 2.2.6 Preporuke

- Potrebno je napraviti detaljniju analizu postornih kapaciteta, prikazati tačnu kvadraturu svih prostorija koje se koriste za nastavni proces po organizacionim jedinicama i broju računara, prostorija za istraživački proces, administrativnih i prostorija za nastavno osoblje;
- Nastaviti pregovore o proširenju prostornih kapaciteta Univerziteta sa nadležnim ministarstvom i Vladom;
- Kontinuirano poboljšavati bibliotečki fond, uz dalju edukaciju i licenciranja bibliotekara za COBISS sistem i priključivanje svih fakulteta na COBISS sistem;
- Proširiti bibliotečke kapacitete uspostavljanjem čitaonica na svim fakultetima Univerziteta;
- U svrhu stimulisanja izrade kvalitetnih radova II i III ciklusa pretplatiti se na stručne časopise i baze podataka;
- Sprovesti analizu broja različitih naslova i broja bibliotečkih jedinica za izvođenje nastavnog procesa na svim fakultetima;
- U okviru budućih internih evaluacija priložiti kao obavezan investicioni plan održavanja resursa, plan javnih nabavki i finansijski plan budžeta;
- Poboljšati transfer znanja u privredu i staviti postojeću opremu u funkciju pružanja usluga na otvorenom tržištu;
- U okviru internih evaluacija analizirati administrativno osoblje po stepenu stručne spreme, kvalifikacijama i starosnoj dobi;
- Pokrenuti studijske programe na engleskom jeziku, samostalno ili u saradnji sa visokoškolskim ustanovama iz okruženja, u pravcu internacionalizacije univerziteta;

- Definirati Akcioni plan internacionalizacije na svim fakultetima u skladu sa usvojenom *Strategijom internacionalizacije* Univerziteta.

2.2.7 Upravljanje informacijama

Kriterij 2.2.7.1 Visokoškolska ustanova koristi informacione sisteme u cilju prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija radi djelotvornosti i unapređenja nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosa razvoju društva, upravljačkih i administrativnih djelatnosti.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici ima jedinstven informacioni sistem na svim organizacionim jedinicama za prikupljanje, analizu i korištenje informacija. Svaki student ima posebnu lozinku za ulaz u centralizovan informacionog sistema, putem kojeg može prijavljivati ispite, vidjeti ispitne rokove, kao i rezultate ispita. Nastavnici i saradnici imaju mogućnost uvida u spisak studenata prijavljenih za ispit, te prolaznost na ispitu i generalno za semestar, odnosno studijsku godinu.

Putem informacionog sistema se odrađuje i interna evaluacija studenata na kraju svakog semestra. Kroz internu evaluaciju stanja, koja se izrađuje na kraju svake godine, daju se izvještaji o rezultatima protokola saradnje sa drugim visokoškolskim institucijama, privrednim subjektima i naučnim ustanovama. Na isti način se prati i analizira mobilnost akademskog osoblja i studenata. Svi izvještaji se razmatraju i usvajaju na Odboru za kvalitet, NNV i Senatu univerziteta.

Primjećeno je da Informacioni sistem nije unapređivan već duži niz godina, da istraživački rad zaposlenika univerziteta nije vidljiv u potrebnoj mjeri, te da studenti nisu dovoljno opskrbljeni nastavnim materijalom. Na web stranicama pojedinih organizacionih jedinica nema aktuelnih vijesti koje bi trebale biti dostupne javnosti.

Kriterij 2.2.7.2 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija, omjeru studenata i nastavnog osoblja, itd.

Utvrđeno stanje

Informacioni sistem na Univerzitetu u Zenici ima bazu podataka koja u ovom trenutku ne pruža potreban nivo informacija, njihovu automatsku obradu i blagovremeno korištenje u pogledu praćenja i analize prolaznosti po ispitnim rokovima, za svaki predmet, studijski program, semestar i akademsku godinu. Informacioni sistem je stereotipan, obzirom na raznolikost naučnih oblasti koje se izučavaju na organizacionim jedinicama, ne pruža mogućnost interaktivnosti između samih studenata, studenata i predavača, te organizacionih jedinica sa rektoratom.

Dostupne informacija obrađuje se i analiziraju, a rezultati koriste u dovoljnoj mjeri.

Kriterij 2.2.7.3 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o radu, starosnoj strukturi i kvalifikacijama akademskog osoblja, uključujući omjer vlastitog i gostujućeg osoblja.

Utvrđeno stanje

Na Univerzitetu u Zenici upravljanje ljudskim resursima ogleda se u redovnom praćenju i analizi starosne strukture nastavnog kadra, omjera vlastitog i gostujućeg kadra, njihovih kvalifikacija i napredovanja. Vidljivi su podaci o akademskom osoblju, njihovim akademskim referencama, naučnim oblastima kojim se bave, angažmanu po nastavnim predmetima, spolnoj strukturi, i sl.

Posebno treba istaći da je u silabusima predmeta predviđeno i u praksi se primjenjuje gostovanje stručnih saradnika iz prakse u izvođenju nastavnog procesa do 30 % planirane nastave.

Kriterij 2.2.7 Zaključak i ocjena

- Visokoškolska ustanova ima informacioni sistem centralizovanog tipa koji je aplikativan i iz kojeg se mogu dobiti podaci o studijskim programima, studentima, ciklusima studija, periodu studiranja, prolaznosti studenata i sl.;
- Od posebnog su značaja godišnje interne evaluacije svih fakulteta i Univerziteta;
- Informacioni sistemi nisu nadograđivani od vremena instaliranja istih na visokoškolskoj ustanovi do danas, tako da zadovoljavaju minimalno tražene zahtjeve iz kriterija;

- Baza podataka o nastavnom osoblju koji učestvuju u naučno-istraživačkom i obrazovnom procesu je fer, korektna i vidljiva.

Ocjena kriterija 2.2.7 ZNATNO ISPUNJEN

Kriterij 2.2.7 Preporuke

- Unaprijediti informacijski sistem u pogledu efikasnije prijave ispita, automatskog praćenja indikatora kvaliteta, vođenja politike ljudskih resursa, integrisane baze podataka alumni;
- *Kontinuirano* dopunjavati bazu podataka sa relevantnim informacijama koje će biti u funkciji transparentnog i jednostavnijeg praćenja, analize i izvještavanja o studijskim programima, nastavnom osoblju, mogućnosti interakcije studenata međusobno i sa predavačima;
- Predvidjeti mogućnost i kontinuirano primjenjivati u praksi postavljanje nastavnog materijala putem zatvorenog informacionog sistema;
- Naučno-istraživački rad akademskog osoblja učiniti znatno transparentnijim i vidljivim kada je u pitanju njihov naučno-istraživački rad za akademsku godinu; izraditi pregled godišnjih postignuća naučno-istraživačkog rada u vidu izvještaja i objava na univerzitetskoj i fakultetskim stranicama i na engleskom jeziku;
- Na web stranicama organizacionih jedinica redovno osvježavati aktuelnosti koje se dešavaju u proteklom periodu, a koje su relevantne za studijski program i ostale aktivnosti organizacione jedinice.

2.2.8 Informisanje javnosti

Kriterij 2.2.8.1 Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici objavljuje relevantne informacije o svojim aktivnostima, uključujući informacije o studijskim programima i zvanjima koje nudi, a koje su jasne, tačne, objektivne, aktuelne i lako dostupne. Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici pruža ažurne informacije na svojoj web stranici (www.unze.ba), te na web stranicama svih organizacionih jedinica na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku. Na web stranici su objavljeni svi važeći dokumenti i procedure. Međutim, cjelokupan sadržaj nije preveden i prezentovan i na engleskom jeziku. Također, sadržaj nije unificiran i na svim web stranicama nisu prikazane sve relevantne informacije, što se posebno odnosi na informacije o nastavnicima i saradnicima, nastavnom materijalu i sl.

Univerzitet u Zenici kontinuirano radi na unaprjeđenju dostupnosti informacija, što pokazuje i praćenje i analiza rezultata Univerziteta i zaposlenika na Webometricsovoj listi.

Kriterij 2.2.8.2 Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici pruža informacije o djelatnostima u oblasti istraživačkog rada i informacije o radu svog akademskog osoblja (publikacije, projekti, konferencije, itd).

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici platformu ePUB vodi kao bazu elektronskih publikacija (diplomskih, magistarskih i doktorskih radova, članaka, knjiga, udžbenika i dr.), a koja je dostupna na podstranici epub.unze.ba. Neki od dokumenata sa liste su u cjelosti dostupni za preuzimanje u elektronskoj formi.

Kriterij 2.2.8.3 Visokoškolska ustanova osigurava sistematsku komunikaciju sa vanjskim zainteresovanim stranama.

Utvrđeno stanje

UNZE koristi više alata za komunikaciju sa vanjskim zainteresovanim stranama. Na web stranici Univerziteta i organizacionih jedinica prezentovane su osnovne informacije o studijskim programima i aktivnostima Univerziteta potrebne budućim studentima. Za sve nove studente, Univerzitet objavljuje *Vodič za brucoše* kao osnovni paket informacija uvoda u studije.

Univerzitet u Zenici također sprovodi razne aktivnosti u smislu promocije među potencijalnim budućim studentima, kao što su "Dani otvorenih vrata", "Budi student na

jedan dan”, prezentacije u srednjim školama u okruženju, Bosni i Hercegovini, a pojedine organizacione jedinice u susjednoj Hrvatskoj (primjer Islamski pedagoški fakultet).

Univerzitet održava odnose sa ostalim organizacijama u okruženju; državnim, kantonalnim službama, poslovnim organizacijama, diplomatskim predstavništvima, te sa svršenim studentima. Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta predviđena je pozicija PR Univerziteta, te je imenovana osoba odgovorna za komunikaciju i predstavljanje Univerziteta.

Kriterij 2.2.8 Zaključak i ocjena

- UNZE koristi svoju web stranicu i podstranice organizacionih jedinica kao osnovni alat za plasiranje informacija za javnost, međutim sadržaj nije potpun i u cjelosti prezentovan na engleskom jeziku;
- Putem platforme ePUB, Univerzitet javno vodi bazu elektronskih publikacija svog akademskog osoblja;
- Uspostavljanje Foruma stakeholdera i Ekonomsko-poslovnog savjeta svjedoče o intenciji za formalnijom saradnjom i boljom povezanosti sa tržištem rada;
- Univerzitet organizuje razne vidove promocije svojih aktivnosti.

Ocjena kriterija 2.2.8 ZNATNO ISPUNJEN.

Kriterij 2.2.8 Preporuke

- Potrebno je dopuniti web stranicu Univerziteta i organizacionih jedinica svim relevantnim dokumentima, sa posebnom pažnjom na ažuriranje podataka o nastavnom osoblju, uključujući i pregled njihovog naučno-istraživačkog rada, te na prezentaciju nastavnog materijala u većoj mjeri nego do sada;
- Potrebno je prevesti cjelokupan sadržaj sa web stranica na engleski jezik;
- Nastaviti aktivnosti na povećanju vidljivosti Univerziteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja kontinuiranim uređivanjem stranice na engleskom jeziku.

2.2.9 Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa

Kriterij 2.2.9.1 Visokoškolska ustanova redovno prati i dalje razvija svoje studijske programe, uz angažman zainteresovanih strana.

Utvrđeno stanje

Statut Univerziteta u Zenici preporučuje reviziju nastavnih planova i programa svih studijskih programa, koja se vrši minimalno jednom u toku 4 godine studija. *Procedurom za preispitivanje i inoviranje studijskih programa* propisane su sve aktivnosti postupka revizije i izmjene nastavnih planova i programa. U okviru tih aktivnosti se definiše i dokumentuje postupak redovnog praćenja, preispitivanja i inoviranja postojećih studijskih programa.

Forum stakeholdera koji egzistira na Univerzitetu u Zenici ima savjetodavnu ulogu kod razvijanja novih i inoviranja postojećih nastavnih planova i programa, kao i otvaranja novih departmana, studijskih odsjeka i organizacionih jedinica. Na većini organizacionih jedinica su osnovani pripadajući Forumi stakeholdera, čiji je rad vezan isključivo za matičnu organizacionu jdinicu.

U procesu revizije i inoviranja studijskih programa uključeni su svi relevantni akteri- od studenata, preko katedri, privrednih partnera, organiziranih u Ekonomsko-poslovni savjet, do organa organizacionih jedinica, univerziteta i resornog Ministarstva.

Kriterij 2.2.9.2 Visokoškolska ustanova ima definisane i usvojene procedure za redovno praćenje realizacije studijskih programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici redovno prati, analizira i dalje razvija svoje studijske programe uz angažman svih zainteresiranih strana. Forumi stakeholdera na nivou Univerziteta i organizacionih jedinica, kao i Ekonomsko-poslovno vijeće su tijela preko kojih predstavnici tržišta rada formalno učestvuju u reviziji, kreiranju i inoviranju nastavnih planova i programa. Pored toga, pojedini stručnjaci iz prakse su i aktivni članovi katedri na univerzitetu i na taj način su direktno uključeni u postupke evaulacije, revizije i unapređenja studijskih programa. Visokoškolska ustanova ima donesene i u praksi primjenjlive *Procedure za inoviranje i preispitivanje studijskih programa*, te *Upustvo za vođenje izvještaja o radu nastavnog osoblja*.

Kriterij 2.2.9.3 Visokoškolska ustanova analizira na koji način su procedure prikupljanja informacija i preduzetih aktivnosti uticale na unapređenje studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Studenti putem redovnih anketa koje se provode na kraju svakog semestra ocjenjuju kvalitet, savremenost i aktualnost studijskog programa, dok akademsko osoblje ima mogućnost da svoje mišljenje o studijskom programu i njegovom inoviranju iskaže kroz djelovanje matične katedre, preko NNV ili u direktnom kontaktu sa menadžmentom organizacione jedinice i menadžmentom Univerziteta u Zenici.

Ozbiljne analize po pitanju utjecaja prikupljenih informacija o poduzetim aktivnostima na unapređenje studijskih programa vode se na sastancima Foruma stakeholdera i Odbora za kvalitet, kako na nivou organizacione jedinice tako i na nivou Univerziteta.

Ekonomsko-poslovno vijeće također ima značajan utjecaj na unapređenje studijskih programa, jer se na sastancima vijeća razmatraju kadrovske potrebe na otvorenom tržištu rada, kompetencije svršenih diplomanata i njihova mogućnost zapošljavanja. Sve ove informacije se prikupljaju od strane Odbora za kvalitet i koriste u daljnjem procesu unapređenja studijskih programa.

Kriterij 2.2.9. Zaključak i ocjena

- Sistem praćenja, realizacije i unapređenja postojećih studijskih programa kroz upisnu politiku, prolaznost, savremene trendove, zapošljavanje i potrebe tržišta rada na UNZE uspostavljen je na izuzetno kvalitetan način i provodi se kontinuirano;
- Prilikom inoviranja i unapređenja studijskih programa analiziraju se potrebna finansijska sredstva, kao i dostupni materijalni resursi potrebni za realizaciju procesa. Doneseni stavovi, zaključci i Odluke po tom pitanju pribavljaju neophodnu saglasnost resornog ministarstava u Vladi Kantona.

Ocjena kriterija 2.2.9 POTPUNO ISPUNJEN

Kriterij 2.2.9 Preporuke

- Oformiti alumni asocijacije na organizacionim jedinicama (na kojima to do sada učinjeno) i podsticati njihov kontinuirani rad, pogotovo s aspekta pojačane aktivnosti zapošljavanja diplomanata u zemlji i inostranstvu, njihovom daljnjem stručnom usavršavanju i procesu cjeloživotnog učenja.

2.2.10 Periodično vanjsko osiguranje kvaliteta

Kriterij 2.2.10.1 Visokoškolske ustanove trebaju periodično prolaziti postupak vanjskog osiguranja kvaliteta.

Utvrđeno stanje

Prije prve akreditacije UNZE je prošao više eksternih vrednovanja od strane EUA 2004-05. i 2008. godine preko pilot akreditacije studijskih programa u okviru TEMPUS ESABiH projekta 2010-2013. godine do eksternog vrednovanja Slovenačke agencije za akreditaciju 2012. godine. Nakon pomenutog perioda UNZE je bio usredsređen na akreditaciju univerziteta 2014. godine, kao i na postupak reakreditacije, ali i na pripremu studijskih programa za akreditaciju.

Kriterij 2.2.10. Zaključak i ocjena

Univerzitet u Zenici periodično je prolazio kroz postupke vanjske evaluacije, prije prve akreditacije 2014.godine, te na taj način radio na vanjskom osiguranja kvaliteta.

Ocjena kriterija 2.2.10 ZNATNO ISPUNJEN

Kriterij 2.2.10 Preporuke

- Fakulteti koji pripadaju određenim naučnim oblastima treba da prate evropske i svjetske asocijacije i mreže fakulteta kojima pripadaju, te da prate dostignuća koja se proklamuju, ali da nastoje zadovoljiti standarde za oblasti za koje postoje specijalne akreditacije (AACSB i EPAS za ekonomske studijske programe, STEM i ASIIN za tehničke studijske programe, BME za medicinske studijske programe i sl.);

- Menadžment UNZE treba i dalje pomagati uključivanje nastavnika i studenata na sa vanjskim stručnjacima u vanjsko osiguranje kvaliteta, koje mora biti kontinuirano.

3. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija *Menadžment proizvodnim tehnologijama*

Naziv Studijskog programa:	Menadžment proizvodnim tehnologijama
Nivo studija:	I ciklus
Naziv izlaznih kvalifikacija:	Diplomirani inženjer mašinstva
Način izvođenja studijskog programa:	Redovni studij na Mašinskom fakultetu
Datum početka izvođenja studijskog programa:	01.10.2014. (I ciklus) akad. 2014/15. god.; Odluka Senata UNZE br.01-108-310-2548/13 od 25.09.2013. godine
Kontakt osoba:	Dekan: v.prof.dr.sc. Fuad Hadžikadunić Tel. +387 032 449 134 E-mail: hfud@mf.unze.ba
Voditelj studijskog programa:	Doc.dr. Edin Begović Tel. +387 032 449 115 E-mail: ebegovic@mf.unze.ba

3.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa

3.1.1 Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici ima definisanu i javno dostupnu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, sa jasno definisanim odgovornostima, a koji su u skladu sa njegovom strategijom.

Univerzitet kontinuirano promovira i unapređuje unutrašnje osiguranje kvaliteta, kako na nivou Univerziteta, tako i na nivou organizacionih jedinica, odnosno studijskih programa. Studijski programi su jasno uključeni u strateško planiranje i strateško upravljanje, a za izradu strateškog upravljanja prikupljaju se i koriste razni indikatori kvaliteta koji su usmjereni na unapređenje i dostizanje strateških ciljeva.

3.1.2 Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata na svim ciklusima studija.

Utvrđeno stanje

Politika kvaliteta jasno ukazuje na kvalitet nastavnog procesa zasnovanog na kompetencijama putem promocije originalnog naučnoistraživačkog rada. Studijski program promoviše mobilnost nastavnog osoblja i studenata i ima razvijene oblike međunarodne saradnje kroz međunarodne projekte, bilateralne ugovore, zajedničke programe i sl. i te rezultate koristi za daljnji razvoj.

3.1.3 Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici doprinose kvaliteti studijskih programa, te definira način uključivanja vanjske sudionika u tome.

Utvrđeno stanje

Na studijskom programu je formiran Odbor za kvalitet u kojem je kao ravnopravan član jedan predstavnik studenata. Studenti također učestvuju u radu Nastavno-naučnog vijeća.

Univerzitet u Zenici je formirao Forum Stakeholdera, a isto je predloženo i za studijske programe tj. organizacione jedinice koje imaju slične savjetodavne strukture, čime je omogućena uska suradnja sa partnerima izvan samog Univerziteta. Na nivou univerziteta je formiran Ekonomsko-poslovni savjet, čiji je cilj jačanje veze sa vanjskim sudionicima.

Studijski program, kao ni organizaciona jedinica nemaju formiranu alumni asocijaciju, ali imaju dobru, iako ne formaliziranu, saradnju sa tržištem rada.

Kriterij 3.1. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.1. *Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa* – **ZNATNO ISPUNJEN**.

Kriterij 3.1. Preporuke

- Planirati i što prije realizirati aktivnosti oko nabavke softvera za sprječavanje plagijatorstva na završnim radovima studenata i naučnim radovima;
- Nastaviti sa razvojem osnovnih pokazatelja uspješne implementacije unutrašnjeg osiguranja kvaliteta u cilju kontinuiranog razvoja studijskog programa;
- Razviti alumni bazu diplomiranih studenata i poticati formiranje alumni asocijacije.

3.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa

3.2.1 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici ima jasno izrađenu proceduru za pokretanje novih studijskih programa sa jasno definiranim elementima studijskog programa, a koja je javno dostupna na web stranici Univerziteta. Studijski program prati trendove u oblasti, rezultate ankete studenata i zahtjeve poslodavaca kako bi se studijski program inovirao u pravom smjeru.

3.2.2 Studijski programi su usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa.

Utvrđeno stanje

Studijski program *Menadžement proizvodnim tehnologijama* ima jasno utvrđene elemente usklađenosti sa najznačajnijim dokumentima iz oblasti tehničkih nauka. Na studijskom programu je inkorporirano nekoliko modula na engleskom jeziku. Studijski program kroz Forum stakeholdera i Ekonomsko-poslovni savjet koji su formirani na nivou Univerziteta, te kroz kontinuiranu komunikaciju sa organizacijama u okruženju, prati zahtjeve tržišta rada.

3.2.3 Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom

ustanove. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu.

Utvrđeno stanje

Ciljevi studijskog programa *Menadžment proizvodnim tehnologijama* prate elemente neophodne za podudarnost sa sličnim studijskim programima iz ove oblasti, jer su jasno definirani i usklađeni sa standardima i normativima za oblast proizvodnog mašinstva.

Ciljevi studijskog programa su jasno definisani sa definisanim ishodima učenja na nivou svih predmeta. Javno su objavljeni i dostupni.

3.2.4 Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA).

Utvrđeno stanje

Ishodi učenja su direktno povezani sa standardima i kvalifikacijama kako u BiH tako i Evropskog prostora visokog obrazovanja, te su sastavni dio silabusa svakog predmeta.

3.2.5. Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I i II ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti.

Utvrđeno stanje

Nastavni plan i program studijskog programa *Menadžment proizvodnim tehnologijama* sadrži sve neophodne elemente koji ukazuju na jasan pregled obaveznih i izbornih predmeta, uz prikazano i podijeljeno opterećenje studenta sa iskazanim ECTS kreditima, a u skladu sa

normativima i standardima. Svaki pojedinačni program/silabus predmeta ima jasno prikazan način provjere znanja i vrednovanja rada studenta. Bodovanje i izrada završnog rada su jasno prikazani, uz prikaz obavezne i dodatne literature za svaki predmet. Nastavni plan i program je javno dostupan svim studentima i javnosti putem web stranice fakulteta.

3.2.6 Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju sa profesionalnom praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Prikazom i uvidom u mobilnost nastavnog osoblja i studenata jasno se može vidjeti aspekt internacionalizacije studijskog programa koji se ogleda u primjenjivosti i učešću u internacionalizaciji. Praktična nastava se odvija u nastavnim bazama Studijskog programa, a putem ranije dogovorene saradnje koja je potkrijepljena ugovorima o saradnji.

Kriterij 3.2. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.2. *Kreiranje i usvajanje studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 3.2 Preporuke

- Permanentno pratiti trendove razvoja po pitanjima ovog kriterija, vršiti odgovarajuće evaluacije i eventualne promjene ukomponirati u studijski program u cilju unapređenja kvaliteta studijskog programa;
- Kontinuirano raditi na internacionalizaciji studijskog programa.

3.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

3.3.1 Akademsko osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

Akademsko osoblje aktivno učestvuje u pripremi nastavnog procesa. Studenti u okviru studentskih anketa ocjenjuju pripremljenost nastavnika i saradnika za nastavu. Rezultati anketa ocjenjivanja nastavnog osoblja i nastavnog procesa od strane studenata se analiziraju na sjednicama nastavno-naučnog vijeća fakulteta.

3.3.2 Akademsko osoblje motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u istraživačko, naučno-istaživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku.

Utvrđeno stanje

Studenti su motivisani od strane nastavnog osoblja za učešće u projektima, istraživačkom radu i raznim takmičenjima.

Mentorskim radom na izradi završnih radova, ali i analizom studentskih aktivnosti na studijskom programu *Menadžment proizvodnim tehnologijama* jasno se može vidjeti da postoji veza između akademskog osoblja i studenata u promociji istraživačkog rada. Konsultacije su omogućene studentima u odgovarajućim vremenskim terminima, kao i prijava i realizacija projektnih aktivnosti (kako istraživačkih tako i stručnih).

3.3.3 Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici jasno je definisao načine ocjenjivanja putem Statuta i *Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija*, koji su javno dostupni.

3.3.4 Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje.

Utvrđeno stanje:

Univerzitet ima jasno definisanu i usvojenu *Proceduru za prijavu i polaganje ispita* koja definiše transparentnost ocjenjivanja i mogućnost podnošenja žalbe na ocjenjivanje, te je dostupna na web stranici.

3.3.5 Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo.

Utvrđeno stanje

U skladu sa aktima osiguranja kvaliteta Univerzitet ima jasnu proceduru za prijavu, odobrenje, izradu i odbranu diplomskog rada koja se primjenjuje na svim studijskim programima. Također u sklopu *Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija* definiran je način prijave i odbrane završnog rada.

3.3.6 Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima.

Utvrđeno stanje

Predstavnici studenata su uključeni u sve elemente rada na fakultetu kako u Nastavno-naučnom vijeću, Odboru za kvalitet tako i u drugim *ad hoc* tijelima neophodnim za funkcionisanje i rad fakulteta u skladu sa potrebama osiguranja kvaliteta. Na nivou Univerziteta studenti učestvuju u procesima upravljanja kroz djelovanje svojih predstavnika u Senatu Univerziteta, Upravnom odboru Univerziteta, te Forumu stakeholdera. U radu svih tih tijela donose se različite odluke o studijskim programima.

3.3.7 Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici, kao ni Mašinski fakultet ne nude podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere, kao i o mogućem zapošljavanju.

Kriterij 3.3. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.3. *Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studente* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 3.3. Preporuke

- Uspostaviti mehanizme i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere.

3.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

3.4.1 Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu sa analiziranim društvenim potrebama i obezbijeđenim resursima za izvođenje programa. Konkurs za upis se javno objavljuje na web stranici ustanove i u medijima.

Utvrđeno stanje

Upis studenata na studijski program definiran je zakonskim aktima, a u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija Univerziteta u Zenici.

3.4.2 Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumjeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju.

Utvrđeno stanje

Jasno je uspostavljena procedura za priznavanje kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija kao i ECT(A)S pravilnikom Univerziteta u Zenici. Zakonski okvir na nivou Zeničko-dobojskog kantona još ne postoji i očekuje se njegovo usvajanje.

3.4.3 Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Utvrđeno stanje

Diplomiranim studentima se pored Diplome izdaje i Dodatak diplomi koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Kriterij 3.4. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.4. *Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 3.4. Preporuke

- Prepoznati i posebno pratiti najbolje studente u dokumentima visokoškolske ustanove.

3.5. Ljudski potencijali

3.5.1 Broj i kompetentnog akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa je u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.

Utvrđeno stanje

Analizom dostavljenih dokumenata i uvidom u priloge u sklopu Samoevaluacijskog izvještaja, a u skladu sa Odlukom o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona, broj akademskog osoblja u skladu je sa standardima i normativima nadležnog tijela.

3.5.2 Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje.

Utvrđeno stanje

Postoji jasno utvrđeno strateško planiranje u skladu sa redovnim godišnjim Izvještajima o upravljanjima ljudskim resursima. Studijski program kao dio integrisanog Univerziteta ima jasno definisane kriterije za izbor i angažman akademskog osoblja, a u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici i *Pravilnikom o postupku i uslovima izbora nastavnika i saradnika na Univerzitetu u Zenici.*

3.5.3 Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno naučno-istraživačkom i umjetničkom radu, posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija.

Utvrđeno stanje

Analizom priloga u sklopu Samoevaluacijskog izvještaja jasno je utvrđeno da akademsko osoblje pokazuje posvećenost radu na istraživačkim projektima kao i stručnim projektima,

što se utvrdilo brojem objavljenih radova u časopisima, konferencijama i slično. Uzimajući u obzir nedostatak stalno zaposlenih asistenata, postoji određeno opterećenje ostalog nastavnog osoblja, koje se ne može adekvatno posvetiti naučno-istraživačkom radu. Unutar studijskog programa se ulažu napori da se opterećenje smanji angažmanom saradnika.

3.5.4 Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz učešće na obukama, posebno u vezi informatičkih sistema i sistema upravljanja.

Utvrđeno stanje

Kroz plan rada i kontinuirano usavršavanje administrativnom osoblju omogućeno je usavršavanje kroz obuke, a koje zavisi od dostupnih finansijskih sredstava.

Kriterij 3.5. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.5. *Ljudski potencijali* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 3.5. Preporuke

- Posvetiti se iznalaženju raspoloživih resursa u cilju rasterećenja nastavnog osoblja i iznalaženju resursa u cilju pomlađivanja ljudskih potencijala.

3.6. Resursi i finansiranje

3.6.1 Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dostatni i dostupni studentima.

Utvrđeno stanje

Na osnovu prikazanih informacija i uvidom u stanje resursa postoje jasni dokazi o postojanju resursa koji su u skladu sa preporukama i standardima nadležnog zakonskog tijela za licenciranje studijskih programa. Svi resursi su dostupni studentima na korištenje.

3.6.2 Obavezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta.

Utvrđeno stanje

Za realizaciju studijskog programa se koriste dobro opremljene laboratorije Mašinskog fakulteta koje posjeduju savremenu računarsku i opremu za naučno-istraživački rad, laboratorijski kapaciteti Instituta „Kemal Kapetanović“, a posebno Zavoda za plastičnu preradu metala i Zavoda za zavarivanje u Zenici. U okviru Katedre za proizvodne tehnologije, putem koje se najvećim dijelom realizuje studijski program *Menadžment proizvodnim tehnologijama* egzistira LORAM - laboratorija za obradu rezanjem i alatne mašine koja je namjenjena za edukaciju studenata svih nivoa obrazovanja, naučno-istraživački rad i proizvodnu djelatnost. Studenti su iz učešća u jednom TEMPUS projektu dobili savremeno opremljen iDEALab koji koriste u naučno-istraživačke svrhe.

Bibliotečki resursi su dostupni kako za dopunsku, tako i obaveznu literaturu. Studentska služba je otvorena za rad sa studentima u dvije smjene, što predstavlja veliku administrativnu podršku studentima prvog i drugog ciklusa.

3.6.3 Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka.

Utvrđeno stanje

Postoji kompjuterska učionica dostupna nastavnicima i studentima.

Bibliotečki fond obuhvata preko 10.000 bibliotečkih jedinica (uključujući knjige, periodiku, zbornike, časopise, diplomske radove, završne radove, magistarske radove, doktorate i ostalo). Sva raspoloživa literatura, kao i baze podataka dostupne su nastavnom osoblju fakulteta i studentima.

3.6.4 Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost.

Utvrđeno stanje

Obzirom da postoji plan ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i stručno istraživanje postoji jasna predanost studijskog programa i visokoškolske ustanove da unapređuje ovaj proces, ali je on ipak limitiran dostupnim budžetskim sredstvima ili zavisi od sredstava koje studijski program obezbijedi putem učešća u raznim projektnim aktivnostima.

3.6.5 Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa.

Utvrđeno stanje

Postoje jasni ugovori o suradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama sa ciljem zajedničkih istraživačkih i stručnih radnji kao i korištenja resursa.

Kriterij 3.6 Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.6. *Resursi i finansiranje* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 3.6. Preporuke

- Razmisliti o mogućnosti sklapanja ugovora s poduzećima iz okruženja oko obavljanja obavezne studentske stručne prakse i korištenja resursa.

3.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima

3.7.1 Sistem redovitog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprijeđenja kvaliteta studijskih programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Informacioni Studentski Servis (ISSS) koji se aktivno koristi u obradi i prikupljanju informacija na cijelom Univerzitetu i na svakom pojedinačnom studijskom programu. Svaki student ima svoju ličnu šifru i prošao je obuku za korištenje istog, uz veliku mjeru sigurnosti zaštite podataka.

3.7.2 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

U sklopu svojih redovnih aktivnosti godišnjeg Samoevaluacionog izvještaja i sprovođenja redovnih aktivnosti ocjenjivanja nastavnog procesa od strane studenata, studijski program, a u skladu sa aktivnostima cijelog Univerziteta, prikuplja i analizira podatke o svom akademskom osoblju i na osnovu toga pravi određene planove i analize.

Kriterij 3.7. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij *3.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 3.7. Preporuke

- Prikupljene podatke o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično, potrebno je redovito analizirati i poduzimati odgovarajuće mjere.

3.8. Informiranje javnosti o studijskim programima

3.8.1. Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50% od ukupnih informacija je na engleskom jeziku.

Utvrdeno stanje

Studijski program objavljuje sve informacije o svojim aktivnostima putem web stranice fakulteta (www.mf.unze.ba). U sklopu ovih informacija objavljuju se i informacije o Studijskom programu *Menadžment proizvodnim tehnologijama*. Također, putem zvaničnih dopisa odgovorne osobe Univerziteta (PR Univerziteta u Zenici) informacije se redovno dostavljaju medijima (pisanim, TV, radio, web portali). Stranice imaju prevod na engleski jezik.

Kriterij 3.8. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.8. *Informiranje javnosti o studijskim programima* – **ZNATNO ISPUNJEN**.

Kriterij 3.8. Preporuke

- Posvetiti više pažnje ažuriranju podataka i predstavljanju informacija o studijskom programu na web stranici Fakulteta, sa posebnim osvrtom na realizovane projektne aktivnosti, saradnju sa privrednim organizacijama i resursima sa kojima raspolaže Fakultet i Katedra za proizvodne tehnologije u smislu realizacije studijskog programa;
- Posebno potencirati dostupnost tih informacija populaciji srednjih škola.

3.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa

3.9.1. Procedure za periodičnu evaluaciju, unapređenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutrašnjih i vanjskih zainteresiranih strana.

Utvrđeno stanje

U skladu sa normativnim i zakonskim aktima postoji redovno praćenje i analiza informacija sa ciljem unapređenja studijskog programa, na osnovu informacija i rezultata ankete studenata o ocjenama nastavnog procesa, mišljenja vanjskih stručnjaka (stakeholdera), kao i međunarodnih trendova napretka i razvoja specifične naučne oblasti.

3.9.2 Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog.

Utvrđeno stanje

Studijski program ima utvrđen vid komunikacije sa stakeholderima i Aluminijima studijskog programa koji jasno identificiraju potrebe tržišta rada i na taj način iniciraju potrebne izmjene i unaprijeđenja nastavnog procesa. Te se aktivnosti vrše i putem Foruma stakeholdera Univerziteta, te Ekonomsko-poslovnog savjeta. Studijski program svake godine provodi samoevaluacijski proces, a zakonski je obavezan revidirati i inovirati NPP svake 4 godine, što se i provodi.

3.9.3. Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje diplomiranih studenata i sl.

Utvrđeno stanje

Kontinuirano se prate elementi internacionalizacije, implementacije i realizacije međunarodnih ugovora sa ciljem jačanja mobilnosti nastavnog osoblja i studenata kao i stručnog usavršavanja.

3.9.4. Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata.

Utvrđeno stanje

Svi elementi procesa, fizički i intelektualni resursi, ocjenjuju se i evaluiraju na kraju svakog semestra od strane studenata i osoblja (na kraju godine putem izvještaja rada Katedri, a u sklopu samoevaluacionog izvještaja). O rezultatima evaluacije se raspravlja na sjednicama Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta.

Kriterij 3.9. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.9. *Kontinuirano praćenje, periodična revizija i revizija studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 3.9. Preporuke

- Posebnu pozornost, a u cilju unapređenja kvaliteta studijskog programa, obratiti na praćenje i evaluiranje plana internacionalizacije;
- Formalizirati postojeću saradnju sa tržištem rada, posebno u aspektu izvođenja praktične nastave.

3.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata

3.10.1. Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Utvrđeno stanje

Mobilnost je dobro promovirana na studijskom programu i uvidom u izvještaje o mobilnosti nastavnog osoblja jasno se može utvrditi da se vrednuje u radu akademskog osoblja i studenata. Također putem uvida u rad na međunarodnim projektima jasno se može vidjeti da postoji volja i želja za unapređenjem internacionalizacije.

3.10.2. Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici putem Statuta UNZE, *Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija* i *Pravilnika o ECT(A)S sistemu* i razvojem i usvajanjem *Procedure za priznavanje programa i perioda studija radi nastavka školovanja na Univerzitetu u Zenici* izradio je mehanizme koji omogućavaju bilateralnu kooperaciju i razmjenu studenata u različitim programima i vidovima saradnje.

3.10.3. Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji izvještaj o mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Ured za međunarodnu saradnju koji prati rast i razvoj dvosmjerne međunarodne mobilnosti. U ovaj proces su uključeni Prodekani za nastavu organizacionih jedinica, ECTS koordinatori Univerziteta u Zenici, ECTS koordinator organizacione jedinice i Rukovodioci studijskih programa. Kadrovsko osnaživanje ove službe direktno je vezano za finansijsko poslovanje osnivača i odluku osnivača.

Kriterij 3.10. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 3.10. *Mobilnost akademskog osoblja i studenata* – **ZNATNO ISPUNJEN**.

Kriterij 3.10. Preporuke

- Nastaviti sa promocijom i implementacijom mobilnosti studenata, nastavnog i administrativnog osoblja, kako odlazne, tako i dolazne.

Komisija predlaže sljedeće ocjene kriterija vezane za studijski program I ciklusa studija

Menadžment proizvodnim tehnologijama:

Kriterij 1	Znatno ispunjen
Kriterij 2	Potpuno ispunjen
Kriterij 3	Potpuno ispunjen
Kriterij 4	Potpuno ispunjen
Kriterij 5	Potpuno ispunjen
Kriterij 6	Potpuno ispunjen
Kriterij 7	Potpuno ispunjen
Kriterij 8	Znatno ispunjen
Kriterij 9	Potpuno ispunjen
Kriterij10	Znatno ispunjen

ZAVRŠNA OCJENA

Na osnovu dostavljenog Samoevaluacijskog izvještaja studijskog programa I ciklusa studija Menadžment proizvodnim tehnologijama, Samoevaluacijskog izvještaja Univerziteta u Zenici za 2017. godinu, te Izvještaja o recenziji studijskog programa od strane recezenata prof. dr Voje Višekruna i prof. dr Fuada Čatovića, razgovora sa menadžmentom, Uredom za kvalitet, predstavnicima studenata Mašinskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i dodatne dostupne dokumentacije i zakonskih akata Komisija daje

POZITIVNU OCJENU

studijskom programu I ciklusa studija Menadžment proizvodnim tehnologijama, te Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta/kvalitete Bosne i Hercegovine preporučuje da izda preporuku za akreditaciju studijskog programa 1. ciklusa studija Menadžment proizvodnim tehnologijama.

4. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija *Menadžment*

Naziv Studijskog programa:	Menadžment
Nivo studija:	I ciklus
Naziv izlaznih kvalifikacija:	Diplomirani ekonomista
Način izvođenja studijskog programa:	Redovni studij na Ekonomskom fakultetu
Datum početka izvođenja studijskog programa:	01.10.2005. godine
Kontakt osoba:	Dekan: Doc. Dr Alaudin Brkić tel. 032460442; e-mail: alaudin.brkic@ef.unze.ba

4.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa

4.1.1. Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja.

Utvrđeno stanje

Strategija razvoja odnosi se na unapređenje nastavnog procesa i osiguranje kvaliteta svih studijskih programa. Politika unutrašnjeg osiguranja kvaliteta ne postoji kao dokument. Postoje svi elementi koje jedna politika treba da sadrži, a koji se sastoji od uređene dokumentacije sistema kvaliteta, systemske strukture kvaliteta inkorporirane u potpunosti u funkcionisanje univerziteta, kao i kroz postojanje strategije koja se odnosi i na razvoj studijskih programa kroz nastavni i istraživački proces, kao i saradnju sa društvenim okruženjem.

4.1.2. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata na svim ciklusima studija.

Utvrđeno stanje

Politika osiguranja kvaliteta putem *Strategije razvoja* usmjerena je promociju istraživačkog rada, nastavnog procesa, a kroz *Strategiju internacionalizacije* i na mobilnost i internacionalizaciju studijskih programa. Strategijske odrednice Ekonomskog fakulteta ne postoje, kao ni softver za plagijate.

4.1.3. Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici doprinose kvaliteti studijskih programa, te definira način uključivanja vanjske sudionika u tome.

Utvrđeno stanje

Na Ekonomskom fakultetu postoji Odbor za kvalitet, koji delegira menadžera za kvalitet i čiji član je i predstavnik studenata. Studenti provode elektronske studentske ankete, transparentno dobrovoljno i anonimno, a o rezultatima provedenih anketa diskutujese na sjednicama Naučno. Nastavnog vijeća Fakulteta. Ankete za nastavno i administrativno osoblje nisu provođene. Nedavno je na nivou Univerziteta formiran Ekonomsko poslovni savjet, koji, između ostalog, pruža pomoć fakultetima u pronalaženju stručne prakse studentima, kao i pomoć u izradi završnih radova. Alumni nije formiran.

Kriterij 4.1. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.1 *Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa*- ZNATNO ISPUNJEN.

Kriterij 4.1. Preporuke

- Izraditi strategiju razvoja Ekonomskog fakulteta koja će obuhvatati sve studijske programe;
- Izraditi Akcioni plan internacionalizacije u skladu sa *Strategijom internacionalizacije UNZE*;
- Osigurati postojanje softvera za plagijate i automatski pokrenuti testiranje završnih radova studenata svih ciklusa studija;

- Uspostaviti reprezentativnost uzorka prilikom postupka anketiranja studenata;
- Jednom u 4 godine pokrenuti anketu za nastavno i administrativno osoblje Fakulteta;
- Provesti analizu poslodavaca koji imaju veze sa studijskim programom *Menadžment*;
- Formirati alumni klub kao udruženje građana, i razviti alumni bazu diplomiranih studenata;
- Povećati broj sklopljenih ugovora o stručnoj praksi za studente;
- Donijeti Politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta tuđijskih programa, kako osiguranje kvaliteta ne bi ostalo definisano samo na globalnom univerzitetskom nivou;
- Ekonomski fakultet treba za sve svoje studijske programe donijeti strategiju razvoja za srednjoročni period, sa strategijskim i operativnim ciljevima, mjerama; targete, inicijative/programe/projekte, sa budžetima i odgovornostima;
- Budžet za strategiju planirati zajedno sa finansijskim planom cijelog fakulteta i univerziteta kako bi se lakše ostvarilo.

4.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa

4.2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

Utvrđeno stanje

UNZE posjeduje proceduru za kreiranje u usvajanje studijskih programa, kao i proceduru za inoviranje studijskih programa. Nedavno je došlo do izmjena studijskog programa *Menadžment preduzeća* koji je preimenovan u Studijski program *Menadžment*. Izmjene su se odnosile na dozvoljenih 20%. U izmjenama pomenutog studijskog programa učestvovali su i studenti.

Vanjski korisnici su uključeni u davanje preporuka kroz rad Ekonomsko poslovnog savjeta i Foruma stakeholdera.

4.2.2. Studijski programi su usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u

cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa.

Utvrđeno stanje

Nedavno inovirani studijski program *Menadžment* inoviran je u skladu sa sličnim studijskim programima iz okruženja u pravcu usklađivanja sa naučnim i obrazovnim standardima. Pored pripreme za akreditaciju studijskog programa, nije primjetna primjena zahtjeva standarda od strane međunarodnih sertifikacionih kuća poput AACSB, EFMD/ EPAS, kao najpopularnijih u oblasti.

4.2.3. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu.

Utvrđeno stanje

Ciljevi studijskog programa su jasno definisani sa definisanim ishodima učenja na nivou svih predmeta. Javno su objavljeni i dostupni. Studijski program *Menadžment* uporediv je sa sličnim studijskim programima iz okruženja (Univerziteta u Sarajevu, Zagrebu, Beogradu) kao i sa sličnim studijskim programom Univerziteta u Mariboru.

4.2.4. Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA).

Utvrđeno stanje

Ishodi učenja su definisani na nivou studijskog programa i na nivou predmeta i povezani su sa generičkim deskriptorima ciklusa studija definisanim u kvalifikacionom okviru BiH.

4.2.5. Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po

predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I i II ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti.

Utvrđeno stanje

Nastavni plan i program u potpunosti zadovoljava zahtjeve koji se traže u ovom kriterijumu. Javno su objavljeni i dostupni javnosti. Pravilnik o ECTS-u postoji. Izračunavanje studentskog opterećenja putem studentskih anketa o procjeni opterećenja takođe se rade sa vrlo malim odstupanjima.

4.2.6. Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju sa profesionalnom praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Internationalizacija nastavnog plana i programa nije na zavidnom nivou. Postoje situacije u kojima Ekonomski fakultet ostvaruje saradnju sa privrednim organizacijama, mada je primjećeno da zadovoljstvo studenata nije izraženo. Nastavnici i saradnici Ekonomskog fakulteta radili su Strategiju zapošljavanja za ZE-DO kanton, kao i modeliranje pripadnosti raspodjele prihoda.

Kriterij 4.2. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.2. *Kreiranje u usvajanje studijskih programa*– **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 4.2. Preporuke

- Formirati Forum stakeholdera Ekonomskog fakulteta;
- Izraditi akcioni plan usklađivanja zahtjeva standarda AACSB ili EPAS kriterijuma/standarda za akreditaciju u pravcu postizanja veće internacionalizacije i međunarodne prepoznatljivosti;
- U narednoj internoj evaluaciji uraditi analizu postojećeg nastavnog plana studijskog programa Menadžment sa sličnim u okruženju i Sloveniji, u svrhu pisanog dokaza o ostvarenoj podudarnosti;
- Izraditi matricu kompetencija u kojoj će se procijeniti koliko ishodi učenja na nivou pojedinačnih predmeta doprinose ishodima učenja na nivou cjelokupne kvalifikacije za studijski program *Menadžment*;
- U nastavnim programima definisati studentsko opterećenje i koeficijent studentskog opterećenja za svaki predmet;
- Internacionalizovati kurikulum u pravcu približavanja praksi sa sličnim studijskim programima iz Evropskog područja visokog obrazovanja;
- Nastaviti podsticanje studenata na naučno istraživački rad kroz objavljivanje istraživanja završnih radova, kao i tokom studija;
- Poboľjšati stručnu praksu studenata na studijskom programu *Menadžment*. Razmisliti uvođenje ferijalne prakse.

4.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

4.3.1. Akademsko osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

Studenti u okviru studentskih anketa ocjenjuju pripremljenost nastavnika i saradnika za nastavu. Anketni rezultati su vrlo dobri, tako da do sada nije bilo negativnih situacija u ovom pogledu.

4.3.2. Akademsko osoblje motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u istraživačko, naučno-istaživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku.

Utvrđeno stanje

Mentorskim radom na izradi finalnih radova, ali i analizom studentskih aktivnosti na studijskom programu *Menadžment* jasno se može vidjeti da postoji veza između akademskog osoblja i studenata u promociji istraživačkog rada. Konsultacije su omogućene studentima u odgovarajućim vremenskim terminima.

4.3.3. Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa.

Utvrđeno stanje

UNZE je definisao načine ocjenjivanja putem Statuta i Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija, koji su javno dostupni.

4.3.4. Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje.

Utvrđeno stanje

UNZE ima jasno priznatu i usvojenu proceduru za prijavu i polaganje ispita koja definiše transparentnost ocjenjivanja i mogućnost podnošenja žalbe na ocjenjivanje.

4.3.5. Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo.

Utvrđeno stanje

U skladu sa aktima UNZE ima jasnu proceduru za prijavu, odobrenje, izradu i odbranu diplomskog rada koja se primjenjuje na svim studijskim programima. Prijava i odbrana završnog rada definisana je i u *Pravilniku o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija*.

4.3.6. Predstavници studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima.

Utvrđeno stanje

Studenti aktivno učestvuju u radu Upravnog odbora Univerziteta, Senata Univerziteta, kao i NNV organizacione jedinice i Odbora za kvalitet. U radu svih tih tijela donose se različite odluke o studijskim programima.

4.3.7. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere.

Utvrđeno stanje

UNZE kao ni Ekonomski fakultet ne nude podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere, kao i o mogućem zapošljavanju.

Kriterij 4.3. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.3. *Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studente*— **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 4.3. Preporuke:

- Urediti reprezentativnost uzorka ankete koji se posmatra, uzimajući u obzir i redovan dolazak na nastavu studenata koji ocjenjuju nastavnike i uslove studiranja putem ankete;

- Studente prvog ciklusa studijskog programa *Menadžment* treba više ohrabrivati na učešće u naučno istraživačkom i nastavno obrazovnom procesu;
- Uspostaviti sistem tutorstva studenata na svim godinama studija;
- Osigurati transparentnu dostupnost mogućnosti žalbi studenata na ocjenjivanje kao posebno izdvojenog teksta na web stranici, kako bi studenti imali lakši uvid u svoja prava po ovom pitanju;
- Definirati preciznija uputstva na relaciji kandidat i mentor, tokom izrade završnog rada;
- Osigurati procentualnu zastupljenost svih nastavnika u mjeri u kojoj je to moguće u mentorstvu na završnim radovima;
- U narednoj evaluaciji napraviti spisak sa imenima i prezimenima studenata u svim tijelima na nivou Univerziteta, kao i fakulteta;
- Uspostaviti Centar za razvoj karijere na Ekonomskom fakultetu, s tim da studenti moraju da preuzmu glavnu ulogu u vođenju ovog centra.

4.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

4.4.1. Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu sa analiziranim društvenim potrebama i obezbijeđenim resursima za izvođenje programa. Konkurs za upis se javno objavljuje na web stranici ustanove i u medijima.

Utvrđeno stanje

Upis studenata na studijski program definisan je u skladu sa zakonskim aktima, u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici član 176. i 177. i u skladu sa Odjeljkom D. Članovi 25 - 28. Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija Univerziteta u Zenici.

4.4.2. Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumjeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su

uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju.

Utvrđeno stanje

Jasno je uspostavljena procedura za priznavanje kvalifikacija, radzoblja studija i prethodnog učenja u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija kao i ECT(A)S pravilnikom Univerziteta u Zenici. Zakonski okvir na nivou Zeničko-dobojskog kantona još ne postoji i očekuje se njegovo usvajanje.

4.4.3. Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Utvrđeno stanje

Na osnovu pravila o javnim ispravama izdaje se dodatak diplomi.

Kriterij 4.4. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.4. *Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certifikovanje*– **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 4.4. Preporuke

- Analizirati upis studenata sa aspekta utvrđivanja stope zadržavanja studenata;
- Donijeti Pravilnik o priznavanju kvalifikacija usklađen sa prijedlogom CIP-om i nastaviti pregovore sa ministarstvom u vezi donošenja dokumentacije u vezi priznavanja.

4.5. Ljudski potencijali

4.5.1. Broj i kompetentnog akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa je u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.

Utvrđeno stanje

Analizom dostavljenih dokumenata i uvidom u priloge u sklopu Samoevaluacijskog izvještaja, a u skladu sa Odlukom o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona (Službene novine ZDK 4/13), broj akademskog osoblja u skladu je sa standardima i normativima. Evidentan je visok broj ugovora o djelu (41 u odnosu na 15 stalnih), uz obrazloženje da je uključen veliki broj privrednika koji predaju studentima praktične primjere.

4.5.2. Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje.

Utvrđeno stanje

Postoji jasno utvrđeno strateško planiranje u skladu sa redovnim godišnjim izvještajima o upravljanju ljudskim resursima. Studijski program kao dio integrisanog Univerziteta ima jasno definisane kriterije za izbor i angažman akademskog osoblja, a u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici i Pravilnikom o postupku i uslovima izbora nastavnika i saradnika na Univerzitetu u Zenici. Redovne su godišnje evaluacije katedri o postignućima nastavnika Ekonomskog fakulteta u skladu sa univerzalnim obrascima na nivou Univerziteta.

4.5.3. Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno naučno-istraživačkom i umjetničkom radu, posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija.

Utvrđeno stanje

Analizom priloga u sklopu Samoevaluacijskog izvještaja jasno je utvrđeno da akademsko osoblje pokazuje posvećenost radu na istraživačkim projektima kao i stručnim projektima što se utvrdilo brojem objavljenih radova u časopisima, na konferencijama i slično. U proteklom periodu organizovana je Akademija za ekološki menadžment i EU ProLocal Akademija u okviru koje su predavači bili nastavnici sa Ekonomskog fakulteta i vanjski stručnjaci.

Primjetan je manji broj projekata koje realizuje Ekonomski fakultet.

4.5.4. Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz učešće na obukama, posebno u vezi informatičkih sistema i sistema upravljanja.

Utvrđeno stanje

Kroz plan rada i kontinuirano usavršavanje administrativnom osoblju omogućeno je usavršavanje kroz obuke, a koje zavisi svakako od dostupnih finansijskih sredstava.

Kriterij 4.5. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.5. *Ljudski potencijali* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 4.5. Preporuke

- Nastaviti razvijati vlastiti kadar;
- Informacioni sistem treba biti razvijen sa kadrovskom strukturom u okviru koje će biti omogućen pregled opterećenja nastavnika i saradnika;
- Motivisati nastavno osoblje na implementaciju većeg broja projekata;
- Omogućiti administrativnom osoblju mobilnost u okviru dostupnih programa.

4.6. Resursi i finansiranje

4.6.1. Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dostatni i dostupni studentima.

Utvrđeno stanje

Na osnovu prikazanih informacija i uvidom u stanje resursa postoje jasni dokazi da postoje resursi koji su u skladu sa standardima i normativima za licenciranje studijskih programa. Svi resursi su dostupni studentima na korištenje. Ekonomski fakultet je dobio novu zgradu u posljednjih 5 godina, što svjedoči o realizaciji strategijskog plana Univerziteta.

4.6.2. Obavezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta.

Utvrđeno stanje

Studijski program posjeduje izuzetno dobro opremljen informatički kabinet sa specifičnim materijalima i resursima za užu naučnu oblast *Menadžment i organizacija*, kao i tehničku opremu za simulaciju video-konferencija, e-sastanaka i sl. Bibliotečki resursi su dostupni kako za dopunsku, tako i obaveznu literaturu. Studentska služba je otvorena za rad sa studentima u dvije smjene, što predstavlja veliku administrativnu podršku studentima prvog i drugog ciklusa. Na web stranici moguće je pronaći virtuelni prikaz zgrade koji omogućava studentu lakšu orijentaciju.

4.6.3. Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka.

Utvrđeno stanje

Postoji kompjuterska učionica dostupna nastavnicima i studentima. Biblioteka sadrži dovoljan broj bibliotečkih jedinica. Godišnji izvještaji o NIR nastavnika i saradnika se prikupljaju i uslov su napredovanje. Nastavnici individualno donose različite časopise i zbornike kojima obogaćuju bibliotečki fond.

4.6.4. Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost.

Utvrđeno stanje

Obzirom da postoji plan ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučnoistraživački rad i stručno istraživanje postoji jasna predanost studijskog programa i visokoškolske ustanove da unapređuje ovaj proces, ali je on ipak limitiran dostupnim budžetskim sredstvima ili zavisi od sredstava koje studijski program obezbijedi putem učešća u raznim projektnim aktivnostima. UNZE je u proteklih 5 godina uložio u izgradnju moderne zgrade za Ekonomski fakultet.

4.6.5. Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa.

Utvrđeno stanje

Postoje jasni ugovori o saradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama sa ciljem zajedničkih istraživačkih i stručnih radnji kao i korištenja resursa. U protekloj godini je Ekonomski fakultet potpisao Memorandum o poslovno-tehničkoj saradnji sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Banjoj Luci, Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Podgorici, Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Skadru (Albanija), Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Tirani (Albanija) i Ekonomskim fakultetom Univerziteta u Draču (Albanija). Predstavnici Katedre za menadžment svake godine aktivno učestvuju u radu Interkatedarskog skupa Katedri za menadžment Jugoistočne Evrope.

Kriterij 4.6. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.6. *Resursi i finansiranje* – **POTPUNO ISPUNJEN**.

Kriterij 4.6. Preporuke

- Osigurati priključak Ekonomskog fakulteta na COBISS;
- Uspostaviti Moodle sistem za bolju interakciju studenata i nastavnika;
- Za narednu internu evaluaciju uraditi analizu literature za nastavni proces koju osigurava biblioteka Ekonomskog fakulteta;
- Ekonomski fakultet treba da se pretplati na međunarodne naučno stručne časopise i istraživačke baze podataka, radi podsticanja studenata na istraživački rad, ali omogućavanja i svom nastavnom osoblju praćenje trendova u oblasti;
- Nastaviti sa programima edukacije za treća lica;
- Uspostaviti program cjeloživotnog učenja.

4.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima

4.7.1. Sistem redovitog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprijeđenja kvaliteta studijskih programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Informacijski Studentski Servis (ISSS) koji se aktivno koristi u obradi i prikupljanju informacija na cijelom Univerzitetu i na svakom pojedinačnom studijskom programu. Svaki student ima svoju ličnu šifru i prošao je obuku za korištenje istog uz veliku mjeru sigurnosti zaštite podataka. Na Ekonomskom fakultetu postoji sistem elektronskog praćenja realizacije nastave putem softverskog paketa „Sistem evidencije prisustva-SEP“ čija upotreba doprinosi značajnijoj efektivnosti odvijanja nastavnog procesa i postizanju troškovne efikasnosti. Svaki student i nastavnik posjeduje karticu kojom vrši prijavu i odjavu prisustva na nastavi.

4.7.2. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

U sklopu svojih redovnih aktivnosti Samoevaluacijskog izvještaja svake godine i sprovođenja redovnih aktivnosti ocjenjivanja nastavnog procesa od strane studenata Studijski program, a u skladu sa aktivnostima cijelog Univerziteta, prikuplja i analizira podatke o svom akademskom osoblju i na osnovu toga pravi određene planove i analize. Evidencija održavanja nastave je na vrlo visokom nivou što je omogućeno implementacijom adekvatnog softvera u svim učionicama na fakultetu. Elektronsko anketiranje je odvojeno od informacionog sistema koji koristi fakultet.

Kriterij 4.7. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.7. *Upravljanje informacijama o studijskim programima* – **ZNATNO ISPUNJEN.**

Kriterij 4.7. Preporuke

- Poboljšati informacioni sistem na način da se omogući automatsko generisanje indikatora kvaliteta;
- Sprovesti anketu diplomiranih studenata o uslovima studiranja i kvalitetu studija;
- Sprovesti analizu nezaposlenih diplomiranih studenata Ekonomskog fakulteta u odnosu na druge.

4.8. Informiranje javnosti o studijskim programima

4.8.1. Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50% od ukupnih informacija je na engleskom jeziku.

Utvrđeno stanje

Studijski program objavljuje određene informacije o svojim aktivnostima putem web stranice fakulteta (www.ef.unze.ba). Također, putem zvaničnih dopisa odgovorne osobe Univerziteta (PR Univerziteta u Zenici), informacije se redovno dostavljaju medijima (pisanim, TV, radio, web portali). Stranice imaju određen prevod na engleski jezik. Na web stranici fakulteta svaki predmet ima svoju stranicu koja sadrži najvažnije informacije o predmetu i odgovornom nastavniku. Na sastancima Ekonomsko-poslovnog savjeta raspravlja se o načinu unapređenja poslovne saradnje.

Kriterij 4.8. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.8 *Informiranje javnosti o studijskim programima* – ZNATNO ISPUNJEN.

Kriterij 4.8. Preporuke

- Potrebno je uraditi novi Vodič za bruceše obzirom da je prisutan stari iz 2013. godine;
- Vijesti trebaju da budu ažurirane i prevedene na engleski jezik, kao i ostatak web stranice;
- Svi mejlovi nastavnika trebaju biti na @ef.unze.ba.

4.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa

4.9.1. Procedure za periodičnu evaluaciju, unapređenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutrašnjih i vanjskih zainteresiranih strana.

Utvrđeno stanje

U skladu sa normativnim i zakonskim aktima postoji redovno praćenje i analiza informacija sa ciljem unapređenja studijskog programa, a za analizu se uzimaju informacije i rezultati ankete studenata o ocjeni nastavnog procesa, mišljenja vanjskih stručnjaka (stakeholdera)

kao i međunarodni trendovi napretka i razvoja specifične naučne oblasti. Procedura o inoviranju studijskih programa postoji i koristi se aktivno.

4.9.2. Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog.

Utvrđeno stanje

Studijski program ima utvrđen vid komunikacije sa stekholderima i neformalnom alumni mrežom programa koji jasno ocjenjuju potrebe tržišta rada i na taj način identifikuju potrebe izmjene i unapređenja nastavnog procesa. Takođe putem Foruma stakeholdera i Ekonomsko poslovnog savjeta koriste se informacije za inoviranje studijskih programa. Studijski program svake godine provodi samoevaluacijski proces, a zakonski je obavezan revidirati i inovirati nastavni plan i program svake 4 godine. Studijski program *Menadžment* je nedavno inoviran.

4.9.3. Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje diplomirani studenata i sl.

Utvrđeno stanje

Kontinuirano se prate elementi internacionalizacije, implementacije i realizacije međunarodnih ugovora sa ciljem jačanja mobilnosti nastavnog osoblja i studenata kao i stručnog usavršavanja. Mobilnost nastavnika i saradnika kao i studenata se poboljšava iz godine u godinu.

4.9.4. Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata.

Utvrđeno stanje

Svi elementi procesa, resursi fizički i intelektualni, se ocjenjuju i evaluiraju na kraju svakog semestra od strane studenata i osoblja (na kraju godine putem izvještaja o radu katedri, a u sklopu samoevaluacijskog izvještaja).

Kriterij 4.9. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.9. *Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa*– **ZNATNO ISPUNJEN.**

Kriterij 4.9. Preporuke

- Izraditi analizu poslodavaca konkretno za studijske programe Ekonomskog fakulteta sa privredni subjektima koji u najvećoj mjeri zapošljavaju ekonomiste;
- Uspostaviti ankete za nastavno i administrativno osoblje o prijedlozima za unapređenje studijskih programa;
- Donijeti akcioni plan internacionalizacije u skladu sa *Strategijom internacionalizacije* Univerziteta;
- Inicirati različite ugovore sa inostranim visokoškolskim ustanovama o odlasku studenata na jedan određen period u mobilnost (orijentacija na KA1 Erasmus);
- Inicirati ankete za nastavno osoblje u pogledu ocjene dostupnih resursa na fakultetu i Univerzitetu.

4.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata

4.10.1. Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Utvrđeno stanje

Mobilnost je dobro promovisana na studijskom programu i uvidom u izvještaje o mobilnosti nastavnog osoblja jasno se može utvrditi da se ista vrednuje u radu akademskog osoblja i

studentata. Također, putem uvida u rad na međunarodnim projektima jasno se može vidjeti da postoji volja i želja za unapređenjem internacionalizacije. U prethodnoj godini na OJ Ekonomski fakultet boravila su četiri profesora sa Ekonomskog fakulteta Univerziteta 1st decembrie ALBA IULIA (Rumunija), dok osam studenata u okviru programa razmjene studiraju na drugim fakultetima u inozemstvu (Univerzitet u Haenu, Univerziteta 1st decembrie ALBA IULIA, Univerzitet u Poatijeu).

4.10.2. Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici je putem Statuta Univerziteta u Zenici, Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija Član 42. i 43. i Pravilnika o ECT(A)S sistemu i razvojem i usvajanjem Procedure za priznavanje programa i perioda studija radi nastavka školovanja na Univerzitetu u Zenici izradio mehanizme koji omogućavaju bilateralnu saradnju i razmjenu studenata u različitim programima i vidovima saradnje.

4.10.3. Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji Izvještaj o mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici ime Ured za međunarodnu suradnju koji prati rast i razvoj dvosmjerne međunarodne mobilnosti. U ovaj proces su uključeni kako prodekani za nastavu fakulteta, ECTS koordinatori Univerziteta/fakulteta i rukovodioci studijskih programa. Kadrovsko osnaživanje ove službe direktno je vezano za finansijsko poslovanje i odluke Osnivača .

Kriterij 4.10. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 4.10. *Mobilnost akademskog osoblja i studenata* – ZNATNO ISPUNJEN.

Kriterij 4.10. Preporuke

- Nastaviti sa daljom promocijom mobilnosti i učešću u KA1 Erasmus programima;
- Dodijeliti ulogu kontakt osobi za međunarodnu saradnju koja neće biti prodekan, menadžer za kvalitet ili ECTS koordinator.

Komisija predlaže sljedeće ocjene kriterija vezane za studijski program I ciklusa

Menadžment:

Kriterij 1	Znatno ispunjen
Kriterij 2	Potpuno ispunjen
Kriterij 3	Potpuno ispunjen
Kriterij 4	Potpuno ispunjen
Kriterij 5	Potpuno ispunjen
Kriterij 6	Potpuno ispunjen
Kriterij 7	Znatno ispunjen
Kriterij 8	Znatno ispunjen
Kriterij 9	Potpuno ispunjen
Kriterij 10	Znatno ispunjen

ZAVRŠNA OCJENA

Na osnovu dostavljenog Samoevaluacijskog izvještaja studijskog programa I ciklusa studija Menadžment, Samoevaluacijskog izvještaja Univerziteta u Zenici za 2017. godinu, te Izvještaja o recenziji studijskog programa od strane recezenata prof. dr Safeta Kozarevića i doc. dr Marka Đogo, razgovora sa menadžmentom, Uredom za kvalitet, predstavnicima studenata Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i dodatne dostupne dokumentacije i zakonskih akata Komisija daje

POZITIVNU OCJENU

studijskom programu I ciklusa studija Menadžment, te Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta/kvalitete Bosne i Hercegovine preporučuje da izda preporuku za akreditaciju studijskog programa I ciklusa studija Menadžment.

5. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija *Razredna nastava*

Naziv Studijskog programa:	Razredna nastava
Nivo studija:	I ciklus (4)
Naziv izlaznih kvalifikacija:	Profesor razredne nastave
Način izvođenja studijskog programa:	Redovni studij na Filozofskom fakultetu
Datum početka izvođenja studijskog programa:	01.10.2005. godine inoviran ak. 2015/16. godine
Kontakt osoba:	Šef Odsjeka: van.prof.dr.Mirjana MaČarević e-mail: mmadjarevic@yahoo.com

5.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa

5.1.1. Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici kao integrirani Univerzitet sa svim svojim članicama bavi se osiguranjem kvaliteta koja je javno dostupna putem web stranice Univerziteta, dakako i studijskih programa. Promoviše se i unapređuje unutrašnje osiguranje kvaliteta sa mjerljivim indikatorima provodivosti zadane procedure unapređenja rada. Studijski programi su uključeni u strateško planiranje i strateško upravljanje.

5.1.2. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata na svim ciklusima studija.

Utvrđeno stanje

Politika kvaliteta jasno ukazuje na kvalitet nastavnog procesa zasnovanog na kompetencijama putem utvrđivanja i promocije originalnog i drugih kategorija naučnoistraživačkih radova. Studijski program ima oblike i međunarodne suradnje u svojoj prepoznatljivosti te je sa njima kompatibilan.

5.1.3. Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici doprinose kvaliteti studijskih programa, te definira način uključivanja vanjske sudionika u tome.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici je sa ciljem jačanja strukture osiguranja kvaliteta i razvoja kulture kvaliteta formirao Forum stakeholdera gdje su uključena Savjetodavna tijela su predviđena aktima i normativima osiguranja kvaliteta UNZE i na taj način omogućavaju usku suradnju sa partnerima izvan samog Univerziteta. Forum stakeholdera su uključeni u proces razvoja kvaliteta na studijskom programu Razredna nastava te postoje dokazi da je sistem djelotvoran i da pruža podršku u poboljšanju nastavnog procesa i istraživačkog rada.

Kriterij 5.1. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 5.1. *Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.1. Preporuke

Treba se nastaviti sa praksom uključivanja stakeholdera u proces sistema osiguranja kvaliteta koji je na ovom studijskom programu dobro implementiran te treba nastaviti sa razvojem uspješne implementacije unutrašnjeg osiguranja kvaliteta u cilju kontinuiranog razvoja studijskih programa, dakako i osmišljavanja novih studijskih programa.

5.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa

5.2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici u skladu sa okvirnim zakonskim aktima: Zakon o visokom obrazovanju Zeničko – dobojskog kantona 06/09, Okvirni Zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH 59/09), kao i u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici i Pravilnikom o organizovanju dodiplomskom, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu Zenici ima jasno izrađenu proceduru za Pokretanje novih studijskih programa na UNZE sa jasno definiranim elementima studijskog programa, a koja je javno dostupna na web stranici Univerziteta.

5.2.2. Studijski programi su usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa.

Utvrđeno stanje

Studijski program Razredna nastava na OJ Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici ima jasno utvrđene elemente usklađenosti sa najznačajnijim dokumentima iz oblasti učenja i poučavanja za nastavnike razredne nastave.

5.2.3. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu.

Utvrđeno stanje

Ciljevi studijskog programa *Razredna nastava* prate elemente neophodne za podudarnost sa sličnim studijskim programima iz ove oblasti kako na VŠU u BiH, regionu tako i zemljama EU jer su jasno definirani i usklađeni sa standardima i normativima za datu oblast.

5.2.4. Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA).

Utvrđeno stanje

Ishodi učenja su povezani sa standardima kvalifikacija a time i standardima zanimanja u BiH i EU prostoru visokog obrazovanja.

5.2.5. Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I i II ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti.

Utvrđeno stanje

Nastavni plan i program studijskog programa *Razredna nastava* sadrži sve neophodne elemente koji ukazuju na jasan pregled obaveznih i izbornih predmeta, imaju jasno prikazano opterećenje studenta sa iskazanim ECTS kreditima, u skladu sa normativima i standardima. Svaki pojedinačni silabus predmeta ima jasno prikazan način bodovanja i provjeravanja znanja i vrednovanja rada studenta, prikaz obavezne i dodatne literature, a što je sve dostupno na web stranicama fakulteta.

5.2.6. Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju sa profesionalnom praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Jasno se može vidjeti aspekt internacionalizacije studijskog programa uvidom u mobilnost osoblja i studenata. Praktična nastava se odvija kao školska praksa u školama koja je ranije dogovorena i potkrijepljena ugovorima o suradnji, no studenti su uključeni i surađuju i sa drugim institucijama u gradu koji obogaćuju ovaj studijski program.

Kriterij 5.2. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.2. *Kreiranje i usvajanje studijskih programa* je– **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.2. Preporuke

Permanentno i dalje pratiti trendove razvoja koji su sastavni dio ovoga kriterija, permanentno vršiti odgovarajuće evaluacije i eventualne izmjene i dopune ukomponirati u studijski program u cilju unapređenja kvaliteta.

5.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

5.3.1. Akademsko osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

Analiza dostavljenih dokumenata i SEI pokazuje da akademsko osoblje aktivno učestvuje u pripremi nastavnog procesa. Redovno se provode anketa ocjenjivanja nastavnog osoblja i

nastavnog procesa od strane studenata, što je jasno utvrđeno zakonskim aktima i kao takvo se analizira na sjednicama Naučno-nastavnog vijeća.

5.3.2. Akademsko osoblje motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u istraživačko, naučno-istraživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku.

Utvrđeno stanje

Mentorskim radom na izradi završnih radova, ali i analizom studentskih aktivnosti na studijskom programu *Razredna nastava* jasno se može vidjeti da postoji veza između akademskog osoblja i studenata u promociji istraživačkog rada. Konsultacije (Statut UNZE član 194.) su omogućene studentima u odgovarajućim vremenskim terminima (kako istraživačke, tako i stručne).

5.3.3. Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici kao integrirana ustanova jasno je definirao načine ocjenjivanja studenta. Statut Univerziteta u Zenici te Pravilnik o organizovanju studija UNZE jasno definiraju način ocjenjivanja studenta i javno su dostupni na web stranici.

5.3.4. Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje.

Utvrđeno stanje

Univerzitet ima jasno priznatu i usvojenu *Proceduru za prijavu i polaganje ispita* koja definiše transparentnost ocjenjivanja i mogućnost podnošenja žalbe na ocjenjivanje te je dostupna na web stranici.

5.3.5. Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo.

Utvrđeno stanje

U skladu sa aktima osiguranja kvaliteta Univerzitet ima jasnu proceduru za prijavu, odobrenje, izradu i odbranu diplomskog rada koja se primjenjuje na svim studijskim programima. Također u sklopu Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija Odjeljak F definira prijavu i odbranu završnog rada.

5.3.6. Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima.

Utvrđeno stanje

Predstavnici studenata su uključeni u sve elemente rada na fakultetu kako u Naučno-nastavnom vijeću, Odboru za kvalitet tako i u drugim tijelima neophodnim za funkcionisanje i rad fakulteta u skladu sa potrebama osiguranja kvalitete. (Član 113. Statuta UNZE definira da broj studenata ne može biti manji od 15% u radu NNV-a).

5.3.7. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici ima imenovanog menadžera za razvoj karijera i kompetencija u sklopu Centra za razvoj karijera i kompetencija koji se bavi organizacijom savjetovanja studenata o budućem razvoju karijere. Studentima se nudi mogućnost stručne pomoći prilikom polaganja

stručnog ispita te su u mogućnosti da svoje radove objavljuju i u Zbornicima Filozofskog fakulteta.

Kriterij 5.3. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum kriterij 5.3. *Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studente* – **ZNATNO ISPUNJEN**.

Kriterij 5.3. Preporuke

- Uspostaviti mehanizme i procedure za podršku studentima za savjetovanje u budućem razvoju karijere;
- Studente studijskog programa treba ohrabrivati na učešće u naučno istraživačkom i nastavno obrazovnom procesu.

5.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

5.4.1. Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu sa analiziranim društvenim potrebama i obezbijeđenim resursima za izvođenje programa. Konkurs za upis se javno objavljuje na web stranici ustanove i u medijima.

Utvrđeno stanje

Upis studenata na studijski program definiran je zakonskim aktima a u skladu sa Statutom UNZE član 176. i 177. i u skladu sa Odjeljkom D. Članovi 25 – 28. Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija UNZE.

5.4.2. Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumjeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su

uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju.

Utvrđeno stanje

Jasno je uspostavljena procedura za priznavanje kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u skladu sa Statutom UNZE; Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija kao i ECT(A)S pravilnikom UNZE. Postupak prelaska studenata sa različitih univerziteta, organizacionih jedinica unutar univerziteta i studijskih odsjeka, propisani su Statutom, a informacija o tome je dostupna na web stranici Fakulteta. Jasno je uspostavljena procedura za priznavanje kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u skladu sa Statutom UNZE.

5.4.3. Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Utvrđeno stanje

Diplomiranim studentima se izdaje Dodatak diplomi koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja te kontekst, novo i status svršenog studija.

Kriterij 5.4. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.4. *Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.4. Preporuke

Prepoznati i posebno pratiti najbolje studente u dokumentima visokoškolske ustanove.

5.5. Ljudski potencijali

5.5.1. Broj i kompetentnog akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa je u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.

Utvrđeno stanje

Analizom dostavljenih dokumenata i uvidom u priloge i u skladu sa Odlukom o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području ZDK (Sl. Novine ZDK 4/13) broj akademskog osoblja u skladu je sa standardima i normativima nadležnog tijela.

5.5.2. Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje.

Utvrđeno stanje

Postoji jasno utvrđeno strateško planiranje u skladu sa redovnim godišnjim izvještajima o upravljanjima ljudskim resursima. Studijski program kao dio integriranog Univerziteta ima jasno definisane kriterije za izbor i angažman akademskog osoblja a u skladu sa Statutom UNZE i Pravilnikom o postupku i uslovima izbora nastavnika i saradnika na Univerzitetu u Zenici.

5.5.3. Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno naučno-istraživačkom i umjetničkom radu, posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija.

Utvrđeno stanje

Na Odsjeku za razrednu nastavu na Filozofskom fakultetu utvrđeno je da akademsko osoblje pokazuje posvećenost i interes radu na istraživačkim i stručnim projektima što potvrđuju objavljeni radovi zaposlenika.

5.5.4. Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz učešće na obukama, posebno u vezi informatičkih sistema i sistema upravljanja.

Utvrđeno stanje

U Samoevaluacijskom izvještaju je ipak primjetan nedostatan angažman uposlenika na domaćim i stranim istraživačkim i stručnim projektima, te se preporučuje povećanje aktivnosti u tom smislu. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja nisu javno objavljeni. Reference i biografije nastavnog osoblja nisu jasno prikazane na web-stranici fakulteta, što je jasno definirano u Standardima za akreditaciju Agencije. Bitno je napomenuti da postoji plan i program usavršavanja nastavnog osoblja, te da su u nastavni proces uključeni i stručnjaci iz prakse, kao i predavači i akademsko osoblje iz drugih oblasti, sa ciljem obogaćivanja nastavnog procesa.

Kriterij 5.5. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.5. *Ljudski potencijali* – **ZNATNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.5. Preporuke

- Prikupljati i analizirati podatke o uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata, te poduzimati odgovarajuće korake;
- Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja moraju biti javno objavljeni.

5.6. Resursi i finansiranje

5.6.1. Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i

odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dostatni i dostupni studentima.

Utvrđeno stanje

Uvidom u stanje resursa na osnovu prikazanih informacija, postoje jasni dokazi da postoje resursi koji su u skladu sa preporukama i standardima nadležnog zakonskog tijela za licenciranje studijskih programa. Svi resursi su dostupni studentima na korištenje.

5.6.2. Obavezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta.

Utvrđeno stanje

Studijski program posjeduje dovoljno prostornih kapaciteta za održavanje nastave i raspolaže svim potrebnim prostorima. Bibliotečki resursi su dostupni kako za dopunsku, tako i obaveznu literaturu.

5.6.3. Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka.

Utvrđeno stanje

Studij *Razredne nastave* posjeduje adekvatnu informatičku opremu koja obezbjeđuje kvalitetno izvođenje nastave.

5.6.4. Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost.

Utvrđeno stanje

S obzirom da postoji plan ulaganja u resurse i opremu i stručno istraživanje postoji jasna predanost Studijskog programa *Razredne nastave* unapređenju ovog procesa.

5.6.5. Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa.

Utvrđeno stanje

Određen broj naučnoistraživačkih projekata realizovan je u saradnji s partnerskim školama. Fakultet surađuje s školama, posebno za potrebe školske prakse.

Kriterij 5.6. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.6. *Resursi i finansiranje –* **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.6. Preporuke

Nastaviti sa pozitivnom dosadašnjom praksom tj. radom, obnavljanju obavezne i dodatne literature te razmišljati o mogućnosti uspostavljanja novih studija i programa.

5.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima

5.7.1. Sistem redovitog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprijeđenja kvaliteta studijskih programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Informacioni Studentski Servis (ISSS) koji se aktivno koristi u obradi i prikupljanju informacija na cijelom Univerzitetu i na svakom pojedinačnom studijskom programu. Svaki student ima svoju ličnu šifru i prošao je obuku za korištenje istog uz veliku mjeru sigurnosti zaštite podataka.

5.7.2. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

U sklopu svojih redovnih aktivnosti svake godine i sprovođenja redovnih aktivnosti ocjenjivanja nastavnog procesa od strane studenata Studijski program, u skladu sa aktivnostima cijelog Univerziteta, prikuplja i analizira podatke o svom akademskom osoblju i na osnovu toga pravi određene planove i analize.

Kriterij 5.7. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.7. *Upravljanje informacijama o studijskim programima* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.7. Preporuke

- Fakultet bi trebao poboljšati izgled web stranice, te prijevode na engleski jezik;
- Prikupljati relevantne podatke o stopi uspješnosti studenata, zapošljivosti svršenih studenata i povremeno analizirati dane podatke.

5.8. Informiranje javnosti o studijskim programima

5.8.1. Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50% od ukupnih informacija je na engleskom jeziku.

Utvrđeno stanje

Studijski program objavljuje sve informacije o svojim aktivnostima putem web stranice fakulteta. Informacije se redovno dostavljaju medijima. Na zvaničnoj stranici fakulteta ima

dovoljno informacija koje su studentima i zainteresovanima potrebne za značajniji uvid u rad pojedinih odsjeka.

Kriterij 5.8. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.8. *Informiranje javnosti o studijskim programima* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.8. Preporuke

- Potencirati i dalje dostupnost svojih informacija populaciji i školama;
- Stalno ažurirati podatke i nove informacije na web stranicama Fakulteta, o realizovanju projektne aktivnosti i dalje surađivati sa drugim organizacijama u okruženju (obrazovne, kulturne i druge ustanove).

5.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa

5.9.1. Procedure za periodičnu evaluaciju, unapređenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutrašnjih i vanjskih zainteresiranih strana.

Utvrđeno stanje

U skladu sa normativnim i zakonskim aktima postoji redovno praćenje i analiza informacija sa ciljem unapređenje NPP-a studijskog programa, uzimajući u obzir informacije i rezultati ankete studenata o ocjeni nastavnog procesa, mišljenja vanjskih stručnjaka, kao i međunarodni trendovi napretka i razvoja specifične naučne oblasti.

5.9.2. Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog.

Utvrđeno stanje

Studijski program ima utvrđen vid komunikacije sa stakeholderima, Aluminijma studijskog programa koji jasno ocjenjuju potrebe tržišta rada i na taj način identifikuju potrebe izmjene i unapređenja nastavnog procesa. Studijski program svake godine provodi samoevaluacijski proces a zakonski je obavezan revidirati i inovirati NPP svake 4 godine što i jeste slučaj.

5.9.3. Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje diplomirani studenata i sl.

Utvrđeno stanje

Kontinuirano se prate elementi internacionalizacije, implementacije i realizacije međunarodnih ugovora sa ciljem jačanja mobilnosti nastavnog osoblja i studenata kao i stručnog usavršavanja. Mobilnost nastavnika i saradnika se poboljšava iz godine u godinu.

5.9.4. Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata.

Utvrđeno stanje

Ocjenjuju se i evaluiraju svi elementi procesa, resursi fizički i intelektualni, na kraju svakog semestra od strane studenata i osoblja (na kraju godine putem izvještaja rada Katedri, a u sklopu samoevaluacionog izvještaja).

Kriterij 5.9. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.9. *Kontinuirano praćenje, periodična revizija i revizija studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 5.9. Preporuke

Potrebna je pozornost u cilju daljnjeg i stalnog unapređenja studijskih programa, a posebnu pozornost usmjeriti na praćenje i evaluiranje plana internacionalizacije.

5.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata

5.10.1. Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Utvrđeno stanje

Mobilnost je slabije promovirana na studijskom programu i prema informacijama u samoevaluacijskom izvještaju, nije bilo nikakvih mobilnosti nastavnog osoblja. Ni studenti sa svih odsjeka nisu učestvovali u nekim od programa razmjene. Ovo je tačka kojoj studijski program *Razredna nastava* mora posvetiti posebnu pažnju s ciljem povećanja nivoa internacionalizacije i broja mobilnosti na odsjeku ili razvoja međunarodnih projekata. S obzirom da Univerzitet u Zenici ima dobro razvijenu međunarodnu saradnju, studijski program *Razredna nastava* treba težiti uključenju u postojeće projekte s ciljem povećanja internacionalizacije.

5.10.2. Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni.

Utvrđeno stanje

Putem Statuta UNZE Univerzitet u Zenici, te Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija Član 42. i 43. i Pravilnika o ECT(A)S sistemu i razvojem i usvajanjem Procedure za priznavanje programa i perioda studija radi nastavka školovanja na Univerzitetu u Zenici, izradio je mehanizme koji omogućavaju bilateralnu saradnju i razmjenu studenata u različitim programima i vidovima suradnje.

5.10.3. Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji Izvještaj o5mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje.

Utvrđeno stanje

Ured za međunarodnu suradnju Univerziteta u Zenici posjeduje i prati rast i razvoj dvosmjerne međunarodne mobilnosti. Sadržane su potrebne informacije, analize i preporuke za unaprijeđenje mobilnosti i međunarodne saradnje u redovnim godišnjim izvještajima o radu ove službe, a koja se podnosi redovno Senatu.

Kriterij 5.10. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 5.10. *Mobilnost akademskog osoblja i studenata* – **ZNATNO ISPUNJEN**.

Kriterij 5.10. Preporuke

Intenzivirati aktivnosti na većoj zainteresiranosti za prijavljivanje i sudjelovanje na različitim aspektima mobilnosti i to na svim studijima Filozofskog fakulteta u Zenici, dakle studijski program Razredna nastava mora se aktivnije uključiti radi povećanja stepena inernacionalizacije i mobilnosti studenata i nastavnika.

Komisija predlaže sljedeće ocjene kriterija vezane za studijski program *Razredna nastava*:

Kriterij 1	Potpuno ispunjen
Kriterij 2	Potpuno ispunjen
Kriterij 3	Potpuno ispunjen
Kriterij 4	Potpuno ispunjen
Kriterij 5	Znatno ispunjen
Kriterij 6	Potpuno ispunjen
Kriterij 7	Potpuno ispunjen
Kriterij 8	Potpuno ispunjen
Kriterij 9	Potpuno ispunjen
Kriterij10	Znatno ispunjen

ZAVRŠNA OCJENA

Na osnovu dostavljenog Samoevaluacijskog izvještaja studijskog programa I ciklusa studija Razredna nastava, Samoevaluacijskog izvještaja Univerziteta u Zenici za 2017. godinu, te Izvještaja o recenziji studijskog programa od strane recenzenta prof. dr Esada Jakupovića i prof. dr Melihe Hrustić, razgovora sa menadžmentom, Uredom za kvalitet, predstavnicima studenata Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i dodatne dostupne dokumentacije i zakonskih akata Komisija daje

POZITIVNU OCJENU

studijskom programu I ciklusa studija Razredna nastava, te Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta/kvalitete Bosne i Hercegovine preporučuje da izda preporuku za akreditaciju studijskog programa I ciklusa studija Razredna nastava.

6. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija *Hemijsko inženjerstvo*

Naziv studijskog programa	Hemijsko inženjerstvo
Nivo studija	I ciklus
Naziv izlaznih kvalifikacija	diplomirani inženjer hemijske tehnologije
Način izvođenja	Redovni studij na Metalurško tehnološkom fakultetu
Datum pokretanja studijskog programa	01.10.2006. godine I ciklus
Kontakt podaci odgovorne osobe	V.prof. dr Almailda Gigović-Gekić, prodekan za nastavu i studentska pitanja, V. prof. dr Farzet Bikić, šef katedre za hemiju i fiziku

6.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa

6.1.1. Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja.

Utvrđeno stanje

Na osnovu dostupnih informacija može se zaključiti da je implementirani sistem kvaliteta na Univerzitetu u Zenici baziran na evropskim standardima. Visokoškolska ustanova ima definiranu i javno objavljenu misiju i viziju. Strategija razvoja se odnosi na unapređenje nastavnog procesa i osiguranje kvaliteta svih studijskih programa. Na web stranici se objavljuju godišnji izvještaji o radu, kao i godišnji akcioni plan i Izvještaj o izvršenju godišnjeg akcionog plana. Iz tih izvještaja je vidljivo da se prati i analizira napredak institucije po svim relevantnim kriterijima.

Politika unutrašnjeg osiguranja kvaliteta ne postoji kao dokument. Postoje svi elementi koje jedna politika treba da sadrži, a koji se sastoji od uređene dokumentacije sistema kvaliteta, systemske strukture kvaliteta inkorporirane u potpunosti u funkcionisanje univerziteta, kao i

kroz postojanje strategije koja se odnosi na i na razvoj studijskih programa kroz nastavni, istraživački proces i saradnju sa društvenim okruženjem.

6.1.2. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata na svim ciklusima studija.

Utvrđeno stanje

Politika osiguranja kvaliteta putem *Strategije razvoja* usmjerena je promociju istraživačkog rada, nastavnog procesa, a kroz *Strategiju internacionalizacije* i na mobilnost i internacionalizaciju studijskih programa. Strategijske odrednice Metalurško-tehnološkog fakulteta, kao organizacione jedinice ne postoje. Softver za plagijate ne postoji na ovom fakultetu, a iz razgovora sa menadžmentom organizacione jedinice do sada nije bilo slučajeva plagiranja.

6.1.3. Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici doprinose kvaliteti studijskih programa, te definira način uključivanja vanjske sudionika u tome.

Utvrđeno stanje

Na organizacionoj jedinici postoji odbor za kvalitet, koji delegira menadžera za kvalitet čiji su članovi i predstavnici studenata. Studenti provode elektronske studentske ankete transparentno dobrovoljno i anonimno. Diskutuje se na sjednicama Vijeća o provedenim anketama. Ankete za nastavno i administrativno osoblje nisu provođene, a nastavnici mogu pokretati inicijative putem katedri, na sjednicama NNV ili u direktnom razgovoru sa menadžmentom i odborom za kvalitet. Kada je riječ o vanjskim sudionicima na organizacionoj jedinici egzistira Forum stakeholdera koji ima savjetodavnu ulogu kod razvijanja novih i inoviranja postojećih nastavnih planova i programa, kao i otvaranje novih departmana, studijskih odsjeka i organizacionih jedinica. Nedavno je na nivou Univerziteta formiran Ekonomsko poslovni savjet, čije funkcionisanje ima za cilj pomoć fakultetima u

pronalaženju studentske prakse studentima, kao i pomoć u izradi završnih radova. Alumni nije formiran.

Kriterij 6.1. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.1. *Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa – ZNATNO ISPUNJEN.*

Kriterij 6.1. Preporuke

- Formirati alumni klub kao udruženje građana i razviti alumni bazu diplomiranih studenata;
- Fakultet treba za sve svoje studijske programe donijeti strategiju razvoja za srednjoročni period koja mora imati strategijske ciljeve, operativne ciljeve, mjere, targete, inicijative/ programe/ projekte sa budžetima i odgovornostima;
- Izraditi strategiju razvoja organizacione jedinice koja će obuhvatati sve studijske programe i istu učiniti vidljivom i dostupnom na domaćem i engleskom jeziku;
- Izraditi akcioni plan internacionalizacije u skladu sa strategijom internacionalizacije UNZE;
- Osigurati postojanje softvera za plagijate i automatski pokrenuti testiranje završnih radova studenata svih ciklusa studija.

6.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa

6.2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

Utvrdeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Proceduru za pokretanje novih studijskih programa, kao i Proceduru za inoviranje studijskih programa, kojima se definiše i dokumentuje redoslijed aktivnosti, način i odgovornosti za uvođenje novih ili inoviranje postojećih studijskih programa. Vanjski korisnici su uključeni u davanje preporuka kroz rad Ekonomsko poslovnog

savjeta i Foruma stakeholdera, te kao spoljni saradnici iz privrede putem članstva u pojedinim katedrama. Prilikom izrade Elaborata za pokretanje novih studijskih programa vrši se usaglašavanje NPP sa srodnim fakultetima u BiH i širem okruženju, a aktivno učešće u izradi elaborata imaju studenti, odbor za kvalitet, nastavnici, svršeni studenti, privredni subjekti, privredna komora Kantona i nadležno ministarstvo.

6.2.2. Studijski programi su usklađeni sa naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa.

Utvrđeno stanje:

Analizom nastavnog plana i programa studijskog programa *Hemijsko inženjerstvo* utvrđeno je da se radi o dobro strukturiranom programu sa jasno prikazanim svim najznačajnijim elementima. U izvođenju nastave angažovan je i veći broj stručnjaka iz privrede, a poseban akcenat je dat na praktičnom radu studenata, što je u skladu sa zahtjevima tržišta rada. Redovnim periodičnim revizijama vrši se usklađivanje studijskog programa s međunarodnim reformskim procesima.

Pored pripreme za akreditaciju studijskog programa, nije primjetna primjena zahtjeva standarda od strane međunarodnih sertifikacionih kuća poput AACSB, EFMD/ EPAS, kao najpopularnijih u oblasti.

6.2.3. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu.

Utvrđeno stanje

Ciljevi studijskog programa su jasno definisani sa definisanim ishodima učenja na nivou svih predmeta. Javno su objavljeni i dostupni. Ciljevi izučavanja predmeta i stečena snanja i vještine (ishodi učenja) su sastavni dio silabusa svakog predmeta studijskog programa, a

kompetencije, znanja i vještine koje se stiču nakon savladavanja predmeta su jasno i precizno definirane. Studijski program *Hemijsko inženjstvo* uporediv je sa sličnim studijskim programima iz okruženja

6.2.4. Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA).

Utvrđeno stanje:

Ishodi učenja su definisani na nivou studijskog programa i na nivou predmeta i povezani su sa generičkim deskriptorima ciklusa studija definisanim u kvalifikacionom okviru BiH.

6.2.5. Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I i II ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti.

Utvrđeno stanje

Nastavni plan i program u potpunosti zadovoljava zahtjeve koji se traže u ovom kriterijumu. Javno su objavljeni i dostupni javnosti. Pravilnik o ECTS-u postoji. Izračunavanje studentskog opterećenja pute studentskih anketa o procjeni opterećenja takođe se rade sa vrlo malim odstupanjima.

6.2.6. Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju sa profesionalnom

praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa ogleda se u zastupljenosti obaveznih i izbornih predmeta koji pripadaju različitim naučnim oblastima: od analitičke hemije, organskih i neorganskih tehnologija, nauke o materijalima, zaštite okoliša itd. Praktična nastava se izvodi na Fakultetu, te u pogonima i laboratorijama fabrika i instituta. U izvođenju nastave učestvuju stručnjaci iz prakse koji studentima prenose znanja i daju određene savjete u pogledu razvoja profesionalne karijere. Studenti se motivišu za učešće u naučno-istraživačkim projektima i na stručnim konferencijama.

Kriterij 6.2. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.2. *Kreiranje i usvajanje studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN**.

Kriterij 6.2. Preporuke

- Izraditi akcioni plan usklađivanja zahtjeva standarda AACSB ili EPAS kriterijuma/standarda za akreditaciju u pravcu postizanja veće internacionalizacije i međunarodne prepoznatljivosti;
- U narednoj internoj evaluaciji uraditi analizu postojećeg nastavnog plana studijskog programa *Hemijsko inženjstvo* sa sličnim u okruženju, u svrhu pisanog dokaza o ostvarenoj podudarnosti;
- Izraditi matricu kompetencija u kojoj će se procijeniti koliko ishodi učenja na nivou pojedinačnih predmeta doprinose ishodima učenja na nivou cjelokupne kvalifikacije za studijski program;
- Internacionalizovati kurikulum u pravcu približavanja praksi sa sličnim studijskim programima iz Evropskog područja visokog obrazovanja;
- Dalji nastavak podsticanja studenata na naučno istraživački rad kroz objavljivanje istraživanja završnih radova, kao i tokom studija.

6.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

6.3.1. Akademsko osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

Nastavnici i saradnici imaju obavezu stalnog usavršavanja i akademskog napredovanja kroz izradu magistarskih i doktorskih radova, udžbenika i drugih publikacija, učešća u naučno-istraživačkim projektima, konferencijama, seminarima i workshopovima itd. Rezultati redovnih studentskih anketa o kvaliteti nastave koje se provode na kraju svakog semestra, predočavaju se svim akterima nastavnog procesa, te se po potrebi poduzimaju odgovarajuće korektivne mjere.

Studenti u okviru studentskih anketa ocjenjuju pripremljenost nastavnika i saradnika za nastavu. Anketni rezultati su vrlo dobri, tako da do sada nije bilo negativnih situacija u ovom pogledu.

6.3.2. Akademsko osoblje motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u istraživačko, naučno-istraživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku.

Utvrđeno stanje

Mentorskim radom na izradi finalnih radova, ali i analizom studentskih aktivnosti na studijskom programu *Hemijsko inženjerstvo* jasno se može vidjeti da postoji veza između akademskog osoblja i studenata u promociji istraživačkog rada. Konsultacije su omogućene studentima u odgovarajućim vremenskim terminima.

Učešće organizacione jedinice u organizovanju studentske konferencije u Boru, te značajan broj objavljenih studentskih radova ukazuju na pojačani angažman akademskog osoblja na uključivanju studenata u naučno-istraživačke i nastavno-obrazovne procese.

6.3.3. Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Statutom Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija jasno su definirani način ocjenjivanja studenta, te provjera znanja i vještina u skladu sa postavljenim ciljevima studijskog programa. Isti su javni, transparentni i dostupni su na web stranici Univerziteta i organizacione jedinice.

6.3.4. Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje.

Utvrđeno stanje

Organizaciona jedinica ima jasno priznatu i usvojenu proceduru za prijavu i polaganje ispita koja definiše transparentnost ocjenjivanja i mogućnost podnošenja žalbe na ocjenjivanje.

Ispiti se organizuju i održavaju u skladu sa *Procedurom za prijavu i polaganje ispita*, kojom se regulišu organizacija testova i ispita, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje. Kriteriji i metode ispitivanja navedeni su u silabusu svakog predmeta, a silabus svakog predmeta dostupan je na web stranici organizacione jedinice.

6.3.5. Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo.

Utvrđeno stanje

U skladu sa aktima Univerziteta u Zenici, organizaciona jedinica ima jasnu proceduru za prijavu, odobrenje, izradu i odbranu diplomskog rada koja se primjenjuje na svim studijskim programima. Prijava i odbrana završnog rada definisana je i u Pravilniku o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija.

6.3.6. Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima.

Utvrđeno stanje

Studenti aktivno učestvuju u radu Upravnog odbora Univerziteta, zatim u radu Senata Univerziteta, kao i Vijeća organizacione jedinice, ali i Odbora za kvalitet, timova za reviziju i inoviranje nastavnih planova i programa, timovi za izradu internih i pripremu eksternih samoevaluacija i sl. U radu svih tih tijela donose se različite odluke o studijskim programima.

6.3.7. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere.

Utvrđeno stanje

Studenti imaju mogućnost savjetovanja o budućem razvoju karijere u Kancelariji za razvoj karijera i kompetancija Univerziteta, te Centru za inovativnost i preduzetništvo. Fakultet redovno organizuje prezentacije mogućnosti studiranja u inostranstvu i nastavak profesionalnog usavršavanja na nekim od partnerskih institucija iz inostranstva u saradnji sa stranim ambasadama.

Kriterij 6.3. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.3. *Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studente* – **ZNATNO ISPUNJEN**.

Kriterij 6.3. Preporuke

- Studente prvog ciklusa Studijskog programa treba više ohrabrivati na učešće u naučno istraživačkom i nastavno obrazovnom procesu;
- Osigurati transparentnu dostupnost mogućnosti žalbi studenata na ocjenjivanje kao posebno izdvojenog teksta na web stranici kako bi studenti imali lakši uvid u svoja prava po ovom pitanju;

- U narednoj evaluaciji uraditi spisak sa imenima i prezimenima studenata u svim tijelima na nivou Univerziteta, kao i organizacione jedinice;
- Uspostaviti centar ili inkubator za razvoj karijere na organizacionoj jedinici, s tim da studenti moraju da preuzmu glavnu ulogu u vođenju ovog centra;
- Unaprijediti i ojačati rad Kancelarije za razvoj kvaliteta i kompetencija, te Centra za inovativnost i preduzetništvo.

6.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

6.4.1. Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu sa analiziranim društvenim potrebama i obezbijeđenim resursima za izvođenje programa. Konkurs za upis se javno objavljuje na web stranici ustanove i u medijima.

Utvrđeno stanje

Upis studenata na studijski program definisan je u skladu sa zakonskim aktima, u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici član 176. i 177. i u skladu sa Odjeljkom D. Članovi 25 - 28. Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija Univerziteta u Zenici.

Na osnovu procijenjenih društvenih potreba, te resursa Fakulteta predlaže se broj kandidata koji će biti upisani na prvu godinu studija, što potvrđuju NNV Fakulteta i Senat Univerziteta. Nadležno ministarstvo donosi odluku o konačnom broju kandidata, nakon čega se raspisuje javni Konkurs za upis.

6.4.2. Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumjeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju.

Utvrđeno stanje

Jasno je uspostavljena procedura za priznavanje kvalifikacija, radzoblja studija i prethodnog učenja u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija kao i ECT(A)S pravilnikom Univerziteta u Zenici. Zakonski okvir na nivou Zeničko-dobojskog kantona još ne postoji i očekuje se njegovo usvajanje.

6.4.3. Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Utvrđeno stanje

Na osnovu utvrđenih pravila se svršenim diplomantima uz Diplomom o stečenoj kvalifikaciji. lizdaje i Dodatak diplomu, u cilju unapređenja međunarodne transparentnosti i olakšanja akademskog i profesionalnog priznanja kvalifikacija.

Kriterij 6.4. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.4. *Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 6.4. Preporuke

- Analizirati upis studenata sa aspekta utvrđivanja stope zadržavanja studenata;
- Donijeti Pravilnik o priznavanju kvalifikacija usklađen sa prijedlogom CIP-a.

6.5. Ljudski potencijali

6.5.1. Broj i kompetentnog akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa je u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.

Utvrđeno stanje

Analizom dostavljenih dokumenata i uvidom u priloge u sklopu Samoevaluacijskog izvještaja, a u skladu sa Odlukom o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona (Službene novine ZDK 4/13), broj akademskog osoblja u skladu je sa standardima i normativima.

6.5.2. Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje.

Utvrđeno stanje

Ograničenja u zapošljavanju novih kadrova zbog loše ekonomske situacije nepovoljno utiču na kadrovsku strukturu. Izbor i akademsko napredovanje nastavnika i saradnika se provodi na osnovu usvojenih procedura koje su definisali Zakon o visokom obrazovanju ZE-DO kantona i Statut Univerziteta u Zenici. Potrebe za nastavnim kadrom se definišu na kraju tekuće akademske godine za slijedeću akademsku godinu formiranjem nastavničkih timova za svaki studijski program.

Postoji jasno utvrđeno strateško planiranje u skladu sa redovnim godišnjim izvještajima o upravljanju ljudskim resursima. Studijski program kao dio integrisanog Univerziteta ima jasno definisane kriterije za izbor i angažman akademskog osoblja, a u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici i Pravilnikom o postupku i uslovima izbora nastavnika i saradnika na Univerzitetu u Zenici.

6.5.3. Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno naučno-istraživačkom i umjetničkom radu , posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija.

Utvrđeno stanje

Prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih Univerzitet uglavnom pruža kroz organizovanje drugog i trećeg ciklusa studija. Pored ovoga Univerzitet učestvuje u organizovanju brojnih seminara, kurseva, okruglih stolova i drugih vidova naučno-stručnih okupljanja s ciljem prezentacije i razmjene rezultata NIR i daljnjeg profesionalnog razvoja vlastitog osoblja.

Analizom priloga u sklopu Samoevaluacijskog izvještaja jasno je utvrđeno da akademsko osoblje pokazuje posvećenost radu na istraživačkim projektima kao i stručnim projektima što se utvrdilo brojem objavljenih radova u časopisima, na konferencijama i slično.

6.5.4. Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz učešće na obukama, posebno u vezi informatičkih sistema i sistema upravljanja.

Utvrđeno stanje

Kroz plan rada i kontinuirano usavršavanje administrativnom osoblju omogućeno je usavršavanje kroz obuke, a koje zavisi svakako od dostupnih finansijskih sredstava.

Uposlenici studentske i pravne službe, te biblioteke, pohađaju treninge i workshope prilagođene potrebama njihovih radnih mjesta.

Krizerij 6.5. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.5. *Ljudski potencijali –* **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 6.5. Preporuke

- Potrebno je poboljšati mobilnost nastavnog osoblja i omogućiti njihovo značajnije učešće u međunarodnim projektima;
- Formirati vlastitu bazu istraživača na organizacionoj jedinici.

6.6. Resursi i finansiranje

6.6.1. Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dostatni i dostupni studentima.

Utvrđeno stanje

Na osnovu prikazanih informacija i uvidom u stanje resursa postoje jasni dokazi da postoje resursi koji su u skladu sa standardima i normativima za licenciranje studijskih programa. Svi resursi su dostupni studentima na korištenje.

6.6.2. Obavezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta.

Utvrđeno stanje

Studijski program raspolaže sa dobro opremljenim laboratorijima koji uključuju opremu za edukaciju studenata i opremu za stručni i naučno-istraživački rad. Opremu namijenjenu edukaciji studenti koriste u punom kapacitetu, te izvode samostalno ispitivanja uz nadzor nastavnika. Na Fakultetu se nalazi i biblioteka s čitaonicom koja je punopravni član COBISS3 sistema, te raspolaže s preko 4500 naslova.

6.6.3. Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka.

Utvrđeno stanje

Organizaciona jedinica posjeduje adekvatnu informatičku opremu koja obezbjeđuje kvalitetno izvođenje nastave. Sve službe fakulteta, kancelarije nastavnika i saradnika i svečana sala raspolažu sa Internet konekcijom i računarskom konfiguracijom, a svi nastavnici imaju prenosive računare. Na Fakultetu se nalaze i dva računarska centra, te Centar za doktorske studije sa svom infrastrukturom za učenje na daljinu.

6.6.4. Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost.

Utvrđeno stanje

Obzirom da postoji plan ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučnoistraživački rad i stručno istraživanje postoji jasna predanost studijskog programa i visokoškolske ustanove da unapređuje ovaj proces, ali je on ipak limitiran dostupnim budžetskim sredstvima ili zavisi od sredstava koje studijski program obezbijedi putem učešća u raznim projektnim aktivnostima. Analiza stanja fizičkih resursa se periodično provodi, iskazuju se potrebe za ulaganjem u nabavku, dopunu ili popravak opreme. Međutim, hronični nedostatak budžetskih sredstava umnogom ograničava napore koje čini Fakultet na ovom planu

6.6.5. Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa.

Utvrđeno stanje

Organizaciona jedinica ima regulisane ugovorne odnose sa stranim visokoškolskim ustanovama i njihovim istraživačkim centrima kojima se omogućava korištenje njihovih resursa. Značajan broj naučnoistraživačkih projekata realizovan je u saradnji s partnerskim visokoškolskim ustanovama. Fakultet surađuje s lokalnim privrednim subjektima, te je za njihove potrebe realizovao određeni broj projekata, studija, elaborata i ekspertiza. Partneri iz privrede raspolažu adekvatnom opremom koja se također koristi u naučno-istraživačke svrhe.

Primjetno je da organizaciona jedinica, uprkos značajnoj laboratorijskoj opremi je neznatno prisutna na otvorenom tržištu kroz pružanje usluga kao ispitno tijelo ili realizaciju domaćih projekata. To bi u značajnoj mjeri poboljšalo financijsku situaciju u internom budžetu organizacione jedinice u uvjetima trezorskog poslovanja.

Kriterij 6.6. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.6. *Resursi i finansiranje* – **ZNATNO ISPUNJEN.**

Kriterij 6.6. Preporuke

- Uspostaviti Moodle sistem za bolju interakciju studenata i nastavnika;
- Staviti opremu na organizacionoj jedinici u funkciju pružanja usluga na otvorenom tržištu;
- Nastaviti sa programima edukacije za treća lica;
- Učiniti dodatne napore za iznalaženje načina i sredstava za rekonstrukciju zgrade fakulteta, drugih fizičkih resursa i opreme, te digitalizaciju biblioteke.

6.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima

6.7.1. Sistem redovitog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprijeđenja kvaliteta studijskih programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Informacijski Studentski Servis (ISSS) koji se aktivno koristi u obradi i prikupljanju informacija na cijelom Univerzitetu i na svakom pojedinačnom studijskom programu. Svaki student ima svoju ličnu šifru i prošao je obuku za korištenje istog uz veliku mjeru sigurnosti zaštite podataka.

Kroz Internu evaluacija stanja koja se izrađuje na kraju svake kalendarske godine daju se izvještaji o rezultatima protokola o saradnji potpisanih između Fakulteta i drugih visokoškolskih institucija, privrednih subjekta, naučnih ustanova. U tom izvještaju se daju i sumarni podaci o postignućima u međunarodnoj akademskoj razmjeni, razmjeni studenata, kao i njihovim postignućima tokom razmjene. Na isti način prati se i analizira mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ovi izvještaji se razmatraju na Odboru za kvalitet i NNV-u Fakulteta, a zajedno sa ostalim izvještajima Fakulteta ulaze u finalni izvještaj interne evaluacije i izvještaja Rektora Univerziteta.

Primjetno je da informacioni sistem, kao jedinstveni, centralni sistem zatvorenog tipa na Univerzitetu u Zenici nije dograđivan i unapređivan, postoje smetnje u prijavi ispita, a baza podataka je neadekvatna za sadašnji nivo potrebnih informacija.

6.7.2. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

U internim evaluacija stanja sadržani su svi relevantni podaci o studijskom programu: starosna i spolna struktura akademskog osoblja, odnos sopstvenog i gostujućeg kadra, odnos broja nastavnika i studenata, broj upisanih studenata, broj diplomanata, magistranata i doktoranata, generacijska prolaznost, rezultati studentske ankete itd.

Kriterij 6.7. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.7. *Upravljanje informacijama o studijskim programima* – **ZNATNO ISPUNJEN**.

Kriterij 6.7. Preporuke

- Poboljšati informacioni sistem na način da se omogući generisanje indikatora kvaliteta;
- Sprovesti anketu diplomiranih studenata o uslovima studiranja i kvalitetu studija;

- Sprovesti analizu nezaposlenih diplomiranih studenata Ekonomskog fakulteta u odnosu na druge;
- Informacioni sistem ne nudi mogućnosti kadrovske baze podataka koja može da kreira različite indikatore;
- Planske aktivnosti za unapređivanje kvaliteta nakon provedenih analiza implementacije mjera za poboljšanje.

6.8. Informiranje javnosti o studijskim programima

6.8.1. Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50% od ukupnih informacija je na engleskom jeziku.

Utvrđeno stanje

Na web stranicama organizacione jedinice (www.mtf.unze.ba) i Univerziteta (www.unze.ba) date su informacije o obrazovnim ciljevima, propisima koji uređuju proces obrazovanja i ispita, kao i o aktuelnim aktivnostima koje se odvijaju na Fakultetu, zatim o nastavnom kadru, procesu edukacije i istraživačkom radu Fakulteta. Podaci na stranici se povremeno ažuriraju, a jedan dio tih podataka je dat i na engleskom jeziku. Informisanje o studijskim programima se vrši i preko oglasne ploče za studente, te putem medija (radio, TV, štampa, internet portali, društvene mreže).

Kriterij 6.8. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.8. *Informiranje javnosti o studijskim programima* – **ZNATNO ISPUNJEN.**

Kriterij 6.8. Preporuke

- Potrebno je uraditi novi Vodič za brucoše obzirom da je prisutan stari sa rektorom iz 2013. Godine;
- Vijesti trebaju da budu ažurirane i prevedene na engleski jezik, kao i ostatak veb stranice;
- Svi mejlovi nastavnika trebaju biti na @mtf.unze.ba;
- Povećati broj nastavnih sadržaja na web stranici organizacione jedinice, te općenito povećati broj informacija i sadržaja na engleskom jeziku.

6.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa

6.9.1. Procedure za periodičnu evaluaciju, unapređenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutrašnjih i vanjskih zainteresiranih strana.

Utvrđeno stanje

U skladu sa normativnim i zakonskim aktima postoji redovno praćenje i analiza informacija sa ciljem unapređenja studijskog programa, a za analizu se uzimaju informacije i rezultati ankete studenata o ocjeni nastavnog procesa, mišljenja vanjskih stručnjaka (stakeholdera) kao i međunarodni trendovi napretka i razvoja specifične naučne oblasti.

6.9.2. Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog.

Utvrđeno stanje

Studijski program ima utvrđen vid komunikacije sa stekholderima i neformalnom alumni mrežom programa koji jasno ocjenjuju potrebe tržišta rada i na taj način identifikuju potrebe izmjene i unapređenja nastavnog procesa. Studijski program svake godine provodi

samoevaluacijski proces, a zakonski je obavezan revidirati i inovirati nastavni plan i program svake 4 godine.

Pri donošenju odluka o potrebnim intervencijama u strukturu studijskog programa i nastavnih planova i programa u obzir se uzimaju i rezultati anketa svršenih diplomanata, poslodavaca, mišljenja eksperata, kao i međunarodni trendovi napretka i razvoja specifične naučne oblasti.

6.9.3. Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje diplomirani studenata i sl.

Utvrđeno stanje

Preko redovnih godišnjih samoevaluacijskih izvještaja na nivou Univerziteta prate se elementi internacionalizacije, implementacije i realizacije međunarodnih ugovora sa ciljem jačanja mobilnosti nastavnog osoblja i studenata kao i stručnog usavršavanja.

Mobilnost nastavnika i saradnika se poboljšava iz godine u godinu.

6.9.4. Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata.

Utvrđeno stanje

Studenti putem redovnih anketa ocjenjuju kvalitet, savremenost i dostupnost resursa, dok akademsko osoblje ima mogućnost da svoje mišljenje o navedenim aspektima iskaže kroz djelovanje matične Katedre, preko Nastavno-naučnog vijeća ili u direktnim kontakima s menadžmentom Fakulteta.

Svi elementi procesa, resursi fizički i intelektualni, se ocjenjuju i evaluiraju na kraju svakog semestra od strane studenata i osoblja (na kraju godine putem izvještaja o radu katedri, a u sklopu samoevaluacijskog izvještaja).

Kriterij 6.9. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 6.9. *Kontinuirano praćenje, periodična revizija i revizija studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 6.9. Preporuke

- Donijeti akcioni plan internacionalizacije u skladu sa *Strategijom internacionalizacije* Univerziteta.
- U toku trajanja studijskog programa između dva ciklusa akreditacije izvršiti eksternu evaluaciju.

6.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata

6.10.1. Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Utvrđeno stanje

Mobilnost akademskog osoblja i studenata na Fakultetu, pa tako i na studijskom programu *Hemijsko inženjerstvo* još nije na dovoljno visokom nivou. Fakultet je prepoznao ovaj problem i provodi određene mjere na promociji i unaprijeđenju mobilnosti. Realiziran je projekat naslova "Umrežavanje i saradnja studenata Univerziteta u Zenici sa studentima iz okruženja kao preduslov za internacionalizaciju i podizanje kvaliteta studiranja", te su studenti u okviru studijskog putovanja posjetili visokoškolske ustanove u inostranstvu.

6.10.2. Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici je putem Statuta Univerziteta u Zenici, Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija Član 42. i 43. i Pravilnika o ECT(A)S sistemu i razvojem i usvajanjem Procedure za priznavanje programa i perioda studija radi nastavka školovanja na Univerzitetu u Zenici izradio mehanizme koji omogućavaju bilateralnu kooperaciju i razmjenu studenata u različitim programima i vidovima saradnje.

6.10.3. Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji Izvještaj o mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Ured za međunarodnu suradnju koji prati rast i razvoj dvosmjerne međunarodne mobilnosti. U ovaj proces su uključeni kako prodekani za nastavu OJ, ECTS koordinatori Univerziteta u Zenici, ECTS koordinator OJ i rukovodioci studijskih programa. Kadrovsko osnaživanje ove službe direktno je vezano za finansijsko poslovanje osnivača i odluku osnivača.

Ured za međunarodnu suradnju Univerziteta u Zenici zadužen je za razvoj dvosmjerne međunarodne mobilnosti. U redovnim godišnjim izvještajima o radu ove službe koju se podnosi Senatu sadržne su potrebne informacije, analize i preporuke za unaprijeđenje mobilnosti i međunarodne saradnje.

Kriterij 6.10. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 6.10. *Mobilnost akademskog osoblja i studenata* – **ZNATNO ISPUNJEN.**

Kriterij 6.10. Preporuke

- Nastaviti sa daljom promocijom mobilnosti i učešću u KA1 Erasmus programima;
- Potrebno je dodijeliti ulogu kontakt osobi za međunarodnu saradnju koja neće biti prodekan, menadžer za kvalitet ili ECTS koordinator;

- Formirati ured za projekte i međunarodnu suradnju na organizacionoj jedinici;
- Potrebno je dodatno pojačati aktivnosti na svim nivoima od katedri preko organizacione jedinice i ureda za kvalitet do univerziteta na uspostavljanju mehanizama i promociji mobilnosti studenata i nastavnog osoblja.

Komisija predlaže sljedeće ocjene kriterija vezane za studijski program *Hemijsko inženjstvo*:

Kriterij 1	Znatno ispunjen
Kriterij 2	Potpuno ispunjen
Kriterij 3	Znatno ispunjen
Kriterij 4	Potpuno ispunjen
Kriterij 5	Potpuno ispunjen
Kriterij 6	Znatno ispunjen
Kriterij 7	Znatno ispunjen
Kriterij 8	Znatno ispunjen
Kriterij 9	Potpuno ispunjen
Kriterij 10	Znatno ispunjen

ZAVRŠNA OCJENA

Na osnovu dostavljenog Samoevaluacijskog izvještaja studijskog programa I ciklusa studija Hemijsko inženjstvo, Sameevoulacijskog izvještaja Univerziteta u Zenici za 2017. godinu, te Izvještaja o recenziji studijskog programa od strane recezenata prof. dr Zijada Pašića i prof. dr Fadila Islamovića, razgovora sa menadžmentom, Uredom za kvalitet, predstavnicima privrede i studenata Metalurško-tehnološkog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i dodatne dostupne dokumentacije i zakonskih akata Komisija daje

POZITIVNU OCJENU

studijskom programu I ciklusa studija Hemijsko inženjstvo, te Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta u BiH preporučuje da izda preporuku za akreditaciju studijskog programa I ciklusa studija Hemijsko inženjstvo.

7. Izvještaj o akreditaciji studijskog programa I ciklusa studija Zdravstvena njega

Naziv Studijskog programa:	Zdravstvena njega-opšti smjer
Nivo studija:	I ciklus
Naziv izlaznih kvalifikacija:	Diplomirana medicinska sestra/tehničar (I ciklus)
Način izvođenja studijskog programa:	Redovni studij, redovni samofinansirajući studij na Medicinskom fakultetu
Datum početka izvođenja studijskog programa:	01.10.2005. (I ciklus) akad. 2005/6. Godine
Kontakt podaci odgovorne osobe:	Dekan, doc dr sc Harun Hodžić Tel. +387 032 444 780 E-mail: harun.hodzic@medf.unze.ba

7.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa

7.1.1 Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutrašnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja.

Utvrdeno stanje

Univerzitet u Zenici ima definisanu politiku i procedure za unutrašnje osiguranje kvaliteta, javno dostupne na web stranici Univerziteta i Fakulteta, te jasno utvrđenu strukturu koja se bavi osiguranjem kvaliteta. U sklopu aktivnosti osiguranja kvaliteta na Univerzitetu, Studijski program je jasno uključen u strateško planiranje i strateško upravljanje, a putem svojih predstavnika učestvuje u realizaciji procesa iz sistema osiguranja kvaliteta. Za izradu strateškog upravljanje Studijski program prikuplja i koriste razni indikatori kvaliteta koji su usmjereni na unapređenje i dostizanje strateških ciljeva. Politika osiguranja kvaliteta, kao odvojeni dokument, nije urađena.

7.1.2. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata na svim ciklusima studija.

Utvrđeno stanje

Politika osiguranja kvaliteta, i ako ne kao poseban dokument, jasno ukazuje na kvalitet nastavnog procesa zasnovanog na raznovrsnim kompetencijama. Studijski program zbog svoje specifičnosti u potpunosti je zasnovan na kompetencija i znanjima. Proces izrade završnih radova studenata jasno oslikava i utvrđuju elemente naučnoistraživačkog rada te, kao i radovi nastavnika promovišu originalnost naučnoistraživačkog rada. Putem promocije mobilnosti akademskog osoblja i studenata, kao i razvijenu međunarodnu saradnju kroz projekte i sporazume o saradnji, jasno su definirani ciljevi internacionalizacije.

7.1.3. Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici doprinose kvaliteti studijskih programa, te definira način uključivanja vanjske sudionika u tome.

Utvrđeno stanje

Na Fakultetu se jasno podržava razvoj kulture kvalitete, sa uključivanjem i unutrašnjih i vanjskih sudionika. Na Fakultetu postoji Odbor za kvalitet, kojim rukovodi menadžer za kvalitet i čiji je član i predstavnik studenata. Redovno se provodi dobrovoljno, anonimno i transparentno, elektronsko anketiranje studenata, koje se odnosi na akademsko osoblje, a rezultati su predmet analize, sa preduzomanjem potrebnih mjera za poboljšanje. Anketiranje akademskog i administrativnog osoblja do sada nije provođeno. Medicinski fakultet je, sa ciljem jačanja strukture osiguranja kvaliteta i razvoja kulture kvaliteta, na nivou fakulteta formirao Forum stakeholdera, aktivno uključen u proces razvoja kvaliteta na studijskom programu *Zdravstvena njege*.

Kriterij 7.1. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 8.1. *Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa – POTPUNO ISPUNJEN.*

Kriterij 7.1. Preporuke

- Omogućiti nabavku softvera za analizu plagijata kako bi se unaprijedio naučno-istraživački proces; Izraditi akcioni plan internacionalizacije u skladu sa strategijom internacionalizacije UNZE;
- U skladu sa *Strategijom internacionalizacije Univerziteta* izraditi akcioni plan internacionalizacije Fakulteta;
- Forum stakeholdera proširiti i sa drugim elementima iz šire društvene zajednice, kao i van Zeničko-dobojskog kantona, tj. sa institucijama koje surađuju sa Studijskim programom.
- Formirati alumni klub na Fakultetu;

7.2. Kreiranje i usvajanje studijskih programa

7.2.1 Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za kreiranje i usvajanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

Utvrđeno stanje

Univerzitet, u skladu sa okvirnim zakonskim aktima, Statutom i *Pravilnikom o organizovanju dodiplomskom, magistarskog i doktorskog studija* na Univerzitet u Zenici ima jasno izrađenu i javno dostupnu *Proceduru za pokretanje novih studijskih programa*, u kojoj su jasno definirani elementi studijskog programa, kao i *Proceduru za inoviranje studijskih programa*. Studijski program *Zdravstvena njega* prilikom pokretanja i inoviranja prati procedure i elemente utvrđene zakonskim aktima, uz uključivanje zainteresovanih strana, uključujući studente i Forum stakeholdera, ali i dr. U razgovoru sa studentima završnih godina Zdravstvene njege istaknuto je da su i studenti, putem redovnih anketiranja i svojih predstavnika u različitim organima Fakulteta imali mogućnost aktivnog učešća u tim procesima. Obzirom da je Univerzitet u Zenici integrirani univerzitet normativno-pravni akti koji reguliraju ovu oblast implementirani su na svim elementima studijskog programa.

7.2.2 Studijski programi su usklađeni s naučnim i obrazovnim standardima i dostignućima određene naučne/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih naučnih oblasti u cilju sticanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa.

Utvrđeno stanje

Studijski program Zdravstvene njege usklađen je sa najznačajnijim dokumentima iz te oblasti, kao što je EU Direktiva o reguliranim profesijama 2013/55 i 2005/35, kojom su jasno definira obrazovni i naučni standarde iz oblasti zdravstvene njege. Osim toga, studijski program je usklađen sa sličnim i istim programima u Bosni i Hercegovini, ali i regionu.

U izvođenju nastave, posebno kada je u pitanju stručna praksa, angažovan je i značajan broj istaknutih stručnjaka iz prakse, što je u skladu sa zahtjevima specifičnostima Studijskog programa. Redovnim procesima inoviranja, studijski program se usklađuje sa savremenim dostignućima nauke i obrazovanja.

7.2.3 Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i nivoom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su uporedivi sa istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u BiH i inostranstvu.

Utvrđeno stanje

Ciljevi studijskog programa *Zdravstvena njega* jasno su definirani i usklađeni sa standardima i normativima za oblast zdravstvene njege; prate elemente neophodne za podudarnost sa sličnim studijskim programima iz ove oblasti na istim ili srodnim visokoškolskim ustanovama u BiH, regionu, ali i zemljama EU.

7.2.4 Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom nivou studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, Kvalifikacijskim okvirom u BiH i Okvirom kvalifikacija Evropskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA).

Utvrđeno stanje

Za svaki nivo studijskog programa jasno su utvrđeni i navedeni ishodi učenja. Studijski program usklađen je sa EU Direktivom o reguliranim profesijama 2013/55i 2005/36, te su stoga ishodi učenja direktno povezani sa standardima i kvalifikacijama kako u BIH tako i Evropskog prostora visokog obrazovanja. Ishodi učenja usklađeni su i sa potrebama kvalifikacijskog okvira za specifičnu oblast, što regulira EFN (*European Federation of Nurses Associations*).

7.2.5. Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obaveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog sticanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I i II ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obavezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obaveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima naučne/umjetničke oblasti.

Utvrđeno stanje

U sklopu posjete studijskom programu i detaljnim uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da nastavni plan i program studijskog programa *Zdravstvena njega* jasno sadrži sve neophodne elemente: pregled obaveznih i izbornih predmeta, jasno prikazano i podijeljeno opterećenje studenta sa iskazanim odgovarajućim ECTS kreditima, u skladu sa normativima i standardima. Svaki pojedinačni silabus predmeta ima jasno prikazan način provjere znanja studenta i vrednovanja rada studenta. Bodovanje i izrada završnog rada su jasno prikazani, uz prikaz obavezne i dodatne literature za svaki predmet. Nastavni plani i program je javno dostupan svim studentima i javnosti putem web stranice Fakulteta.

7.2.6 Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju s profesionalnom

praksom, realizaciju praktične nastave i aktivno učešću studenata u naučnom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Interdisciplinarnost/multidisciplinarnost nastavnog plana i programa jasno je osigurana kroz zastupljenost obaveznih i izbornih predmeta, kao i angažovanja akademskog osoblja sa drugih naučnih oblasti.

Usklađivanje studijskog programa sa Direktivama EU, kao i sve veća mobilnost nastavnog osoblja i studenata, jasni su pokazatelji težnje Fakulteta ka internacionalizacije studijskog programa.

Praktična nastava se odvija na Fakultetima (predklinički nastavni predmeti) ili u nastavnim bazama Studijskog programa (klinički nastavni predmeti), putem ranije dogovorene suradnje koja je potkrijepljena Ugovorima o suradnji i radom u Forumu stakeholdera Fakulteta. Odnosa broja sati teorijske i praktične nastave u skladu je sa Direktivom o reguliranim profesijama EU 2013/55 i 2005/35. Stručna praksa odvija se tokom semestra, ali i kao ferijalna praksa.

Studenti se motivišu za učešće u naučno-istraživačkim projektima i stručnim konferencijama.

Kriterij 7.2. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.2. *Kreiranje i usvajanje studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN**.

Kriterij 7.2. Preporuke

- Kontinuirano pratiti i usklađivati elemente nastavnog procesa sa unapređenjem nauke, tehnike i tehnologije za oblast zdravstvene njege;
- Proširiti broj članova Forumu stakeholdera Fakulteta, kako bi se omogućilo studentima da ferijalnu praksu i stručnu praksu obavljaju i u ustanovama izvan Zeničko – dobojskog kantona;
- Omogućiti pristup bazama podataka koji bi obogatili obaveznu i dodatnu literaturu u silabusu nastavnih predmeta.

7.3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

7.3.1 Akademske osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

Akademske osoblje aktivno učestvuje u pripremi nastavnog procesa, te ima obavezu stalnog usavršavanja i akademskog napredovanja. Na kraju svakog semestra provodi se elektronsko anketiranje studenata o kvaliteti nastave, rezultati analiziraju i po potrebi poduzimaju određene korektivne mjere.

7.3.2 Akademske osoblje motivira i uključuje studente za preuzimanje aktivne uloge u istraživačko, naučno-istraživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konsultacije i podršku.

Utvrđeno stanje

Studenti se motivišu za učešće na naučnim skupovima i konferencijama, što dokazuje i sve veći broj studenata kao sudionika stručnih i naučnih skupova. Konsultacije (Statut UNZE član 194.) su omogućene studentima u odgovarajućim vremenskim terminima. kao i prijava i realizacija istraživačkih i stručnih projektnih aktivnosti. Ipak, uključenost studenata u naučno-istraživačke procese još uvijek nije zastupljena u dovoljnoj mjeri.

7.3.3 Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa.

Utvrđeno stanje

Statut Univerziteta u Zenici (član 196., član 193.) i Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija UNZE (odjeljak E članovi 29 – 44) jasno definiraju način

ocjenjivanja studenta i javno su dostupni na web stranici. Oblici provjere znanja i vještina, specifičnih za zdravstvenu njegu, jasno su prikazani u nastavnom planu i programu.

7.3.4 Procedure ocjenjivanja regulišu: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i komisije, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje.

Utvrđeno stanje

Univerzitet ima jasno priznatu i usvojenu Proceduru za prijavu i polaganje ispita koja definiše transparentnost ocjenjivanja i mogućnost podnošenja žalbe na ocjenjivanje, te je dostupna na web stranici. U silabusu svakog nastavnog predmeta jasno su navedeni kriteriji i metode ispitivanja; silabusu su dostupni na web stranici Fakulteta.

7.3.5 Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obaveze studenta i mentora i uslove za mentorstvo.

Utvrđeno stanje

Univerzitet, u skladu sa aktima osiguranja kvaliteta, ima jasnu Proceduru za prijavu, odobrenje, izradu i odbranu diplomskog rada koja se primjenjuje na svim studijskim programima, pa tako i na Zdravstvenoj njezi. Odjeljak F u sklopu Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija definira proceduru prijave i odbrane završnog rada, kao i prava i obaveze mentora i studenta.

7.3.6 Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je nadležnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima.

Utvrđeno stanje

Predstavnici studenata su uključeni u rada NNV-a i Odboru za kvalitet Fakultetu, kao i u drugim *ad hoc* tijelima neophodnim za funkcionisanje i rad fakulteta u skladu sa potrebama osiguranja kvaliteta. Broj studenata uključenih u rad tijela univerziteta je u skladu sa normativnim aktima, ali je neophodno raditi na jačanju svijesti studenata za značaj rada u tijelima kao što je ovo. Procedura uključenosti i izbora studenata u zvanična tijela Studijskog programa Zdravstvena njega, kao i samog Fakulteta je u potpunosti autonomna, transparentna i sprovodi se u okviru zakonsko-normativnih akata koje ima nadležno studentsko tijelo (Unija i Asocijacija studenata).

7.3.7 Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere.

Utvrđeno stanje

Menadžer za razvoj karijera i kompetencija u Centru za razvoj karijera i kompetencija bavi se organizacijom savjetovanja studenata o budućem razvoju karijere na nivou Univerziteta, ali ne i na nivou Fakulteta.

Kriterij 7.3. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.3. *Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereno na studente* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 7.3. Preporuke

- Poticati veću uključenost studenata u naučno-istraživački rad, te povećati finansijska izdvajanja u te svrhe;
- Jačati svijest studenata o značaju rada u upravljačkim tijelima Fakulteta/Univerziteta, poticati njihovu aktivnu ulogu u procesu donošenja odluka;
- Organizovati susrete/predavanja istaknutih stručnjaka iz prakse koji mogu uticati na razvoj karijere i kompetencija, u skladu sa radom Foruma stakeholdera.

7.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

7.4.1 Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na osnovu zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu sa analiziranim društvenim potrebama i obezbijeđenim resursima za izvođenje programa. Konkurs za upis se javno objavljuje na web stranici ustanove i u medijima.

Utvrđeno stanje

Upis studenata na studijski program definiran je odgovarajućim zakonskim aktima. Fakultet na osnovu raspoloživih resursa i potreba tržišta rada, predlaže upis na prvu godinu studija određenog broja kandidata. Po okončanju propisane procedure pribavljanja saglasnosti resornog Ministarstva, raspisuje se javni Konkurs za upis, u medijima i na web stranici.

7.4.2 Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumjeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju.

Utvrđeno stanje

U skladu sa Statutom UNZE, Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija j ECT(A)S pravilnikom UNZE jasno je uspostavljena procedura za priznavanje kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja. Zakonski okvir na nivou ZDK još ne postoji i očekuje se njegovo usvajanje.

7.4.3 Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razinu, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

Utvrđeno stanje

Diplomiranim studentima se izdaje Dodatak diplomi.

Kriterij 7.4. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.4. *Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 7.4. Preporuke

- Iako je proces upisa transparentan, materijal za upis na studij mora kontinuirano biti dostupan na web stranici fakulteta, kako na domaćim jezicima, tako i na engleskom.

7.5. Ljudski potencijali

7.5.1 Broj i kompetentnost akademskog (nastavnici i saradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu realizaciju studijskog programa je u skladu sa odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.

Utvrđeno stanje

Analizom dostavljenih dokumenata i uvidom u priloge u sklopu SEI, utvrđeno je da je broj osoblja u skladu sa Odlukom o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području ZDK (Sl. Novine ZDK 4/13).

Broj uposlenog akademskog osoblja je manji u odnosu na broj vanjskih saradnika (akademsko osoblje i stručnjaci iz prakse). Obzirom na specifičnost studijskog programa izuzetno je važna kontinuirana analiza i praćenje broja osoblja u skladu sa normativima i aktima.

7.5.2 Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima sa jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja sa mjerama za unapređenje.

Utvrđeno stanje

Postoji jasno utvrđeno strateško planiranje u skladu sa redovnim godišnjim Izvještajima o upravljanjima ljudskim resurima. Univerzitet, kao integrirana cjelina, ima jasno definisane kriterije za izbor i angažman akademskog osoblja, u skladu sa Statutom UNZE i Pravilnikom o postupku i uslovima izbora nastavnika i saradnika na Univerzitetu u Zenici, koji se odnose i na izbor nastavnog osoblja na Studijskom programu. Fakultet kontinuirano radi SWOT analize ovog kriterija kreirajući jasne planove praćenja rada i razvoja svog osoblja, ali i kreiranja plana upošljavanja novog osoblja. Potrebe za nastavnim osobljem utvrđuju se na kraju tekuće za narednu akademsku godinu. Ipak, nepovoljna ekonomska situacija, ograničavanjem zapošljavanja novih potrebnih kadrova nepovoljno utiču i na kadrovsku strukturu Fakulteta/studijskog programa.

7.5.3 Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno naučno-istraživačkom i umjetničkom radu, posebno kroz međunarodne naučno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalažanju grantova ili stipendija.

Utvrđeno stanje

Akademsko osoblje posvećeno je bavljenju naučno-istraživačkim radom, u mjeri u kojoj to okolnosti omogućavaju, kroz međunarodne projekte, publiciranje stručnih i naučnih radova, kao i učešća na međunarodnim skupovima. Međutim, postoje prepreke za intenzivniji naučno-istraživački rad, prije svega zbog nedovoljnih materijalnih i finansijskih resursa.

7.5.4 Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz učešće na obukama, posebno u vezi informatičkih sistema i sistema upravljanja.

Utvrđeno stanje

Kroz plan rada i kontinuirano usavršavanje administrativnom osoblju omogućeno je usavršavanje kroz obuke, a koje zavise od dostupnih finansijskih sredstava.

Kriterij 7.5. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.5. *Ljudski potencijali* – **ZNATNO ISPUNJEN.**

Kriterij 7.5. Preporuke

- U suradnji sa osnivačem iznaći sredstva, olakšati i ubrza proceduru upošljavanja novog osoblja; zbog specifičnosti Studijskog programa omogućiti dvojni radni odnos (udruživanje radnog odnosa sa Univerzitetom za određeni dio radnog vremena), sa ciljem unapređenja rada i kvaliteta nastave;
- Izraditi bazu istaknutih stručnjaka iz prakse putem javnog konkursa koji će se objaviti na oglasnoj ploči i web stranici fakulteta;
- Kreirati softversko rješenje i bazu sa ciljem praćenja akademskog razvoja svakog uposlenika;
- Izraditi jasan program internog usavršavanja administrativnog osoblja i izdvojiti značajnija finansijska sredstva za ovaj proces.

7.6. Resursi i finansiranje

7.6.1 Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu sa Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH i odgovarajućim aktom nadležne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dostatni i dostupni studentima.

Utvrđeno stanje

Na osnovu dokumentacije i uvidom u stanje resursa postoje jasni dokazi da postoje resursi koji su u skladu sa preporukama i standardima nadležnog zakonskog tijela za licenciranje studijskih programa. Studijski program posjeduje odgovarajuću specifičnu opremu, IT opremu, kao i literaturu (bibliotečke jedinice za studijski program). Svi resursi su dostupni

studentima na korištenje. Studijski program/Fakultet, kao integrirani član Univerziteta, koristi zgrade dostupnu na UNZE, ali postoji potreba za vlastitim prostorom, kako bi se studentima pružili što bolji uslovi studiranja, ali i bavljena naučno-istraživačkim radom.

7.6.2 Obavezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima naučne oblasti/uže naučne oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obaveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava realizaciju predmeta.

Utvrđeno stanje

Studijski program posjeduje izuzetno dobro opremljen *Trening centar* sa specifičnim materijalima i resursima za užu naučnu oblast zdravstvene njege, kao i kabinete za predkliničke vještine. Bibliotečki resursi su dostupni kako za dopunsku, tako i obaveznu literaturu. Prilikom posjete obavljena je posjeta specifičnim resursima koje studijski program (Kabineti za predkliničke predmete).

7.6.3 Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija sa pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i naučnim i drugim bazama podataka.

Utvrđeno stanje

Prilikom obilaska resursa kojima raspolaže studijski program jasno je utvrđeno da postoji odgovarajući broj kompjuterskih mjesta, kao i adekvatne prostorije. Utvrđeno je da postoji bežični pristup internetu. Biblioteka je smještena u odgovarajući prostor i dostupna je studentima, s tim da postoji biblioteka namjenska za studijski program i kao takva omogućava dostupnost literature. Ne postoji pristup širem broju naučnih baza izuzev Cobbis i EBSCO.

7.6.4 Visokoškolska ustanova prati realizaciju plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost.

Utvrđeno stanje

Postojeći plan ulaganja u fizičke resurse i opremu za naučno-istraživački rad i stručno istraživanje, koji pokazuje jasnu predanost Studijskog programa i Univerziteta da unapređuje ovaj proces, ipak je limitiran dostupnim budžetskim sredstvima ili zavisi od sredstava koje studijski program obezbijedi putem učešća u raznim projektnim aktivnostima.

7.6.5 Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose sa drugim VŠU i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa.

Utvrđeno stanje

Postoje jasni ugovori o suradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama, sa ciljem zajedničkih stručnih i naučnih istraživanja, uz mogućnost korištenja resursa drugih institucija.

Kriterij 7.6. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.6. *Resursi i finansiranje* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 7.6. Preporuke

- Studentima i akademskom osoblju omogućiti pristup stručnim/naučnim bazama, sa ciljem unapređenja naučno-istraživačkog rada;
- Učiniti dodatne napore za poboljšanje materijalno tehničkih resursa (zgrada, oprema za stručni i naučno-istraživački rad, digitalizaciju biblioteke i dr.).

7.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima

7.7.1 Sistem redovitog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stopi uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zapošljivosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprijeđenja kvaliteta studijskih programa.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici posjeduje Informacioni Studentski Servis (ISSS) koji se aktivno koristi u obradi i prikupljanju informacija na cijelom Univerzitetu i na svakom pojedinačnom studijskom programu. Svaki student prošao je obuku za korištenje ISS i ima svoju ličnu šifru, uz veliku sigurnost zaštite podataka. Informacioni sistem nije unapređivan i dograđivan, a baza podataka je neadekvatna za sadašnji nivo potrebnih informacija. Za uspješniji i efikasniji rad, te prikupljanje svih potrebnih informacija o studijskim programima, neophodan je savremeniji Informacioni Studentski Servis.

7.7.2 Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, spolu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata.

Utvrđeno stanje

U skladu sa aktivnostima cijelog Univerziteta, Studijski program u sklopu svojih redovnih aktivnosti sprovodi dobrovoljno i anonimno anketiranje studenata, analizira rezultate i poduzima odgovarajuće korektivne mjere. Pored toga, prikupljaju se i analiziraju podatke o svom akademskom osoblju i na osnovu toga prave određene planovi i analize. Svi relevantni podaci sadržani su u internim evaluacijama stanja.

Kriterij 7.7. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.7. *Upravljanje informacijama o studijskim programima* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 7.7. Preporuke

- Poboľjšati informacijski sistem kako bi se omogućilo generisanje indikatora kvaliteta;
- Sprovesti anketu diplomiranih studenata o uslovima studiranja i kvalitetu studija;
- Kontinuirano pratiti i analizirati sve relevantne podatke o akademskom osoblju.

7.8. Informiranje javnosti o studijskim programima

7.8.1. Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno informiše javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi sa posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažovanog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50% od ukupnih informacija je na engleskom jeziku.

Utvrđeno stanje

Informacije o pojedinim aspektima Studijskog programa objavljuje se putem web stranice Fakulteta (www.medf.unze.ba), kao i putem medija (pisani mediji, TV, radio, web portali). Informacije se objavljuju dijelom i na engleskom jeziku.

Kriterij 7.8. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.8. *Informiranje javnosti o studijskim programima* – **POTPUNO ISPUNJEN**.

Kriterij 8.8. Preporuke

- Kreirati što veći broj sadržaja na engleskom i njemačkom jeziku.

7.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa

7.9.1. Procedure za periodičnu evaluaciju, unapređenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutrašnjih i vanjskih zainteresiranih strana.

Utvrđeno stanje

Sa ciljem unapređenja studijskog programa i u skladu sa normativnim i zakonskim aktima redovno se prate i analiziraju potrebne informacije. Osnov za analizu su informacije i rezultati studentske ankete o ocjeni nastavnog procesa, mišljenja vanjskih stručnjaka (stakeholdera), kao i međunarodni trendovi napretka i razvoja specifične naučne oblasti.

7.9.2 Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stepen realizacije ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za inoviranje i unapređenja istog.

Utvrđeno stanje

Studijski program *Zdravstvena njega* na godišnjoj razini izrađuje samoevaluacijski izvještaj koji se prezentira Odboru za kvalitet, a zatim i NNV-u Fakulteta, sa ciljem implementacije i unapređenja rada. Izrađuju se i godišnje analize i planovi rada.

Svake 4 godine Studijski program zakonski je obavezan revidirati i inovirati NPP, što se i čini prema propisanoj proceduri. Anketiranje studenata jedan je od načina evaluiranja nastavnog plana i programa. Osnov za evaluiranja stepena realizacije ishoda učenja i njihove relevantnosti jesu i povratne informacije od strane stekholdera i aluminijskog studijskog programa. Anketiranje akademskog i administrativnog osoblja se ne provodi.

7.9.3. Visokoškolska ustanova prati i evaluira realizaciju: akcionog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih Ugovora o međunarodnoj saradnji, procenat stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inostranstvu; upošljavanje diplomirani studenata i sl.

Utvrđeno stanje

Kontinuirano se prate elementi internacionalizacije, implementacije i realizacije međunarodnih ugovora sa ciljem jačanja mobilnosti nastavnog osoblja i studenata kao i stručnog usavršavanja.

7.9.4. Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata.

Utvrđeno stanje

Kvalitet, savremenost i dostupnost resursa studenti ocjenjuju putem redovnih anketa. Akademsko osoblje se ne anketira, ali ima mogućnost davanja mišljenja o navedenim aspektima preko matične Katedre, Nastavno-naučnog vijeća ili menadžmenta Fakulteta.

Kriterij 7.9. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterij 7.9. *Kontinuirano praćenje, periodična revizija i revizija studijskih programa* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 7.9. Preporuke

- Donijeti akcioni plan internacionalizacije u skladu sa *Strategijom internacionalizacije* Univerziteta;
- Rezultate kontinuiranog evaluiranja nastavnog procesa, resursa i suradnje sa alumnijem pratiti sa razvojem odgovarajućih strateških planova.

7.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata

7.10.1. Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprijeđuje putem zajedničkih prijava i učešća na projektima sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici ima jasnu definiranu strategiju internacionalizacije i jasno uređenu strukturu dokumenata koji olakšavaju proces mobilnosti kako studentima tako i akademskom osoblju. Mobilnost se putem radionica i rada na sastancima ECTS odbora i Odbora za kvalitet promovira i valorizira u skladu sa zakonskim aktima. Broj mobilnosti koje je obavio ovaj studijski program jasno pokazuje da je mobilnost u uzlaznoj putanji.

7.10.2. Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata sa inostranim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni.

Utvrđeno stanje

Univerzitet u Zenici putem Statuta UNZE, Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija i Pravilnika o ECTS sistemu, kao i razvojem i usvajanjem Procedure za priznavanje programa i perioda studija radi nastavka školovanja na Univerzitetu u Zenici izradio je mehanizme koji omogućavaju bilateralnu saradnju i razmjenu studenata u različitim programima i vidovima suradnje.

7.10.3. Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu saradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te Senatu dostavlja godišnji Izvještaj o mobilnosti akademskog osoblja i studenata sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje.

Utvrdeno stanje

Ured za međunarodnu suradnju na nivou Univerziteta prati i evaluira, kako dolaznu, tako i odlaznu mobilnost akademskog osoblja i studenata, ali u ovaj proces su uključeni i prodekan i za nastavu, ECTS koordinatori Univerziteta i Fakulteta, kao i rukovodioci studijskih programa. Ured podnosi Senatu redovni godišnji izvještaj o radu službe, sa svim potrebnim informacijama, analizama i za unaprijeđenje mobilnosti i međunarodne saradnje. Kadrovsko osnaživanje ove službe direktno je vezano za finansijsko poslovanje osnivača i odluku osnivača.

Kriterij 7.10. Zaključak

Na osnovu svega navedenog Komisija daje mišljenje da je kriterijum 7.10. *Mobilnost akademskog osoblja i studenata* – **POTPUNO ISPUNJEN.**

Kriterij 7.10. Preporuke

- Potrebno je proširiti mobilnost, pored akademskog osoblja i studenata, i na administrativno osoblje, sa ciljem unapređenja nastavnog procesa i sistema kvaliteta;
- Nastaviti sa daljom promocijom mobilnosti i učešću u KA1 Erasmus programima;
- Potrebno je dodijeliti ulogu kontakt osobi za međunarodnu saradnju koja neće biti prodekan, menadžer za kvalitet ili ECTS koordinator;

Komisija predlaže sljedeće ocjene kriterija vezane za studijski program I ciklusa studija

Zdravstvena njega:

Kriterij 1	Potpuno ispunjen
Kriterij 2	Potpuno ispunjen
Kriterij 3	Potpuno ispunjen
Kriterij 4	Potpuno ispunjen
Kriterij 5	Značajno ispunjen
Kriterij 6	Potpuno ispunjen
Kriterij 7	Potpuno ispunjen
Kriterij 8	Potpuno ispunjen
Kriterij 9	Potpuno ispunjen
Kriterij 10	Potpuno ispunjen

ZAVRŠNA OCJENA

Na osnovu dostavljenog Samoevaluacijskog izvještaja studijskog programa I ciklusa studija Zdravstvena njega, Samoevaluacijskog izvještaja Univerziteta u Zenici za 2017. godinu, te Izvještaja o recenziji studijskog programa od strane recezenata prof. dr Mladena Mimice i prof. dr Zumrete Kušljugić, razgovora sa menadžmentom, Uredom za kvalitet, predstavnicima studenata Medicinskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i dodatne dostupne dokumentacije i zakonskih akata Komisija daje

POZITIVNU OCJENU

Studijskom programu I ciklusa studija Zdravstvena njega, te Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta/kvalitete Bosne i Hercegovine preporučuje da izda preporuku za akreditaciju studijskog programa 1. ciklusa studija Zdravstvena njega.

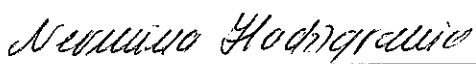
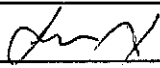

Mišljenje o ishodu akreditacije

Na osnovu ukupne ocjene funkcioniranja sistema kvaliteta, može se konstatirati da su svi kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova na Univerzitetu u Zenici potpuno ili znatno ispunjeni. Komisija daje mišljenje nadležnim institucijama da sprovedu postupak izdavanja rješenja o ponovnoj akreditaciji Univerziteta u Zenici, te sprovedu ostale potrebne aktivnosti u tom pogledu.

U skladu sa kriterijima za akreditaciju studijskih programa I i II ciklusa studija u Bosni i Hercegovini, uzimajući u obzir izvještaje recenzenata o kvalitetu pet studijskih programa na Univerzitetu u Zenici: Hemijsko inženjstvo, Menadžment, Razredna nastava, Menadžment proizvodnim tehnologijama i Zdravstvena njega, može se konstatirati da su kriteriji za akreditaciju studijskih programa za svih pet studijskih programa ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni, te Komisija daje mišljenje da se isti akredituju i sprovedu ostale aktivnosti u tom pogledu.

Potpisi članova Komisije:

1. Prof. dr Nermina Hadžigrahić,
predsjednica i tajnica komisije
2. Prof. dr Atif Hodžić, član
3. Prof. dr Ivan Balta, član
4. dr Nenad Marković, član
5. Amila Ćiber, član

_____

_____

_____

_____

_____

Prilozi

1. Samoevaluacijski izvještaj Univerziteta u Zenici za 2017. godinu
2. Terminski plan aktivnosti Komisije sa spiskom učesnika
3. Izvještaji o recenziji studijskog programa Hemijsko inženjstvo
4. Izvještaj o recenziji studijskog programa Menadžment
5. Izvještaji o recenziji studijskog programa Zdravstvena njega
6. Izvještaj o recenziji studijskog programa Menadžment proizvodnim tehnologijama
7. Izvještaji o recenziji studijskog programa Razredna nastava

Prilog 1. Agenda eksterne evaluacione posjete Komisije stručnjaka Univezitetu u Zenici sa spiskom učesnika u periodu 20-21. mart 2019.

20.03.2019. – SRIJEDA			
10:00 – 10:15	Uvodni sastanak s predstavnicima resornog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK, HEA BiH i menadžmenta VŠU – upoznavanje i predstavljajanje članova Komisije	<p>Predstavnici menadžmenta UNZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rektor: prof.dr.sc. Damir Kukić <p>Prorektori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V.prof.dr.sc. Malik Čabaravdić, međunarodna saradnja i QA • Prof.dr.sc. Enes Hašić, nastava i studentski poslovi • Prof.dr.sc. Sabahudin Ekinović, naučno-istraživački rad • Prof.dr.sc. Hasan Mahmutović, finansije i razvoj • Generalni sekretar Mediha Arnaut, dipl.iur. • Šef EFS mr. Jasminka Ekinović, dipl.ecc. 	Sala Senata UNZE
10:15 -10:30	Sastanak s menadžmentom VŠU	<p>Tim kao u prethodnoj tački</p> <ul style="list-style-type: none"> • V.prof.dr.sc. Malik Čabaravdić, prorektor za QA • Doc.dr.sc. Ibrahim Plančić, QA manager UNZE i MF • Generalni sekretar Mediha Arnaut, dipl.iur. • Aras Borić, dipl. komparativista i dipl. bibliotekar • V.as.mr.sc. Azemina Durmić, QA menadžer IPF i šef Ureda za oso. sa pos. potrebama • Doc.dr.sc. Dženana Kulović, šef Centra za razvoj karijera i kompetencija • Amra Muslić, koordinator Kancelarije za međunarodnu saradnju • V.prof.dr.sc. Samir Lemeš, QA menadžer Politehničkog fakulteta • V.prof. dr.sc. Adnan Mujkanović, QA menadžer Metalurško tehnološkog fakulteta • V.prof. dr.sc. Spahija Kozlić, QA menadžer Pravnog fakulteta • V.as. Mirza Oruč MA, QA menadžer ZF i ECTS koordinator UNZE • V.ass. mr.sc. Jasmina Džafić, QA menadžer Ekonomskog fakulteta • V.prof.dr.sc. Belma Šator, QA menadžer Filozofskog fakulteta • Mr. Dino Eminović, dipl. ing., direktor OJ Studentski centar • Dr.sc. Belma Fakić, QA menadžer Instituta "Kemal Kapetanović" <p>Predstavnici studenata: Denis Vejzović, Adil Hadžić, Haris Ibrahimbegović</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavnik Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK: Željko Bodul 	Sala Senata UNZE
10:45 -11:15	Pauza za kafu i interne konsultacije članova Komisije		
11:15 -12:00	Razgovor s predstavnicima studentske službe i biblioteke	<ul style="list-style-type: none"> • Dr.sc. Aida Rizvanović, prof., koord. za pravne, kad. i opš. pos. Službe Rektorata • Aras Borić, dipl. komparativista i dipl. bibliotekar, rukov. Univerzitetske biblioteke • Benjamin Agić, referent za studentska pitanja - Ekonomski fakultet, • Sanita Plančić, viši referent za studentska pitanja - Mašinski fakultet • Samra Varupa, viši referent za studentska pitanja - Politehnički fakultet • Aida Alić, nastavnik r.n., viši referent za studentska pitanja - Filozofski fakultet • Sabina Alilhodžić, viši referent za studentska pitanja - Pravni fakultet • Esma Hodžić, dipl.inž.hem. viši referent za stud. pitanja - Islamski pedagoški fakultet • Senija Behrem, knjižničar, biblioteka Metalurško tehnološki fakultet • Jasmina Huskanović, prav., viši knjižničar, biblioteka Pravnog fakulteta • Senada Fajković, biblioteka Ekonomskog fakulteta • Aida Vejzović, biblioteka Mašinski i Politehnički fakultet • Paša Jašarević, biblioteka Filozofskog fakulteta 	Sala Senata UNZE

		<ul style="list-style-type: none"> • Bernard Harbaš, biblioteka Medicinskog fakulteta • Azra Suljić dipl. iur, Studentska služba Metalurško tehnološkog fakulteta • Senada Mekić-Mucić, bibliotekar-IPF 	
12:00 -12:30	Razgovor s predstavnicima pravne službe Univerziteta, računovodstva Univerziteta i ICT službe	<ul style="list-style-type: none"> • Mediha Arnaut, dipl. prav., generalni sekretar – Rektorat Univerziteta u Zenici • Amir Šalčinović, dipl. prav., koordinator za razvoj i planiranje, Službe Rektorata • Arifa Čuruković, dipl. prav., sekretar – Metalurško tehnološki fakultet • Velida Mahovkić, dipl. prav., sekretar – Filozofski fakultet • Mr.sc. Adisa Krehmić, dipl. prav., sekretar – Medicinski fakultet • Ajla Džaferović, dipl. prav., sekretar – Mašinski fakultet • Selim Karahasanović, sekretar – Pravni fakultet • Melisa Šišić, dipl. prav., sekretar – Ekonomski fakultet, • Alma Veseljak, dipl. prav., sekretar – Politehnički fakultet • Hasan Mucić, dipl. prav., sekretar – Islamski pedagoški fakultet • Mr.sc. Emina Huseinspahić, dipl. prav. – Institut "Kemal Kapetanović" • Jasminka Ekinović, šef Službe za ekonomsko-finansijske poslove, Službe Rektorata • Ernad Rušidović, dipl. ecc., stručni saradnik za knjigovodstvo, Službe Rektorata • Mirsad Subašić, Služba za informaciono-komunikacione tehnologije (IKT) • Kemal Arifović, Služba za informaciono-komunikacione tehnologije (IKT) • V.prof.dr. Malik Čabaravdić, prorektor QA • Amra Muslić, prof., Ured za međunarodnu saradnju • Učesnici međunarodne saradnje – 3-4 studenta: <ul style="list-style-type: none"> • Emira Krehić - MEVLANA program razmjene • Esma Meštrovac - MEVLANA program razmjene • Merima Kobilica- Erasmus+ program razmjene • Erna Kosić- Erasmus+ program razmjene • Ajna Beganović, Erasmus+ program razmjene • Armin Bošnjak – Erasmus+ program razmjene • Belmin Hinović - Erasmus+ program razmjene 	Sala Senata UNZE
12:30 -13:00	Sastanak s predstavnicima Ureda za međunarodnu suradnju	<ul style="list-style-type: none"> • Prof.dr.sc. Memnuna Hasanica, dekan FF • Doc.dr.sc. Faruk Kozic, prodekan za nastavu i studentska pitanja FF • Doc.dr.sc. Alica Arnaut, prodekan za NIR na FF • Prof.dr.sc.Mirjana Mađarević, SP Razredna nastava FF • Prof. dr.sc. Harun Hodžić, dekan MedF • Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF • Prof. dr.sc. Enes Bikić, dekan Pravnog fakulteta • Doc.dr.sc. Enis Omerović, prodekan za NIR Pravnog fakulteta • Doc.dr.sc. Maša Alijević, prodekanesa za nastavu i stud. pitanja Pravnog fakulteta • V.prof. dr.sc.Sabahudin Jašarević, dekan Ptf • V.prof.dr.sc Edin Berberović, prodekan za nastavu i studentska pitanja Ptf • V.prof.dr. Samir Lemeš, prodekan za NIR Ptf • Prof. dr.sc. Halil Mehtić, dekan IPF 	Lokacija: Sala Senata UNZE
13:00 -14:00	Pauza za ručak		Maia, sala Rektorata UNZE Catering
14:00 – 15:00	Sastanak s dekanima i prodekanima svih fakulteta, kao i sa šefovima studijskih programa koji su predmet evaluacije		Sala Senata UNZE

		<ul style="list-style-type: none"> • V.prof.dr.sc. Izet Pehlić, prodekan za NIR IPF • Doc.dr.sc. Mensur Vajjevac, prodekan za nastavu i studentska pitanja IPF • Dr. sc. Raif Seferović, direktor I KK • V.prof.dr.sc. Fuad Hadžikadunić, dekan Mašinskog fakulteta • Prof.dr.sc. Nedeljko Vukojević, prodekan za NIR • V.prof.dr. Amra Talić-Čikmiš, prodekan za nastavu i studentska pitanja • Doc.dr. Edin Begović, šef studijskog programa MPT na MF • Prof.dr.sc. Sabahudin Ekinović, šef Katedre za proizvodne tehnologije • Doc.dr.sc. Alaudin Brikić, dekan Ekonomskog fakulteta • Doc.dr.sc. Ajla Muratović-Dedić, prodekan za nastavu i stud. pitanja EF • Doc.dr.sc. Dženan Kulović, prodekan za NIR, EF, šef Odsjeka za menadžment • Prof.dr.sc. Dijana Husaković, predstavnik Katedre za menadžment • V.prof.dr.sc. Ilhan Bušatić, dekan Metalurško tehnološkog fakulteta • V.dr.sc. Almaida Gigović - Gekić, prodekan za nastavu i student. pitanja • V.dr.sc. Hasan Avdušinović, prodekan za NIR • V. prof. dr.sc. Farzet Bikić, Šef Katedre za hemiju i fiziku • Jurić Sanja, završenik I ciklusa; SP: MPT na MF • Prčanović Halim,, završenik II ciklusa; SP MPT na MF • Ilma Dedić- Grabus, završenik I ciklusa; SP M na EF • Dino Arnaut, završenik II ciklusa; SP M na EF • Anesa Karić, završenik II ciklusa; SP HI na MTF • Anesa Ključanin, završenik I ciklusa; SP HI na MTF • Nino Hasanica, završenik Med F • Delalić Vanesa, Filozofski fakultet 	<p>Sala Senata UNZE</p>	
15:45 – 16:00	<p>Pauza za kafu i interne konsultacije članova Komisije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Damir Hodžić, Tehnička škola Zenica • Kemal Veledar, JP "Grijanje" Zenica • Delić Ernad, EUREKA d.d. • Mustafa Imamović, Arcelor Mital Zenica • Prof.dr Šefkija Botonjić, savjetnik Privredne komore ZDK • Muhamed Zahirović, Natron Hayat Maglaj • Haris Sejdić, Korteks Tešanj • Dr. Nedžad Haračić, Cementara Kakanj • Izudin Neimarlija, Cementara Kakanj • V.a. mr. sc. Dženana Radončić • Dino Arnaut, alumni • Nermana Mahmić, alumni • Armina Babić, Alumni Med F • Emina Talić Hakanović, Abacus Zenica 	<p>Mala sala Rektorata UNZE</p>	
16:00 – 16:45	<p>Sastanak s završenim studentima prvog i drugog ciklusa (cca 10 studenata)</p>	<p>Sastanak s predstavnicima privrede i prakse, predstavnicima tržišta rada i alumnijima</p>	<p>Sala Senata UNZE</p>	
16:45 – 18:00	<p>Sastanak Komisije za eksternu evaluaciju – analiza prvog dana posjete i priprema za sljedeći dan</p>	<p>Članovi Komisije</p>	<p>Mala sala Rektorata UNZE</p>	

21.03.2019 – četvrtak

Termin	Aktivnost	Učestvuju	Mjesto/ Lokacija	Napomena:
8:15 – 09:15	<p>Studijski programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Menadžment proizvodnim tehnologijama – MTP na Mašinskom fakultetu Hemijsko inženjerstvo (HI) na Metalurško tehnološki fakultet (MTF) 	<p>Predstavnici MTF</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof.dr. Farzet Bikić, šef SP HI 2. Prof.dr. Ilhan Bušatlić, dekan 3. V.prof.dr. Almolda Gigović- Gekić, prodekan 4. V.prof.dr. Hasan Avdušinović, prodekan 5. V.prof.dr. Adnan Mujkanović, QA menadžer 6. Mr.sc. Dejana Kasapović 7. Mr.sc. Azra Halilović 	<p>Predstavnici MF</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V.prof.dr. Fuad Hadžikadunić, dekan MF 2. Prof.dr. Nedeljko Vukojević, prodekan 3. V.prof.dr. Amira Talić-Cikmiš, prodekan 4. Doc.dr. Edin Begović, šef SP MPT; 5. Prof.dr. Sabahudin Ekinović 6. Prof.dr. Elma Ekinović 7. Doc.dr. Malik Čabaravdić 8. Doc.dr. Plančić Ibrahim, QA menadžer 9. Doc.dr. Behar Alić 10.Doc.dr. Nusret Imamović 11.Ajla Džaferović 12.Sanita Plančić 13.Aida vežović 	<p>Sala NNV na MF Sala NNV na MTF</p>
9:15 – 10:15	<p>Studijski programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Menadžment proizvodnim tehnologijama – MTP na Mašinskom fakultetu Hemijsko inženjerstvo (HI) na Metalurško tehnološki fakultet (MTF) 	<p>Predstavnici studenata MTF i MF</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Delibašić Merjem (I) 2. Bećirović Anesa (I) 3. Ramić Edina (II) 4. Hadžić Amina (II) 5. Behija Dizdarević (III) 6. Durak Edin (III) 7. Duraković Samra (IV) 8. Abazović Amila (IV) 	<p>Predstavnici studenata MF</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Memčić Benjamin, student 1g. I ciklusa; 2. Čosić Adna, student 2g I ciklusa; 3. Gačić Almedin, student 3g I ciklusa 4. Ključić Nima, student 4g I ciklusa; 5. Šehić Safija, student 4g I ciklusa 6. Šabić Ajdin, 3 godina I ciklus 	<p>Sala NNV na MF Sala NNV na MTF</p>
10:15 – 11:00	<p>Obilazak MF i MTF</p>	<p>Obilazak resursa: U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan MF i MTF: V.prof.dr.sc. Almolda Gigović- Gekić, prodekan za nastavu i studentska pitanja, Prof.dr. Nedeljko Vukojević, prodekan za naučno-istraživački rad i međunarodnu saradnju</p>	<p>MF: Biblioteka, Studentska služba, LORAM, LECAD II, Laboratorija za mehaniku fluida i hidrauliku, Laboratorija za mjernu tehniku. MTF: Biblioteka, Studentska služba, Laboratorij za hemiju, Metalografski laboratorij, Laboratorij za toplotehniku, Laboratorij za nemetalne materijale, Zavod za fiz.metalurgiju – el. mikroskop</p>	
11:00 – 11:30		Pauza za kafu i interne konsultacije članovaKomisije		

	Predstavnici FF	Predstavnici EF	Predstavnici MedF	
11:30 – 12:30	<p>Studijski program:</p> <ul style="list-style-type: none"> Razredna nastava (RN) na Filozofskom fakultetu Menadžment (M) na Ekonomskom fakultetu Zdravstvena njega (ZNU) na Medicinskom fakultetu 	<ol style="list-style-type: none"> Prof.dr. Memnuna Hasanica, dekanesa Prof.dr. Faruk Kozic, prodekan doc.dr. Alica Arnaut, prodekan Doc.dr. Naida Bikić (prodekan) V.prof.dr. Belma Šator pa menadžer Prof.dr. Mirjana Wadarević, šef sp rn, Doc.dr. Amer Čaro Prof.dr. Indira Mešić 	<ol style="list-style-type: none"> Doc.dr.sc. Aludin Brkić, dekan Doc.dr.sc. Dženan Kulović, prodekan i šef Odsjeka za M Doc.dr.sc. Aja Muratović- Dedić, prodekan Prof.dr.sc. Dijana Husaković Prof. dr.sc. Almir Alihodžić Prof. dr. Hasan Mahmutović Prof.dr.sc. Željko Rička Prof.dr.sc. Nedžad Polić V.ass. mr. Jasmina Džafić, QA menadžer OJ V.ass. mr. Alem Merdić, predstavnik saradnika Ass. Nermana Mahmić, dipl. oec., predstavnik saradnika 	<ol style="list-style-type: none"> Prof. dr sc Harun Hodžić,dekan Doc dr sc Adnan Mujezinović, prodekan v.asist Mirza Oruč MA dr sc Bernard Harbaš <p>Sala NNV na FF, EF i MedF</p>
12:30 – 13:30	<p>Studijski programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Razredna nastava (RN) na Filozofskom fakultetu Menadžment (M) na Ekonomskom fakultetu Zdravstvena njega (ZNU) na Medicinskom fakultetu 	<ol style="list-style-type: none"> Okanović Hamza 2. god Bešanović Lamija 2. godina Alić Emin 3. godina Šabanović Šeherazađa 3. godina Šimić Martina 4. godina Puđa Monika 4. godina 	<ol style="list-style-type: none"> Tarik Hasanica, Predsjednik Asocijacije studenta, Nerina Mehmedić, student II ciklusa Amina Đerahović, student I ciklusa, Dženan Delić Ahmed Fajković Amra Dedić Senadina Mehanović Mehmed Zahirović Adna Kesić Dario Dujaković 	<p>Predstavnici studenata MedF</p> <ol style="list-style-type: none"> Aja Imamović 1 godina Miran Hedžić 1 godina Emrina Golub II godina Vedad Tufekčić IV godina Amira Ibrahimović IV godina Amar Ljevaković IV godina Adi Hadžić Apsolvent
13:30 – 14:15	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
14:15 – 15:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
15:00 – 17:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
17:00 – 18:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
14:15 – 15:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
15:00 – 17:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
17:00 – 18:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
14:15 – 15:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
15:00 – 17:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	
17:00 – 18:00	<p>Obilazak resursa</p> <p>U pratnji Komisije eksperata HEA BiH prodekan FF, EF i MedF:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prof.dr. Faruk Kozic i doc.dr. Alica Arnaut, prodekan doc. dr. sc. Aja Muratović- Dedić i doc. dr. sc. Dženan Kulović, prodekan Doc.dr.sc. Adnan Mujezinović, prodekan za nastavu i studentska pitanja MedF 	<p>Obilazak Filozofskog, Ekonomskog i Medicinskog fakulteta</p>	<p>FF: metodički kabinet, muzički kabinet, IT kabinet, sportsku salu, čitaona, biblioteka.</p> <p>EF: Nova zgrada, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, centar za PhD, IT učionica, centar za KPI, Multimedijski centar</p> <p>MedF: učionice, laboratorije za histologiju, anatomiju, biohemiju, trening centar, biblioteka, čitaonica</p>	

Svi učesnici i ostali akteri procesa sa UNZE

Sastanak Komisije za eksternu evaluaciju - priprema ocjene

Prezentacija usmenog izvještaja

Spisak korištenih skraćenića: ZDK-Zeničko-dobojski kanton; UNZE- Univerzitet u Zenici; SP- Studijski program; MTF-Metalurško tehnološki fakultet; MF-Mašinski fakultet; EF-Ekonomski fakultet; PF-Pravni fakultet; FF-Filozofski fakultet; MedF-Medicinski fakultet; PP-Politehnički fakultet; IP- Islamski pedagoški fakultet; IKK-Institut Kemal Kapetanović; SP HI-Studijski program Hemijsko inženjerstvo; SP MPT-Studijski program Menadžment proizvodnih tehnologijama; SP M-Studijski program Menadžment; SP OP-Studijski program Opšte Pravo; SP RN-Studijski program Razredna nastava; SP ZNU-Studijski program Zdravstvena njega